

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ Π. ΤΟΣΟΥΝΙΔΗ

Ε.Ε.Π. - ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**Β. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ**

1. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΣΧΟΛΕΣ	3
2. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΙΤΩΝ	4
3. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ	48
4. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΙΤΩΝ	53
5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	58
6. ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ	58
7. ΑΔΗΜΟΣΙΕΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	60
8. ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ	61
9. ΒΙΒΛΙΑ	61
10. ΜΕΤΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	61

B. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ:

1. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΠΟΣΙΑ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΣΧΟΛΕΣ

1. Tosunidis, A. (1987). Der psychologische Einfluß bestimmte Faktoren zur 10-18 jährigen Sportler (-innen) im Skilanglauf. Συμπόσιο Ελλήνων Μεταπτυχιακών φοιτητών και Καθηγητών Φυσικής Αγωγής στην Ο. Δ. Γερμανίας, Κολωνία, Γερμανία.

Μετάφραση του τίτλου: Η Ψυχολογική επίδραση ορισμένων παραγόντων στους αθλητές (-τριες) 10-18 χρονών στο Σκι Δρόμων Αντοχής.

Σκοπός της εργασίας ήταν να αναλύσει γενικά την Ψυχολογία των αθλητών και να εντοπίσει το γιατί κάνουν Αθλητισμό και Πρωταθλητισμό στο σκι Δρόμων Αντοχής. Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν ότι η συμμετοχή των γυναικών αυξήθηκε, το οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο της οικογένειας ήταν παράγοντες που επηρεάζουν την συμμετοχή των αθλητών 10 -18 χρονών. Η πίεση για την νίκη στις ηλικίες 10 με 13 χρονών έχει αρνητικές επιπτώσεις για τη αθλητική εξέλιξη του αθλητή.

2. Τσσουνίδης, Α. (1997). Η αναγκαιότητα της χειμερινής προετοιμασίας στην Ποδηλασία. Πρακτικά της Σχολής προπονητών της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ποδηλασίας, σ. 16. Αθήνα.

Σκοπός της εργασίας ήταν να αναδείξει την αναγκαιότητα της χειμερινής προετοιμασίας στο αγώνισμα της Ποδηλασίας. Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής επισημάνουν ότι η αποτελεσματικότητα της χειμερινής προπόνησης εξαρτάται από τον βαθμό συγγενείας των προπονητικών μέσων με το προφίλ των απαιτήσεων των αντιστοίχων αγωνισμάτων του αθλήματος της Ποδηλασίας, τόσο σε επίπεδο ικανοτήτων φυσικής κατάστασης, όσο και σε επίπεδο τεχνικών - συναρμοστικών ικανοτήτων. Επίσης η ψυχολογική ξεκούραση μέσω άλλων ερεθισμάτων πρέπει να είναι ένας ακόμη στόχος στη χειμερινή προετοιμασία.

3. Τσσουνίδης, Α. (1997). Αθλητικό Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ στην Ποδηλασία. Πρακτικά της Σχολής Προπονητών της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ποδηλασίας, σ. 15. Αθήνα.

Στην εισήγηση αυτή παρουσιάζονται οι βασικές αρχές του αθλητικού μοντέρνου Μάνατζμεντ – Μάρκετινγκ των αθλητικών οργανισμών (Συλλόγου, Ομοσπονδίας), του Αυτομάντζμεντ και του Μάνατζμεντ του Χρόνου των προπονητών. Αναφέρονται οι αποδοτικοί τρόποι εφαρμογής των βασικών αρχών στο άθλημα της Ποδηλασίας έχοντας υπόψη πρακτικές εφαρμογές από τη Γερμανία.

4. Τσσουνίδης, Α. (2000): Η επιστήμη του Ελεύθερου Χρόνου: μια νέα σύνθετη Επιστήμη και μία νέα αγορά εργασίας; «Επιστημονικές Διαλέξεις 2000 – 2001 στο Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αιγαίου» με θέμα: «Παιδαγωγική διάσταση του Ελεύθερου Χρόνου. Μια κοινωνιολογική και περιβαλλοντική προσέγγιση με εφαρμογές στην κινητική Αναψυχή και στην τουριστική Ανάπτυξη», σ. 14. Ρόδος.

Σκοπός της εργασίας είναι να παρουσιαστούν τα βασικά χαρακτηριστικά από κοινωνιολογική άποψη του Ελεύθερου Χρόνου και κυρίως στην Παιδαγωγική του διάσταση, μέσα από την Επιστήμη του Ελεύθερου Χρόνου. Επιχειρήθηκε επίσης η καταγραφή των βασικών στοιχείων της έρευνας της Κινητικής Αναψυχής και ο τρόπος σύνδεσής της με τον Τουρισμό, καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά της εφαρμογής της Διδακτικής του Ελεύθερου Χρόνου μέσω της Εμφύχωσης (animation), της συμβουλευτικής Υποστήριξης και του Προγραμματισμού.

5. Τσσουνίδης, Α. (2001): Ο ελεύθερος χρόνος των μαθητών στο Αμύνταιο. Στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Αμυνταίου με θέμα «Νεολαία & ελεύθερος χρόνος». Αμύνταιο.

Ο στόχος στην διάλεξη αυτή ήταν να παρουσιάσω τα αποτελέσματα της έρευνας με θέμα τον ελεύθερο χρόνο των μαθητών, που έγινε σε δημοτικά και Γυμνάσια της περιοχής Αμυνταίου του

Νομού Φλώρινας. Τα συμπεράσματα από την περιγραφική και αναλυτική στατιστική έδειξε τον περιορισμένο ελεύθερο χρόνο των μαθητών και την «σχολαιοποίηση» του.

2. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΙΤΩΝ

1. Θεοδωράκης Ν., & Τσσουνίδης, Α. (1994). Ανάπτυξη ενός πλάνου Μάρκετινγκ σε ιδιωτικά Γυμναστήρια. 2ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 9, σ. 17. Κομοτηνή.

Στόχος της εργασίας αυτής ήταν να προσδιορίσει τις επιπτώσεις της εφαρμογής των σύγχρονων γνώσεων του Αθλητικού Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ στο χώρο των ιδιωτικών Γυμναστηρίων. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν την θετική επίπτωση των γνώσεων αυτών και συστηματοποιήθηκαν οι γενικές πρακτικές αρχές του Μίγματος Μάρκετινγκ στην ιδιωτική Αθλητική Επιχείρηση.

2. Τσσουνίδης, Α. (1994): Το Μάνατζμεντ του χρόνου στον αθλητισμό. Μελέτη του Μάνατζμεντ του χρόνου των εθνικών προπονητών. 2ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 9, σ. 82. Κομοτηνή.

Η εργασία αυτήν καταδεικνύει ότι ο εθνικός προπονητής λόγω της μεγάλης ποικιλίας των αρμοδιοτήτων και δραστηριοτήτων που έχει να πραγματοποιήσει, θεωρείται ως Μάνατζερ του Αθλητισμού. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η πίεση του χρόνου, η πίεση για απόδοση, η ρουτίνα, η ανάληψη ασήμαντων χρονοβόρων διοικητικών αρμοδιοτήτων και το στρες προσδιορίζουν συχνά το ρυθμό εργασίας, μειώνουν την ικανοποίηση από την εργασία, μειώνουν τον Ελεύθερο Χρόνο και τέλος μειώνουν την αποτελεσματικότητα στο επάγγελμα του εθνικού προπονητή.

3. Τσσουνίδης, Α. & Βοσκοπούλου Χ. (Αρχιτέκτων μηχανικός) (1995): Μάνατζμεντ - Μάρκετινγκ ενός Χιονοδρομικού κέντρου. Μελέτη του Χιονοδρομικού κέντρου της Βίγλας - Πισοδερίου. 3ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 11, σ. 25. Κομοτηνή.

Στην εργασία αυτή προσπαθούμε να προσδιορίσουμε την σύνθεση των γνώσεων που απαιτούνται για το σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία ενός σύγχρονου Χιονοδρομικού κέντρου. Τα αποτελέσματα της εργασίας αυτής είναι η δημιουργία μίας ολοκληρωμένης αρχιτεκτονικής και κατασκευαστικής μελέτης του Χιονοδρομικού κέντρου της Βίγλας - Πισοδερίου λαμβάνοντας υπόψη γνώσεις από το Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ του Ελεύθερου Χρόνου, των Αθλητικών και Τουριστικών Επιχειρήσεων.

4. Τσσουνίδης, Α. (1995). Προβλήματα του Μάνατζμεντ του χρόνου στο επάγγελμα του εθνικού Προπονητή. 3ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 11, σ. 46. Κομοτηνή.

Η εργασία αυτή αναδεικνύει τα προβλήματα με τα οποία έρχεται αντιμέτωπος ο εθνικός προπονητής, να καταγράψει τις τεχνικές και τις μεθόδους του Μάνατζμεντ του Χρόνου που εφαρμόζει. Συγκρίνει επίσης τις τεχνικές και μεθόδους του Μάνατζμεντ του Χρόνου, που χρησιμοποιεί ο εθνικός προπονητής, στη Γερμανία και Ιαπωνία με βάση τα αποτελέσματα έρευνας. Τα αποτελέσματα της εμπειρικής έρευνας δείχνουν ότι ο Εθνικός Προπονητής έχει μετατραπεί σε Μάνατζερ του Αθλητισμού Υψηλής Επίδοσης και έχει έλλειψη πρακτικών γνώσεων του Μάνατζμεντ του Χρόνου.

5. Tosunidis, A. (1995). Time Management of national coaches in F. R. Germany and Japan. 3ο Ευρωπαϊκό Συνέδριο Αθλητικού Μάνατζμεντ. Πρακτικά συνεδρίου. Βουδαπέστη, Ουγγαρία.

Στη μελέτη αυτή συγκρίνεται το Αυτομάντζμεντ και το Μάνατζμεντ του Χρόνου του Εθνικού Προπονητή όλων των Ολυμπιακών Αθλημάτων στην Ο. Δ. της Γερμανίας και Ιαπωνία. Τα

αποτελέσματα έδειξαν ότι ο Αθλητισμός και η δομή της Οργάνωσής του αντικατοπτρίζουν την κοινωνία και την δομή της οργάνωσής της. Σχετικά με την ερώτηση, αν η πολιτιστική αντίληψη του χρόνου στην Ιαπωνία και Γερμανία είναι διαφορετική, η έρευνα τεκμηριώνει ότι υπάρχει μια άλλη ορθολογική συναίσθηση του Χρόνου, μια άλλη "λογική κατανομή του χρόνου". Αυτό σημαίνει και για το Μάνατζμεντ του Χρόνου και Αυτομάνατζμεντ ότι δεν πρόκειται για ένα απόλυτο δεδομένο, αλλά προσδιορίζεται κοινωνικά και πολιτιστικά.

6. Τοσσουνίδης, Α. (1995). Πρότυπο αθλητικό εκπαιδευτικό Βίντεο Club και οι δυνατότητες χρησιμοποίησής του. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού με Διεθνή συμμετοχή. Βιβλίο περιλήψεων, σ. 3, Θεσσαλονίκη.

Στην εργασία αυτή συζητούνται τα κύρια χαρακτηριστικά της ιδιωτικής βιντεοθήκης ενός πρότυπου Αθλητικού Εκπαιδευτικού Club, που αριθμεί 410 αθλητικές εκπαιδευτικές βιντεοταινίες από την Γερμανία, Ιαπωνία και τις Η.Π.Α. και καταγράφονται οι δυνατότητες χρησιμοποίησής του. Τα αποτελέσματα της εργασίας αναδεικνύουν ότι η εκπαιδευτική αθλητική βιντεοταινία αρχίζει τώρα σιγά σιγά στην Ελλάδα να είναι μία απασχόληση στον Ελεύθερο Χρόνο, ενώ σε αναπτυγμένα αθλητικά κράτη έχει περάσει και στην κρατική και ιδιωτική τηλεόραση. Τέλος προτείνεται μια ολοκληρωμένη μελέτη του Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ που θα πρέπει να εφαρμοστεί για την διάδοσή του.

7. Τοσσουνίδης, Α. (1996). Η ανάπτυξη του αθλητικού sponsoring και της Διαφήμισης στις Ομοσπονδίες από το 1990 ως το 1995. Σύγκριση Ελλάδας και Ο. Δ. Γερμανίας. 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Βιβλίο περιλήψεων, σ. 9, Αθήνα.

Η μελέτη αυτή αποσκοπεί να συγκρίνει την μεταβολή του Αθλητικού Σπόνσορινγκ (χορηγίας) και της Διαφήμισης στις Ομοσπονδίες από το 1990 ως το 1995. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με την μέθοδο της συνέντευξης και του ερωτηματολογίου. Τα κυριότερα αποτελέσματα της έρευνας είναι η άναρχη ανάπτυξη του Αθλητικού Σπόνσορινγκ και της Διαφήμισης, η μικρή αύξηση των στελεχών που είναι τεχνοκράτες, το ασαφές νομικό πλαίσιο και η διεξαγωγή των εθνικών και διεθνών διοργανώσεων σε εξάρτηση από την κρατική επιχορήγηση.

8. Τοσσουνίδης, Α. (1996). Προβλήματα του Μάνατζμεντ του χρόνου στο επάγγελμα του εθνικού Προπονητή. 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο καθηγητών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Βιβλίο περιλήψεων, σ. 10, Αθήνα.

Στην μελέτη αυτή συζητείται η σπουδαιότητα του Μάνατζμεντ του Χρόνου στο επάγγελμα του εθνικού Προπονητή. Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και οι συνεντεύξεις από εθνικούς προπονητές (N=100) στη Γερμανία και στην Ιαπωνία έδειξαν ότι υπάρχει για τους Προπονητές η ανάγκη επιμόρφωσης πάνω σε θέματα Μάνατζμεντ του Χρόνου. Η μελέτη ανέδειξε ότι η εργασία του Εθνικού Προπονητή είναι απόλυτα ανάλογη με τη εργασία ενός Μάνατζερ. Ο εθνικός Προπονητής καλείται, σε περιορισμένο χρόνο, να πραγματοποιήσει πολλές και ποικίλες δραστηριότητες, ενώ οι κυριότεροι «κλέφτες του χρόνου» είναι η προσοχή στον επείγοντα χαρακτήρα των δραστηριοτήτων και η έλλειψη προσωπικού.

9. Τοσσουνίδης, Α. (1996). Πρότυπο αθλητικό εκπαιδευτικό βίντεο Club και οι δυνατότητες χρησιμοποίησής του. 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο καθηγητών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Βιβλίο περιλήψεων, σ. 9, Αθήνα.

Στην μελέτη αυτή γίνεται λόγος για τα βασικά χαρακτηριστικά των 410 αθλητικών εκπαιδευτικών βιντεοταινιών από Γερμανία, Ιαπωνία και Η.Π.Α. και να καταγράφονται οι δυνατότητες χρησιμοποίησής τους. Τα αποτελέσματα είναι ότι η εκπαιδευτική αθλητική βιντεοταινία αρχίζει τώρα σιγά σιγά και στην Ελλάδα να είναι μία απασχόληση του Ελεύθερου Χρόνου που συμβάλλει στη διάδοση αθλημάτων μέσω της εμπύχωσης και παρακίνησης των τηλεθεατών κυρίως των «ευαίσθητων» ομάδων στην κινητική μάθηση: των αρχαρίων, των παιδιών και των γυναικών.

10. Τοσουνίδης, Α. (1998). Επιστήμη του Ελεύθερου Χρόνου: Μια νέα σύνθετη Επιστήμη και μια νέα αγορά Εργασίας; 2^ο Συνέδριο καθηγητών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Βορείου Ελλάδος. Βιβλίο περιλήψεων, σ. 44, Θεσσαλονίκη.

Στόχος της μελέτης αυτής είναι να απαντηθούν μέσα από βιβλιογραφική έρευνα τα ακόλουθα κύρια ερωτήματα: αν ο Ελεύθερος Χρόνος μπορεί να αποτελέσει μια νέα Επιστήμη και αν μπορεί να δημιουργήσει μια νέα Αγορά Εργασίας. Τα αποτελέσματα της μελέτης αναδεικνύουν ότι ο Ελεύθερος Χρόνος είναι το αντικείμενο μίας νέας σύνθετης Επιστήμης. Ο Ελεύθερος Χρόνος δημιουργεί μία δυναμική νέας Αγοράς Εργασίας που κύριο χαρακτηριστικό έχει τις πολλές ευκαιρίες απασχόλησης σε παροχή κυρίως υπηρεσιών, την ελαστικότητα του ωραρίου, τον έντονο ανταγωνισμό προσόντων, την μη κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων και τα λίγα νέα επαγγέλματα.

11. Τοσουνίδης, Α. (1998). Η Αθλητική αγορά εργασίας: Γερμανία - Ελλάδα. 2^ο Συνέδριο καθηγητών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Βορείου Ελλάδος. Βιβλίο Περιλήψεων, σ. 45, Θεσσαλονίκη.

Η μελέτη αυτή παρουσιάζει μέσα από πρόσφατες έρευνες τα κύρια χαρακτηριστικά της γερμανικής αθλητικής αγοράς Εργασίας και τα συγκρίνει με την ελληνική. Τα αποτελέσματα έδειξαν την τεράστια ανάπτυξη του Αθλητισμού. Και ότι όσο η διαφορά της σχέσης Ειδικού - μη Ειδικού (λειτουργική ή θεσμική) είναι μεγάλη, τόσο υπάρχουν σαφή προφίλ Επαγγελματιών. Ωστόσο προβλέπεται να ισχύει γενικότερα στην ελεύθερη Αθλητική Αγορά Παροχής Υπηρεσιών το ότι οι ευκαιρίες απασχόλησης και αμοιβής θα είναι σχετικά καλές με τη μορφή όμως των Jobs (απασχολήσεων) με σύντομη διάρκεια, μερικής απασχόλησης με ελαστικό ωράριο και με έντονο ανταγωνισμό. Τέλος καταγράφεται ο «αποεπαγγελματισμός» στους αθλητικούς συλλόγους και η ύπαρξη «έμμισθων» ερασιτεχνών.

12. Τοσουνίδης, Α. (1999): Η Παιδαγωγική διάσταση του Ελεύθερου Χρόνου. Σύνδεση με το Σχολείο. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Σχολικής Φυσικής Αγωγής με Διεθνή συμμετοχή, Πρακτικά συνεδρίου σ. 147. Τρίκαλα.

Μέσα από βιβλιογραφική έρευνα γίνεται συζήτηση στα κύρια ερωτήματα: αν θα πρέπει να συνδεθεί η Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου με την Σχολική Παιδαγωγική, αν ο Ελεύθερος Χρόνος μπορεί να αποτελέσει μια νέα Επιστήμη και αν μπορεί να δημιουργήσει μια νέα αγορά Εργασίας. Παρουσιάζεται ένα ολοκληρωμένο μοντέλο προσέγγισης της Επιστήμης αυτής, συστηματοποιώντας τα επιμέρους ερευνητικά αντικείμενά της, τις μεθόδους έρευνας και τη χρησιμοποίηση των γνώσεών της. Τα αποτελέσματα της μελέτης αναδεικνύουν ότι ο Ελεύθερος Χρόνος είναι το αντικείμενο μίας νέας σύνθετης Επιστήμης με κύριο συστατικό την Παιδαγωγική διάσταση και τις ερευνητικές περιοχές: τον Τουρισμό / Συγκοινωνίες, τα Μ.Μ.Ε. / Επικοινωνία, τον Πολιτισμό / πολιτιστική Παιδεία, τον Αθλητισμό / Παιχνίδια και την Κατανάλωση / Διασκέδαση. Η έρευνα του Ελεύθερου Χρόνου κατηγοριοποιείται ως: έρευνα του χρονικού ισοζυγίου, του χρόνου ζωής, των στυλ ζωής και του μέλλοντος. Ο Ελεύθερος Χρόνος δημιουργεί μία δυναμική νέας αγοράς Εργασίας που κύριο χαρακτηριστικό έχει τις πολλές ευκαιρίες απασχόλησης σε παροχή κυρίως υπηρεσιών, την ελαστικότητα του ωραρίου, τον έντονο ανταγωνισμό προσόντων, την μη κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων και τα λίγα νέα επαγγέλματα. Τα κύρια συμπεράσματα είναι ότι η έντονη διαφοροποίηση και πολυπλοκότητα της κοινωνίας που περνάει μέσα από την εξειδίκευση και τη σύνθεση παραδοσιακών γνωστικών περιοχών σε νέες, θα πρέπει να περάσει τόσο στην Πανεπιστημιακή και Επαγγελματική Εκπαίδευση, όσο και στην αγορά εργασίας με καταγραφή των προφίλ σύγχρονων επαγγελματιών κάτω από το πρίσμα των εξειδικευμένων γνώσεων και νέων αναγκών.

13. Δουραχαρή Ε. / Θώμογλου Γ. / Τοσουνίδης Α. / Μηλιάρá Κ. (2000): Το αθλητικό Ανιμάσιον στα Ξενοδοχεία της Κρήτης. 8^ο Διεθνές Συνέδριο φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Στο Περιοδικό: Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 25, σ. 34, Κομοτηνή.

Στην έρευνα αυτή εξετάζονται οι αθλητικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στα προγράμματα Εμφύχωσης (= Animation), το επίπεδο Οργάνωσης τους και οι δυνατότητες ανάπτυξής τους στα Ξενοδοχεία αστέρων στην Κρήτη. Συγχρόνως εξετάζεται το ενδιαφέρον, οι

λόγοι συμμετοχής και οι προτιμήσεις των πελατών των ιδίων Ξενοδοχείων στις αθλητικές δραστηριότητες των προγραμμάτων Animation. Δόθηκαν τρία (3) διαφορετικά ερωτηματολόγια, ανώνυμα, με κοινό σκοπό σύμφωνα με το σχεδιασμό της έρευνας και διατέθηκαν σε όλη τη Κρήτη, σε πελάτες, διευθυντές και Animateurs Ξενοδοχείων. Το δείγμα των πελατών ήταν n= 110. Η έρευνα ήταν πιλοτική και πραγματοποιήθηκε στη διάρκεια της τουριστικής περιόδου 1999. Η επεξεργασία των στοιχείων της έρευνας έγινε με το στατιστικό πακέτο SPSS. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 54,1% των πελατών συμμετέχει στα σπορ του προγράμματος Animation και ο σημαντικότερος λόγος είναι για εκτόνωση (58,6%). Το 65% των Εμπυχωτών (animators) είναι ακόμη αθλητές, ενώ οι χώροι διεξαγωγής των σπορ στο μέρος όπου εργάζονται είναι πολύ καλοί (40%). Συμπερασματικά η αθλητική εμπύχωση (animation) χρειάζεται άτομα που να διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα και χρειάζεται επίσης η ενεργοποίηση των Τ.Ε.Φ.Α.Α. έτσι ώστε να μπορέσουν οι απόφοιτοι να απορροφηθούν επαγγελματικά στο χώρο της εμπύχωσης (Animation).

14. Μηλιαρά Κ. / Θώμογλου Γ. / Τοσουνίδης Α. / Δουραχαρή Ε. (2000): Το προφίλ των Ανιματέρ και Πελατών σε Ξενοδοχεία της Κρήτης. 8^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Στο Περιοδικό: Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 25, σ. 35. Κομοτηνή.

Σκοπός της εργασίας είναι να αναδείξουμε το προφίλ των εμπυχωτών (= Animateurs) που εργάζονται σε Ξενοδοχεία αστέρων, καθώς και το προφίλ των Πελατών υψηλού εισοδηματικού επιπέδου. Πρόκειται για πιλοτική έρευνα που έγινε στην Κρήτη κατά την διάρκεια της τουριστικής περιόδου 1999. Κατασκευάστηκαν τριών (3) ειδών ανώνυμα ερωτηματολόγια σύμφωνα με το σκοπό της έρευνας, τα οποία διατέθηκαν σε 18 ξενοδοχεία στους 4 νομούς του νησιού. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν από Πελάτες, Animateurs και Διευθυντές. Οι παράγοντες που μελετήθηκαν και συγκρίθηκαν ήταν η ηλικία, η εκπαίδευση, η εθνικότητα και η οικογενειακή κατάσταση. Επιπλέον, παράγοντας στους Animateurs είναι η εμπειρία τους στο Animation, ενώ επιπλέον παράγοντας στους πελάτες είναι το επάγγελμα και η οικονομική κατάστασή τους. Τα δεδομένα επεξεργάστηκαν με το στατιστικό πακέτο SPSS. Τα αποτελέσματα έδειξαν, ότι τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου Animateur είναι αλλοδαπός με εκπαίδευση ενός ως τριών χρόνων και χωρίς εξειδικευμένη. Ο σύγχρονος δε πελάτης είναι Γερμανός (45,9%), άνδρας (51,4%), έγγαμος (46,8%), ιδιωτικός υπάλληλος (23,4%), απόφοιτος πανεπιστημίου (34,2%) και με καλή οικονομική κατάσταση (63,1%).

15. Τοσουνίδης, Α. (2000): Το Μάνατζμεντ του Χρόνου και το Αυτομάνατζμεντ στον Αθλητισμό. 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Περιλήψεις Συνεδρίου σ. 45. Θεσσαλονίκη.

Η μελέτη αυτή τονίζει τη αναγκαιότητα χρησιμοποίησης των βασικών αρχών του Μάνατζμεντ του Χρόνου και του Αυτομάνατζμεντ στον Αθλητισμό. Μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση αναδεικνύεται ότι σε μια κοινωνία της ταχύτητας, των εν συνεχεία 24^{ωv} ωρών και με αλληλοσυγκρουόμενα τα χρονικά συστήματα της, η χρήση του Μάνατζμεντ του Χρόνου και του Αυτομάνατζμεντ, τόσο συνειδητά, όσο και ασυνείδητα στον αθλητή (-τρια) και στον προπονητή (-τρια) βοηθάει στην αποτελεσματική και αποδοτική ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων, στην μείωση του στρες από την πίεση του χρόνου και την πίεση για απόδοση, στην αύξηση της ευχαρίστησης και παρακίνησης και σχετίζεται με την ποιότητα και ποσότητα του Ελεύθερου Χρόνου τους. Συμπερασματικά το Μάνατζμεντ του Χρόνου και το Αυτομάνατζμεντ και στον Αθλητισμό είναι ένα ορθολογικό εργαλείο όχι όμως απόλυτο που προσδιορίζεται κοινωνικά και πολιτιστικά. Έχει άμεση σχέση με την κοινωνιολογική και ψυχολογική διάσταση του Ελεύθερου Χρόνου του ατόμου, λόγω της ολοένα αυξανόμενης ρευστότητας που υπάρχει μεταξύ των ορίων των δραστηριοτήτων που το άτομο θεωρεί ελεύθερο χρόνο ή χρόνο εργασίας. Όσο η πορεία του αθλητή ή του προπονητή από τον Αθλητισμό Ελεύθερου Χρόνου συνεχίζεται στον Αθλητισμό υψηλής Επίδοσης, τόσο η χρήση του Μάνατζμεντ του Χρόνου και Αυτομάνατζμεντ αυξάνεται.

15α. Τοσουνίδης, Α. (2000): Κοινωνικοπαιδαγωγική του Ελεύθερου χρόνου με έμφαση στον Αθλητισμό και στην κινητική αναψυχή. 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Περιλήψεις Συνεδρίου σ. 42. Θεσσαλονίκη.

Σκοπός της μελέτης αυτής είναι: να παρουσιάσει μέσα από βιβλιογραφική έρευνα την διεπιστημονική προσπάθεια προσέγγισης του ελεύθερου χρόνου συστηματοποιώντας τα επιμέρους αντικείμενά της, τις μεθόδους έρευνας και την χρησιμοποίηση των γνώσεων της στην αγορά εργασίας δίνοντας έμφαση στον Αθλητισμό και στην κινητική αναψυχή, και να καταγράψει τις βασικές αρχές της κοινωνιοπαιδαγωγικής διδακτικής μεθοδολογίας του ελεύθερου χρόνου, στον αθλητισμό και την κινητική αναψυχή και πώς αυτές μπορούν να εφαρμοστούν σε σχέση με την προσπάθεια κινητοποίησης της κοινής γνώμης για την άριστη οργάνωση και διεξαγωγή των ολυμπιακών αγώνων του 2004 στην Ελλάδα.

Τα αποτελέσματα της μελέτης καταδεικνύουν, ότι ο ελεύθερος χρόνος: είναι το αντικείμενο μίας νέας διεπιστημονικής επιστήμης με κύρια αντικείμενα: τον Τουρισμό / Συγκοινωνίες, τα Μ.Μ.Ε. / Επικοινωνία, τον Πολιτισμό / Πολιτιστική παιδεία, τον Αθλητισμό / Παιχνίδια και την Κατανάλωση / Διασκέδαση. Η έρευνα του ελεύθερου χρόνου κατηγοριοποιείται ως: έρευνα του χρονικού ισοζυγίου, του χρόνου ζωής, των στυλ ζωής και του μέλλοντος. Δημιουργεί μία δυναμική αγορά εργασίας με πολλές δυνατότητες συνδυασμών ανάμεσα στα αντικείμενά της, πολλές ευκαιρίες απασχόλησης σε παροχή κυρίως υπηρεσιών, εμπεριέχει μεγάλη χρονική ελαστικότητα και έντονο ανταγωνισμό προσόντων και η υιοθέτηση όλο και περισσότερων αρχών της παιδαγωγικής του ελεύθερου χρόνου και της εμπυχωτικής – παρακινητικής (animative) διδακτικής και μεθοδολογίας προσδίδει ποιότητα π.χ. στην εκπαίδευση και διοίκηση. Τα κύρια συμπεράσματα της μελέτης εστιάζονται στο ότι, η εφαρμογή στην πράξη των βασικών αρχών της κοινωνικής αγωγής και παιδαγωγικής του ελεύθερου χρόνου είναι κλειδί της επιτυχίας για κινητοποίηση της κοινής γνώμης για μια άριστη οργάνωση και διεξαγωγή των ολυμπιακών αγώνων του 2004.

16. Τσσουνίδης Α., (2001): Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου με έμφαση στον Αθλητισμό και στην κινητική Αναψυχή στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Συνέδριο: Σχολική γνώση και διδασκαλία στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Πρακτικά Περιλήψεων, σ. 54. Ιωάννινα.

Μέσα από τη βιβλιογραφική έρευνα παρουσιάζεται η διεπιστημονική προσπάθεια προσέγγισης του Ελεύθερου Χρόνου συστηματοποιώντας τα επιμέρους αντικείμενά της, τις μεθόδους έρευνας και τη χρησιμοποίηση των γνώσεων της στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και η καταγραφή των βασικών αρχών της κοινωνιοπαιδαγωγικής διδακτικής, της Μεθοδολογίας του Ελεύθερου Χρόνου, στον Αθλητισμό και την κινητική Αναψυχή και πώς αυτές μπορούν να εφαρμοστούν σε σχέση με την προσπάθεια κινητοποίησης της κοινής γνώμης για την άριστη οργάνωση και διεξαγωγή των ολυμπιακών αγώνων του 2004 στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα της μελέτης αναδεικνύουν ότι ο Ελεύθερος Χρόνος είναι το αντικείμενο μίας νέας διεπιστημονικής Επιστήμης με κύρια αντικείμενα: τον Τουρισμό, τα Μ. Μ. Ε., τον Πολιτισμό, τον Αθλητισμό και την Κατανάλωση / Διασκέδαση, ενώ η έρευνα του Ελεύθερου Χρόνου κατηγοριοποιείται σε τέσσερις μορφές έρευνας (του χρονικού ισοζυγίου, του χρόνου ζωής, των στυλ ζωής και του μέλλοντος). Επίσης, δημιουργεί μία νέα δυναμική ένταξης των διαφόρων δράσεων, που λειτουργούν ήδη στην πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, ώστε το σχολείο να παρέχει και την Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου και να έρθει σε επαφή με την κοινωνία. Η υιοθέτηση όλο και περισσότερων αρχών της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου και της Εμπυχωτικής – Παρακινητικής (animative) Διδακτικής και Μεθοδολογίας προσδίδει περισσότερο ποιότητα στην εκπαίδευση και στην εθελοντική δράση. Τα κύρια συμπεράσματα της μελέτης εστιάζονται στο ότι η εφαρμογή στην εκπαιδευτική διαδικασία των βασικών αρχών της κοινωνικής Αγωγής (π.χ. ολυμπιακής Παιδείας, κ. α) και της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου είναι το κλειδί της επιτυχίας για κινητοποίηση των μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, αλλά και στη δημιουργία νέας Ποιότητας στην Εκπαιδευτική διαδικασία.

17. Τσσουνίδης, Α., Ζαρώτης Γ., Φουρνατζής Α., Φαχαντίδου Α. (2001): Ανάλυση του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών στο Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο. 2^ο Πανελλήνιο

Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Αθλητικής Επιστήμης με θέμα: «Αθλητισμός κατά την παιδική & εφηβική Ηλικία». Poster, Πρακτικά Συνεδρίου. σ. 139. Θεσσαλονίκη.

Στην εργασία αυτή αναλύεται ο Ελεύθερος Χρόνος των μαθητών του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του δειγματοληψίας σε αστικά, ημιαστικά και αγροτικά σχολεία, όπου μοιράστηκαν ερωτηματολόγια σε 527 μαθητές / -τριες. Τα αποτελέσματα της έρευνας ανέδειξαν: τον περιορισμένο Ελεύθερο Χρόνο των μαθητών, την άτυπη σχολειοποίησή του, τον περιορισμένο χρόνο συμμετοχής σε οργανωμένες θεσμικές δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου, την αυξημένη προτίμηση σε εξωτερικές, αυθόρμητες, συλλογικές κινητικές και παιγνιώδης δραστηριότητες, την μεγάλη συχνότητα σε δραστηριότητες με συναναστροφή με άλλους (φίλους, οικογένεια), την έντονη επιθυμία για παροχή από το σχολείο Αγωγής του Ελεύθερου Χρόνου και προσφοράς δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου, την τηλεθέαση 2 ως 4 ωρών το Σαββατοκύριακο βλέποντας ταινίες και τηλεπαιχνίδια, την έντονη επιθυμία για περιπετειώδη και χιουμοριστικά εξωσχολικά βιβλία και για κυρίως ξένη και μοντέρνα ελληνική μουσική καθώς και περιορισμένη επιθυμία για εκπομπές εν όψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Η επιλογή των δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου επηρεάζεται κατά σειρά από την ηλικία, το φύλο, το μορφωτικό επίπεδο των γονέων και από την περιοχή κατοικίας. Συμπερασματικά η έρευνα αναδεικνύει την αναγκαιότητα εισαγωγής στο σχολείο της Αγωγής του Ελεύθερου Χρόνου με στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας Οργάνωσης και Διάθεσης του Ελεύθερου Χρόνου με σκοπό την προσωπική Αυτοπραγμάτωση, αλλά και την ανάγκη να γίνουν πιο ευέλικτοι σε διάφορες κατευθύνσεις οι φορείς που προσφέρουν δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου, όπως αθλητικοί, πολιτιστικοί σύλλογοι κ.ά.

18. Ζαρώτης Γ., Τσσουνίδης Α. (2001): Αλλαγές στην Ζωή και κίνηση του παιδιού. 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Αθλητικής Επιστήμης με θέμα: «Αθλητισμός κατά την παιδική & εφηβική Ηλικία». Πρακτικά Συνεδρίου. σ. 167. Θεσσαλονίκη.

Στην μελέτη αυτή θέλουμε να αναδείξουμε τις αλλαγές από τη μεταπολεμική εποχή ως σήμερα και τις συνέπειες τους στην δομή της παιδικής ζωής και κίνησης. Μέσω βιβλιογραφικής έρευνας παρουσιάζονται οι βασικές αλλαγές σε σχέση με τους χωρικούς και χρονικούς όρους της καθημερινής ζωής των παιδιών. Καταγράφονται επίσης οι αλλαγές στα παιδικά παιχνίδια και περιγράφονται οι συνέπειες της εισόδου των Μ. Μ. Ε. στο σπίτι και στο παιδικό δωμάτιο. Τα παιδιά δεν μπορούν να επεξεργαστούν τις εμπειρίες τους μέσω των αισθήσεων τους και επιβαρύνονται, εξαιτίας κυρίως της υπερπροσφοράς (υπερφόρτωση των οπτικών και ακουστικών καναλιών αίσθησης) και της μεγάλης πολυπλοκότητας (φαινόμενο της νησιδοποίησης). Επίσης, δεν μπορούν να κατανοήσουν το περιβάλλον και με το δικό τους τρόπο να το οικειοποιηθούν. Αυτή η διαδικασία της οικειοποίησης όταν γίνεται με την υπερίσχυση της κίνησης και της παρατήρησης με όλες τις αισθήσεις, περιγράφει τη βάση μιας υγιούς ανάπτυξης της προσωπικότητας. Συμπερασματικά η μελέτη αυτή αναδεικνύει ότι σήμερα οι χωρικοί και χρονικοί όροι της καθημερινότητας της ζωής των παιδιών είναι εχθρικοί στην κίνηση. Με αυτό τον τρόπο χάνονται οι άμεσες σωματικές εμπειρίες και κατ' επέκταση όλες οι εμπειρίες που προέρχονται από το σύνολο των αισθήσεων. Η μεγάλη ευκαιρία, λοιπόν, είναι η σύνδεση της Παρατήρησης και Αγωγής των αισθήσεων μέσα στην φύση μέσω της βίωσης ποικίλων δυνατοτήτων παρατήρησης και συναισθηματικών καταστάσεων, ώστε να παρακινηθούν τα παιδιά σε μια νέα οργάνωση του τρόπου σκέψης, των συναισθημάτων τους και της συμπεριφοράς τους.

19. Τσσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ. (2002). Η σχέση του Αυτομάνατζμεντ και Μάνατζμεντ του Χρόνου με την αθλητική Αναψυχή. 10^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Στο Περιοδικό: Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 31, σ. 98. Κομοτηνή.

Στη μελέτη αναλύουμε τη σχέση του Αυτομάνατζμεντ και Μάνατζμεντ του χρόνου με την αθλητική Αναψυχή. Επιχειρείται μέσα από την βιβλιογραφία και το συνδυασμό των γνώσεων της επιστήμης του Μάνατζμεντ (Αυτομάνατζμεντ και Μάνατζμεντ του χρόνου) της αθλητικής Φιλοσοφίας και της αθλητικής Αναψυχής να προτείνονται λύσεις για την αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου στο σύγχρονο άνθρωπο. Όλοι οι άνθρωποι είναι υποχρεωμένοι να διαχειρίζονται τον χρόνο τους, τόσο στην εργασίας τους, όσο και στον ελεύθερο χρόνο τους. Ο τρόπος με τον οποίο διευθετείται σε καθημερινή βάση οι εργασίες του κάθε ατόμου καθορίζει το πόσο παραγωγική

αποβαίνει η κάθε μέρα, καθώς και τα περιθώρια για δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου - Αθλητικής Αναψυχής. Τα αποτελέσματα της μελέτης αναδεικνύουν ότι όσο μεγαλύτερη είναι η συνειδητοποίηση της πίεσης του χρόνου τόσο το άτομο κινείται μεταξύ χρονικού Ορθολογισμού (προγραμματισμού) και αυθόρμητης αντιμετώπισης του χρόνου, καταστάσεις που εμπεριέχονται στη διαχείριση της Αθλητικής Αναψυχής. Διαπιστώνεται ότι το πρόβλημα του χρονικού συγχρονισμού, της ύπαρξης περισσότερων εσωτερικών «κλεφτών του χρόνου», της έλλειψης βασικών γνώσεων Αυτομάνατζμεντ και Μάνατζμεντ του χρόνου καθώς και έλλειψης χρονικής ευελιξίας επηρεάζουν αρνητικά την ενασχόληση του ατόμου με την Αθλητική Αναψυχή.

19a. Τσσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ., Αθαναϊλίδης Ι., Τσαμουρτζής Ε. (2002). Κοινωνιολογικές αποψεις της αθλητικής αναψυχής (fitness centers με κατεύθυνση την υγεία στην Γερμανία). 10^ο διεθνές συνέδριο φυσικής αγωγής και αθλητισμού. Στο Περιοδικό: Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 31, σ. 103. Κομοτηνή.

Σκοπός της εργασίας είναι να αναλύσει τα κοινωνιολογικά χαρακτηριστικά των κέντρων σωματικής αγωγής (Fitness – centers) και αναψυχής στην Γερμανία. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της δειγματοληψίας με ερωτηματολόγια σε Fitness – Centers στην Γερμανία ενώ η στατιστική επεξεργασία των 3.248 ερωτηματολογίων έγινε με το SPSS. Τα αποτελέσματα της έρευνας πιστοποιούν την στροφή του κόσμου στα κέντρα σωματικής αγωγής – ευεξίας και αναψυχής κυρίως για λόγους ευεξίας, πρόληψης – αποκατάστασης, διατήρησης και προώθησης της υγείας. Στην εποχή που οι ηθικές αξίες περνούν κρίση το μόνο που μένει σταθερό και αντικατάστατο είναι η υγεία του ατόμου και το σώμα έτσι χρησιμοποιείτε πλέον ως σύμβολο κοινωνικής αναγνώρισης, προβολής και καταξίωσης. Η έννοια του κέντρου σωματικής αγωγής και αναψυχής (Fitness) λαμβάνει φυσικές, ψυχικές και κοινωνικές επιδόσεις, αλλά αναφέρεται ταυτόχρονα κυρίως στην υγεία, στον μοντερνισμό, στην επιτυχία και στην κοινωνική αποδοχή, ενώ παράλληλα γίνεται αναφορά σε θετικές ιδιότητες όπως αθλητικότητα, αυτοπεποίθηση, άνετη παρουσία και καλή εμφάνιση. Με τον νέο πολιτισμό του ελεύθερου χρόνου εδραιώνεται και η αλλαγή αξιών σε σχέση με τον ελεύθερο χρόνο. Συμπερασματικά η έρευνα καταδεικνύει την επιχειρηματική επιτυχία των Fitness Centers στην Γερμανία για τον λόγο ότι συνδέθηκε ο αθλητισμός – αναψυχή με την υγεία και τον ελεύθερο χρόνο μέσα από τις αλλαγές στο περιεχόμενο, στην επιλογή του προσωπικού, στο χώρο και ευελιξία του χρόνου, στα μηχανήματα, την υγιεινή, τον κανονισμό και την εφαρμογή ενός επιθετικού μάρκετινγκ.

20. Τσσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ., Κολύμπαλης Χ. (2002). Η Αθλητική Οικονομία και Αγορά Εργασίας στην Ελλάδα και Γερμανία. 10^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Στο Περιοδικό: Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 31, σ. 101. Κομοτηνή.

Στην μελέτη αυτή θα παρουσιάσουμε μέσα από πρόσφατες έρευνες τα κύρια χαρακτηριστικά της αθλητικής Οικονομίας, καθώς και τα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της αγοράς Εργασίας στην Ελλάδα και στη Γερμανία. Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής δείχνουν την τεράστια ανάπτυξη του Αθλητισμού, που προσδιορίζεται πλέον ως ένα σημαντικό μέρος των ολοένα επεκτεινόμενων οικονομικών μεγεθών του Ελεύθερου Χρόνου και ολοένα σημαντική αγορά Εργασίας. Στην Ελλάδα ανέρχεται το 1,3%, ενώ στη Γερμανία το 1,4 % του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος. Στην αθλητική αγορά Εργασίας ασχολούνται στην Ελλάδα περίπου 50.000, ενώ στη Γερμανία 700.000 απασχολούμενοι. Διαπιστώνεται στη μελέτη αυτή είναι ότι όσο η διαφορά της σχέσης ειδικού - μη ειδικού (λειτουργική ή θεσμική) είναι μεγάλη τόσο υπάρχουν σαφή προφίλ επαγγελματιών. Ωστόσο προβλέπεται να ισχύει γενικότερα στην ελεύθερη αθλητική αγορά παροχής υπηρεσιών, ότι οι ευκαιρίες απασχόλησης και αμοιβής θα είναι σχετικά καλές με τη μορφή όμως των απασχολήσεων (Jobs) με σύντομη διάρκεια, μερική απασχόληση με ελαστικό ωράριο, με έντονο ανταγωνισμό, ενώ ισχύει ο αποεπαγγελματισμός στους αθλητικούς συλλόγους και η ύπαρξη έμμισθων ερασιτεχνών.

21. Ζαρώτης Γ., Τσσουνίδης Α. (2002). Η κίνηση του παιδιού στο χώρο – χρόνο και το μέλλον της. 10^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Στο Περιοδικό: Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 31, σ. 247. Κομοτηνή.

Η μελέτη αυτή στοχεύει να αναδείξει τις αλλαγές από τη μεταπολεμική εποχή ως σήμερα και τις συνέπειες τους στη δομή της παιδικής ζωής και κίνησης. Μέσω βιβλιογραφικής έρευνας παρουσιάζονται οι βασικές αλλαγές σε σχέση με τους χωρικούς και χρονικούς όρους της καθημερινής ζωής των παιδιών. Καταγράφονται επίσης οι αλλαγές στα παιδικά παιχνίδια και περιγράφονται οι συνέπειες της εισόδου των Μ. Μ. Ε. στο σπίτι και στο παιδικό δωμάτιο. Τα παιδιά δεν μπορούν τις εμπειρίες μέσω των αισθήσεων τους να επεξεργαστούν και επιβαρύνονται, εξαιτίας κυρίως της υπερπροσφοράς (υπερφόρτωση των οπτικών και ακουστικών καναλιών αίσθησης) και της μεγάλης πολυπλοκότητας (φαινόμενο της νησιδοποίησης). Επίσης, δεν μπορούν να κατανοήσουν το περιβάλλον και με το δικό τους τρόπο να τον οικειοποιηθούν. Αυτή η διαδικασία της οικειοποίησης, όταν γίνεται με την υπερίσχυση της κίνησης και της παρατήρησης με όλες τις αισθήσεις, περιγράφει την βάση μιας υγιούς ανάπτυξης της προσωπικότητας. Στη μελέτη αυτή αναδεικνύεται ότι σήμερα οι χωρικοί και χρονικοί όροι της καθημερινότητας της ζωής των παιδιών είναι εχθρικοί στην κίνηση. Με αυτό τον τρόπο χάνονται οι άμεσες σωματικές εμπειρίες και κατ' επέκταση όλες οι εμπειρίες που προέρχονται από το σύνολο των αισθήσεων. Η μεγάλη ευκαιρία, λοιπόν, είναι η σύνδεση της παρατήρησης και αγωγής των αισθήσεων μέσα στη φύση μέσω της βίωσης ποικίλων δυνατοτήτων παρατήρησης και συναισθηματικών καταστάσεων, ώστε να παρακινηθούν τα παιδιά σε μια νέα οργάνωση του τρόπου σκέψης, των συναισθημάτων τους και της συμπεριφοράς τους.

22. Τσσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ., Φαχαντίδου Α. (2002). Ανάλυση του Αθλητισμού Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών. 10^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Στο Περιοδικό: Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 31, σ. 161. Κομοτηνή.

Στην εργασία αυτή θα αναλύουμε τον Ελεύθερο Χρόνο των μαθητών του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος του δειγματοληψίας σε αστικά, ημιαστικά και αγροτικά σχολεία, όπου μοιράστηκαν ερωτηματολόγια σε 422 μαθητές / -τριες. Από την έρευνα διαπιστώνεται ο περιορισμένος Ελεύθερος Χρόνος των μαθητών, η άτυπη σχολιοποίησή του Ελεύθερου Χρόνου τους, ο περιορισμένος χρόνος συμμετοχής σε οργανωμένες θεσμικές δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου, η αυξημένη προτίμηση σε εξωτερικές, αυθόρμητες, συλλογικές κινητικές και παιγνιώδης δραστηριότητες, η μεγάλη συχνότητα σε δραστηριότητες με συναναστροφή με άλλους (φίλους, οικογένεια), η έντονη επιθυμία για παροχή από το σχολείο Αγωγής του Ελεύθερου Χρόνου και προσφοράς δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου, η τηλεθέαση 2 ως 4 ωρών το Σαββατοκύριακο βλέποντας ταινίες και τηλεπαιχνίδια, η έντονη επιθυμία για περιπετειώδη και χιουμοριστικά εξωσχολικά βιβλία και για κυρίως ξένη και μοντέρνα ελληνική μουσική καθώς και περιορισμένη επιθυμία για εκπομπές εν όψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Η επιλογή των δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου επηρεάζεται κατά σειρά από την ηλικία, το φύλο, το μορφωτικό επίπεδο των γονέων και από την περιοχή κατοικίας. Από την έρευνα αναδεικνύεται η αναγκαιότητα εισαγωγής στο σχολείο της Αγωγής του Ελεύθερου Χρόνου με στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας οργάνωσης και διάθεσης του Ελεύθερου Χρόνου με σκοπό την προσωπική Αυτοπραγμάτωση. Αναδεικνύεται επίσης η ανάγκη να γίνουν πιο ευέλικτοι σε διάφορες κατευθύνσεις οι φορείς, ώστε να προσφέρουν δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου όπως, είναι οι αθλητικοί και οι πολιτιστικοί σύλλογοι.

23. Τσσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ., (2002). Η Μεταβολή των αξιών στην κοινωνία και οι επιδράσεις στον Ελεύθερο Χρόνο και στον Αθλητισμό. 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό. Περιλήψεις Συνεδρίου, σ. 29 Αθήνα.

Στην μελέτη αυτή θα παρουσιάσουμε την μεταβολή των αξιών στην κοινωνία και την επίδρασή της στον ελεύθερο χρόνο και στον Αθλητισμό. Στο πλέγμα σχέσεων του Ελεύθερου Χρόνου, του Αθλητισμού και της Οικονομίας στη σημερινή κοινωνία καθίσταται σαφές, ότι ως ένα σημείο η μεταβολή των αξιών μπορεί να αποδοθεί στην τμηματική μετατόπιση των δυτικών κοινωνιών από τη Βιομηχανία στην παροχή Υπηρεσιών. Η αυξανόμενη ευημερία, ο αυξανόμενος Ελεύθερος Χρόνος και η πρωτοποριακή ικανοποίηση στην οικονομία του Ελεύθερου Χρόνου επέτρεψαν στην αγορά του Ελεύθερου Χρόνου και στα υποσυστήματά του, όπως είναι ο Αθλητισμός, να γίνει ένας ανεξάρτητος οικονομικός τομέας ιδιαίτερης σημασίας, αλλά και σημαντικός παράγοντας για την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής. Η ευχαρίστηση, η υγεία, η Ευεξία (Fitness), η εξισορρόπηση, η ευφορία και η καλή εμφάνιση περιλαμβάνονται στις αξίες που κυριαρχούν σήμερα στον Αθλητισμό.

Ο εκσυγχρονισμός, η αποδοτικότητα και η ατομική αυτονομία διαβάζονται στο σώμα που αποτελεί αντικείμενο επίδειξης. Το σώμα χρησιμεύει για την εύρεση ατομικών εννοιών και γίνεται χαρακτηριστικό κοινωνικής κατάστασης. Η διαμόρφωση του προσανατολίζεται στις αξίες της μεταβληθείσας κουλτούρας του σώματος των νέων, στην Ευεξία (Fitness), στο αδύνατο σώμα, στην κινητικότητα και στην αθλητικότητα. Η υγεία και η Ευεξία (Fitness) έχουν γίνει τα νέα ιδανικά της μεταβιομηχανικής κοινωνίας μας.

24α. Ζαρώτης Γ., Τοσουνίδης Α. (2002). Η εξέλιξη και η προοπτική του Ελεύθερου Χρόνου των Παιδιών και Εφήβων στη Γερμανία και στην Ελλάδα. 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας. Περιλήψεις Συνεδρίου, σ. 67-68. Θεσσαλονίκη. (Βλ. Βεβαίωση 24α).

Στην εργασία αυτή θα συγκρίνουμε την εξέλιξη και προοπτική του Ελεύθερου Χρόνου των Παιδιών και Εφήβων στη Γερμανία και στην Ελλάδα, καθώς και το επίπεδο έρευνας στις δύο χώρες. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της δευτερογενούς έρευνας (βιβλιογραφική έρευνα και καταγραφή άρθρων έντυπου τύπου) καθώς και της έρευνας πεδίου. Τα αποτελέσματα της έρευνας ανέδειξαν τον περιορισμένο Ελεύθερο Χρόνο, την αύξηση της επιβάρυνσης που δέχονται τα παιδιά και οι έφηβοι. Καταγράφεται μια αυξημένη απασχόληση σε ομαδικά παιχνίδια, δημιουργικές δραστηριότητες, ενώ παραμένει σταθερή η απασχόληση με κατοικίδια ζώα. Αυξημένη είναι η επιθυμία, αλλά μικρό το ποσοστό κατοχής σε συσκευές διασκέδασης και επικοινωνίας (Walkman, Τηλεόραση, κινητό). Υπάρχει επίσης αυξημένη συμμετοχή σε δραστηριότητες μέσα στο σπίτι και σταθερή η συμμετοχή σε δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου εκτός σπιτιού με εξαίρεση τον Αθλητισμό και τις κοινωνικές δραστηριότητες (επισκέψεις). Στο χώρο του Αθλητισμού, διαπιστώνεται αύξηση συμμετοχής σε αθλητικούς συλλόγους και συμμετοχή σε Αθλητισμό Ελεύθερου Χρόνου (αθλήματα περιπέτειας, αναψυχής, φύσης αλλά και αθλήματα Fitness). Στις επισκέψεις σε διοργανώσεις Ελεύθερου Χρόνου κυριαρχεί το στοιχείο της κοινωνικότητας, κύριοι χώροι επίσκεψης είναι τα πάρκα Ελεύθερου Χρόνου και περιπέτειας, τα εμπορικά κέντρα, το σινεμά. Ο εθελοντισμός και η κοινωνική δράση σε φορείς και οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα στους εφήβους έχει στάσιμη τάση. Στις δραστηριότητες Μετακίνησης και Τουρισμού στα παιδιά και εφήβους κυριαρχούν οι βόλτες με το ποδήλατο, οι πεζοπορίες στο βουνό, ενώ η συμπεριφορά τους σε σχέση με τις διακοπές είναι κυρίως συνάρτηση με τη συμπεριφορά των γονέων. Τέλος σε σχέση με τον οικονομικό παράγοντα του Ελεύθερου Χρόνου τα παιδιά και οι έφηβοι παρουσιάζονται «εύκολοι πελάτες» και εμφανίζουν ένα άνοιγμα της ψαλίδας απεικονίζοντας την αγοραστική δύναμη των γονέων τους, οπότε εμφανίζεται αύξηση των εξόδων τους, λόγω της αύξησης της διαφήμισης σε παιδιά με γονείς καλής αγοραστικής δύναμης.

24β. Τοσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ., Φαχαντίδου Α. (2002). Ο Ελεύθερος Χρόνος των μαθητών στην Ελλάδα: Μια εμπειρική έρευνα. 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας. Περιλήψεις Συνεδρίου, σ. 66. Θεσσαλονίκη. (Βλ. Βεβαίωση 24β).

24γ. Τοσουνίδης Α., Θωίδης Ι. (2002). Οι Βασικές αρχές της Επιστήμης του Ελεύθερου Χρόνου. 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Κοινωνικής Παιδιατρικής και Προαγωγής της Υγείας. Περιλήψεις Συνεδρίου, σ. 65. Θεσσαλονίκη. (Βλ. Βεβαίωση 24γ).

25. Ζαρώτης Γ., Τοσουνίδης Α. (2002). Στρατηγική διαμόρφωση τιμών ως όργανο του λειτουργικού Μάρκετινγκ σε επιχειρήσεις άσκησης και αναψυχής προσανατολισμένες στην υγεία. 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό. Περιλήψεις Συνεδρίου, σ. 30 Αθήνα.

Ο στόχος μας στην εργασία αυτή είναι να παρουσιάσουμε τις κύριες πτυχές της στρατηγικής διαμόρφωσης τιμών ως όργανο του λειτουργικού Μάρκετινγκ σε επιχειρήσεις άσκησης και αναψυχής προσανατολισμένες στην υγεία. Οι επιχειρήσεις άσκησης και αναψυχής είναι πετυχημένες μόνον αν ακολουθήσουν την επιλεγθείσα στρατηγική με συνέπεια σε όλους τους κλάδους εργασιών. Όλα τα στοιχεία του μικτού Μάρκετινγκ (Marketing - Mix) δρουν ταυτόχρονα. Δε μπορεί να επιτευχθεί ένας σαφής διαχωρισμός κυρίως της πολιτικής παροχής υπηρεσιών και

της επικοινωνιακής πολιτικής από την τιμολογιακή πολιτική. Σε παροχές υψηλών τιμών και ποιότητας μπορεί να προκληθεί υψηλότερο καθαρό όφελος και με σχετικά υψηλά έξοδα. Οι υψηλές εισφορές πρέπει να αντιστοιχούν σε πολύτιμες υπηρεσίες. Εκτός από τον εξοπλισμό πρέπει να είναι εξαιρετικά και το σέρβις, η επίβλεψη κλπ. Οι παροχές υψηλών τιμών και ποιότητας δεν επιτρέπεται να διακινδυνεύουν την ανταγωνιστική τους θέση με υπερβολικά μεγάλη μείωση των τιμών. Έτσι, θα γίνουν αναξιόπιστοι. Οι παροχές εκπτώσεων και χαμηλών τιμών πρέπει να παρέχουν διαρκώς την ευνοϊκότερη προσφορά, για να πετύχουν μακροπρόθεσμο πλεονέκτημα. Πρέπει να αντισταθμίσουν τη χαμηλή εισφορά κάθε μέλους με έναν όσο το δυνατόν υψηλότερο αριθμό μελών. Σκοπός της ιδέας αυτής είναι η δημιουργία μίας διαφανούς προσφοράς και η παρουσίαση ενός όσο το δυνατόν υψηλότερο καθαρό κέρδος για το μέλος. Χαμηλότερη τιμή, εγκατάλειψη ακριβού σέρβις εκτός από τη βασική υπηρεσία και υψηλή ποιότητα αυτής της βασικής υπηρεσίας είναι τα χαρακτηριστικά της προσφοράς αυτής.

26. Tosunidis, A., Zarotis, G., Faxandidou, A., (2002). Sport activities in leisure time of the students in Greece and in Germany. In: Proceedings of 7th Annual Congress of the European College of sport Science. Volume 1, 178. Athens. Greece.

Στόχος μας στην μελέτη αυτή είναι να αναλύσουμε τον κενό χρόνο και τον ελεύθερο χρόνο των μαθητών σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα και στη Γερμανία. Το όνειρο των περισσότερων μαθητών είναι να έχουν Ελεύθερο Χρόνο, να κάνουν αυτά που θέλουν, ελεύθεροι από ευθύνες ή βαρείες υποχρεώσεις, αλλά λίγοι είναι εκείνοι που το κατορθώνουν. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε ήταν της βιβλιογραφικής έρευνας στην Ελλάδα και Γερμανία και της δομημένης γραπτής συνέντευξης μέσω ερωτηματολογίου σε αστικά, ημιαστικά και αγροτικά σχολεία. Συμπληρώθηκαν 650 ερωτηματολόγια από παιδιά ηλικίας 6 μέχρι 16 χρόνων στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης δείχνουν γενικά ότι, αυτοί που προσφέρουν τις υπηρεσίες και υποδομές για την Αναψυχή στον Ελεύθερο Χρόνο προέρχονται κυρίως από τον δημόσιο, ιδρυματικό, εθελοντικό και εμπορικό τομέα, με επικρατέστερη την εμπορική βιομηχανία Ελεύθερου Χρόνου. Τα αποτελέσματα λοιπόν έδειξαν: τον περιορισμένο Ελεύθερο Χρόνο των μαθητών, την άτυπη σχέση μεταξύ κενού χρόνου και σχολείου, την περιορισμένη χρονική συμμετοχή σε οργανισμούς των ελεύθερων δραστηριοτήτων, την αύξηση σε προτίμηση των εξωτερικών, αυθόρμητων, ομαδικών παιχνιδιών, με υψηλή συχνότητα σε δραστηριότητες που σχετίζονται με άλλους (φίλους, οικογένεια). Στην έρευνα διαπιστώνεται ότι μέσα στο σπίτι ο Ελεύθερος Χρόνος καταναλώνεται με την τηλεόραση, το ράδιο και τα βίντεο παιχνίδια. Επίσης, καταγράφονται οι κοινωνικές δραστηριότητες, η έντονη επιθυμία να πάρει μέρος σε σχολικές οργανωμένες δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου, η διαφοροποίηση μεταξύ «κτήσης» και «επιθυμίας» των παιχνιδιών και τα υλικά του Ελεύθερου Χρόνου (της επικοινωνίας και τα υλικά της διασκέδασης). Τα αποτελέσματα επίσης δείχνουν ότι η ηλικιακή ομάδα των 6 μέχρι 16 ετών βλέπει τηλεόραση 2 με 4 ώρες κατά την διάρκεια του Σαββατοκύριακού με προτίμηση στις αθλητικές εκπομπές, στα φιλμ και στα τηλεπαιχνίδια. Αναφέρουν σχετικά με τα βιβλία ότι μεγαλύτερο ενδιαφέρον έχουν να διαβάσουν περιπετειώδη και χιουμοριστικά εξωσχολικά βιβλία, ενώ σε σχέση με την μουσική ενδιαφέρονται να ακούνε κυρίως ξένη και μοντέρνα ελληνική μουσική, ενώ φαίνεται να υπάρχει μια έλλειψη του ενδιαφέροντος σε προγράμματα που σχετίζονται με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 στην Αθήνα. Η επιλογή των δραστηριοτήτων του Ελεύθερου Χρόνου επηρεάζεται από τους παράγοντες της ηλικίας, του φύλου, του μορφωτικού επιπέδου των γονέων και του τόπου κατοικίας. Συμπερασματικά η μελέτη δείχνει την ανάγκη για διαχείριση του κενού χρόνου με ένα τρόπο ώστε αυτοί που προσφέρουν υπηρεσίες Ελεύθερου Χρόνου να προσπαθήσουν να ενοποιήσουν τον Ελεύθερο Χρόνο του κάθε ατόμου, καθώς και οι αθλητικοί και πολιτιστικοί οργανισμοί να γίνουν περισσότερο ευέλικτοι σε διάφορες κατευθύνσεις.

27. Τοσούνιδης Α., Ζαρώτης Γ., (2002). Το Μάρκετινγκ και Μάνατζμεντ στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό. 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης Αθλητισμού (ΕΛΛ.Ε.Δ.Α). Περιλήψεις Συνεδρίου, σ. 106-108. Εύοσμος.

Στην παρούσα έρευνα επιχειρήθηκε να καταγραφούν τα βασικά χαρακτηριστικά της φάσης υλοποίησης του τακτικού Μάρκετινγκ μέσω του μίγματος Μάρκετινγκ που εφαρμόζεται από τη Διεύθυνση Πανεπιστημιακού Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Το βασικό συμπέρασμα

που καταγράφεται είναι ότι δεν υπάρχει σταθερή ανατροφοδότηση μέσω έρευνας των βασικών αναγκών και επιθυμιών της ομάδας – στόχο των χρηστών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Δεν υπάρχει ποσοτική και ποιοτική καταγραφή των αναγκών και επιθυμιών των ομάδων - στόχων (φοιτητών / -τριών και του προσωπικού). Στη φάση της υλοποίησης του τακτικού Μάρκετινγκ και στα στοιχεία του μίγματος διαπιστώθηκαν ελλείψεις και αδυναμίες σε ό,τι αφορά την ποσότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, την ποικιλία, την πρωτοτυπία, την εξατομίκευση και την παραπέρα τμηματοποίηση της ομάδας – στόχο σε τμήματα με κοινά χαρακτηριστικά π.χ. εκτός από την ιδιότητα του πελάτη, το φύλο, τα πιο αγαπητά ομαδικά αθλήματα κλειστού χώρου, να τμηματοποιηθεί η ομάδα – στόχος σε αγαπημένα υπαίθρια αθλήματα περιπέτειας ή σε δράσεις στην πόλη. Η επικοινωνιακή πολιτική επίσης εμφανίζεται με ελλείψεις σε ό,τι αφορά τις δημόσιες σχέσεις, τις συνεργασίες, την διαφήμιση, το πρόγραμμα χορηγιών. Τέλος στην πολιτική των τιμών και την πολιτική θέσης εμφανίζονται μικρές αδυναμίες.

28. Κατσαγκόλης, Α., Ζαρώτης, Γ., Αναστασιάδης, Ε., Τοσουνίδης, Α., Θεοδωρίδης, Α. (2003): Έλεγχος της φυσικής ετοιμότητας για επιλογή και διαλογή αθλητών (-τριών) τένις 6–8 ετών. 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού με διεθνή συμμετοχή. Περιλήψεις Συνεδρίου, σ. 66, Θεσ/νίκη.

Σκοπός της έρευνας αυτής είναι ο έλεγχος της γενικής φυσικής ετοιμότητας σε παιδιά 6 – 8 ετών μετά από δύο χρόνια αρχικής εκπαίδευσης στο τένις. Αντικείμενο της έρευνας είναι οι βασικές φυσικές ικανότητες, όπως η ταχύτητα, η αντοχή και η ευλυγισία. Το Δείγμα της έρευνας ήταν 60 παιδιά (30 αγόρια και 30 κορίτσια) ηλικίας 6 – 8 ετών μαθητές. Η βασική μέθοδος της έρευνας ήταν 6 τεστ. Τα συμπεράσματα έδειξαν για τη ταχύτητα (τεστ Νο1, Νο2) στα αγόρια πιο καλά αποτελέσματα αναλογικά ($\Delta 1 = 0,02$ s και $\Delta 2 = 0,20$ s σε $\text{temp} = 0,41$ και $1,31$ K= 58, $\alpha < 0,05$, $t_{\text{tabl}} = 2,01$). Στο τεστ «κοντός πήχης» 55 m τα κορίτσια είχαν πιο καλές επιδόσεις στη κινητική δραστηριότητα ($\Delta 3 = 1,82$ s σε $\text{temp} = 10,12$), ενώ στη δύναμη Αντοχής κάτω άκρων τεστ Νο4 τα αγόρια είχαν πιο καλά αποτελέσματα ($\Delta 4 = 1,7$ σε $\text{temp} = 1,50$). Στην ευλυγισία (τεστ Νο5, Νο6) τα κορίτσια επέδειξαν πιο καλά αποτελέσματα στο τεστ Νο5 ($\text{temp} = 2,43$), ενώ στο τεστ Νο6 για ευλυγισία στους ώμους φαίνεται ανεπαίσθητη διαφορά μεταξύ των δύο φύλων. Η εμπειρική έρευνα και ο ποιοτικός έλεγχος της φυσικής ετοιμότητας μας δίνουν τη δυνατότητα για μια αντικειμενική επιλογή και διαλογή των μικρών αναπτυσσόμενων αθλητών του τένις (σύμφωνα με την καλύτερη ηλικία μάθησης της παιδικής ηλικίας, Meinel 1966).

29. Ζαρώτης Γ., Τοσουνίδης Α. (2003). Πολιτική τιμών σε επιχειρήσεις Άσκησης και Αναψυχής. 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό, Περιλήψεις Συνεδρίου, σ. 31, Αθήνα.

Στην εργασία αυτή θα παρουσιάσουμε τις κύριες πτυχές της στρατηγικής διαμόρφωσης τιμών ως όργανο του λειτουργικού Μάρκετινγκ σε επιχειρήσεις άσκησης και αναψυχής προσανατολισμένες στην υγεία. Οι επιχειρήσεις άσκησης και αναψυχής είναι πετυχημένες μόνον αν ακολουθήσουν μια στρατηγική με συνέπεια σε όλους τους κλάδους εργασιών του Μάρκετινγκ Μίγματος, γιατί όλα τα στοιχεία του μικτού μάρκετινγκ (Marketing - Mix) δρουν ταυτόχρονα. Δε μπορεί να επιτευχθεί ένας σαφής διαχωρισμός κυρίως της πολιτικής Παροχής Υπηρεσιών και της επικοινωνιακής Πολιτικής από την τιμολογιακή Πολιτική. Τα βασικά συμπεράσματα είναι ότι: σε παροχές υψηλών τιμών και ποιότητας μπορεί να προκληθεί υψηλότερο καθαρό όφελος και με σχετικά υψηλά έξοδα. Οι υψηλές εισφορές πρέπει να αντιστοιχούν σε πολύτιμες υπηρεσίες π.χ. εκτός από τον εξοπλισμό, πρέπει να είναι εξαιρετικά το σέρβις, η επίβλεψη κ.ά. Οι παροχές υψηλών τιμών και ποιότητας δεν επιτρέπεται να διακινδυνεύουν την ανταγωνιστική τους θέση με υπερβολικά μεγάλη μείωση των τιμών γιατί έτσι θα γίνουν αναξιόπιστοι. Αντίθετα οι παροχές εκπτώσεων και χαμηλών τιμών πρέπει να παρέχουν διαρκώς την ευνοϊκότερη προσφορά, για να πετύχουν μακροπρόθεσμο πλεονέκτημα, πρέπει δηλαδή να αντισταθμίσουν τη χαμηλή εισφορά κάθε μέλους με έναν όσο το δυνατόν υψηλότερο αριθμό μελών. Σκοπός της ιδέας αυτής είναι η δημιουργία μίας διαφανούς προσφοράς και η παρουσίαση ενός όσο το δυνατόν υψηλότερου καθαρού ποιοτικού οφέλους για το μέλος. Η χαμηλότερη τιμή, η εγκατάλειψη του ακριβού σέρβις εκτός από τη βασική υπηρεσία και η υψηλή ποιότητα της βασικής υπηρεσίας είναι τα χαρακτηριστικά μίας ποιοτικής στρατηγικής.

30. Τοσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ., Κασταγκόλης Α. (2003). Οι Αλλαγές στον ελεύθερο χρόνο, στον Αθλητισμό και οι επιδράσεις τους. 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό, σ. 30, Αθήνα.

Στην εργασία αυτή θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε τη μεταβολή των αξιών στην κοινωνία και την επίδρασή της στον Ελεύθερο Χρόνο και στον Αθλητισμό. Στην αλληλεξάρτηση του Ελεύθερου Χρόνου, του Αθλητισμού και της Οικονομίας στη σημερινή κοινωνία καθίσταται σαφές ότι ως ένα σημείο η μεταβολή των αξιών μπορεί να αποδοθεί στην τμηματική μετατόπιση των Δυτικών Κοινωνιών από τη Βιομηχανία στην παροχή Υπηρεσιών. Η αυξανόμενη ευημερία, ο αυξανόμενος Ελεύθερος Χρόνος και η πρωτοποριακή ικανοποίηση στην Οικονομία του Ελεύθερου Χρόνου επέτρεψαν στην αγορά του Ελεύθερου Χρόνου και στα υποσυστήματά του, όπως είναι ο Αθλητισμός, να γίνει ένας ανεξάρτητος οικονομικός τομέας ιδιαίτερης σημασίας, αλλά και σημαντικός παράγοντας για την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής. Η ευχαρίστηση, η υγεία, η Ευεξία (Fitness), η εξισορρόπηση, η ευφορία και η καλή εμφάνιση περιλαμβάνονται στις αξίες που κυριαρχούν σήμερα στον αθλητισμό. Ο εκσυγχρονισμός, η αποδοτικότητα και η ατομική αυτονομία διαβάζονται στο σώμα που αποτελεί αντικείμενο επίδειξης. Το σώμα χρησιμεύει για την εύρεση ατομικών εννοιών και γίνεται χαρακτηριστικό κοινωνικής κατάστασης. Η διαμόρφωση του προσανατολίζεται στις αξίες της μεταβληθείσας κουλτούρας του σώματος των νέων, στη Ευεξία (Fitness), στο αδύνατο σώμα, στην κινητικότητα και στην αθλητικότητα. Η υγεία και η Ευεξία (Fitness) έχουν γίνει τα νέα ιδανικά της μεταβιομηχανικής κοινωνίας μας.

31. Τοσουνίδης Α., Φυλακτακίδου Α., Ζαρώτης Γ., Παππάς Χ., (2003). Συγκριτική ανάλυση της Οργάνωσης και Διοίκησης των Ομοσπονδιών Πανεπιστημιακού Αθλητισμού της Γερμανίας, Γαλλίας, Μεγάλης Βρετανίας και Ελλάδας. 11^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 32, σ. 161, Κομοτηνή.

Σκοπός στην εργασία αυτή είναι να συγκρίνουμε τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού στην Ελλάδα, σε επίπεδο Ομοσπονδίας, με τις αντίστοιχες Ομοσπονδίες στη Γερμανία, Γαλλία και Μεγάλη Βρετανία. Για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση των επίσημων οδηγιών των Ομοσπονδιών που καταγράφονται στην επίσημη ιστοσελίδα της κάθε Ομοσπονδίας για την περίοδο 2002-2003, καθώς και η προφορική συνέντευξη των εκπροσώπων των Ομοσπονδιών. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την παραπάνω έρευνα ήταν ότι στις Ευρωπαϊκές Ομοσπονδίες υπήρχε ενεργή συμμετοχή των φοιτητών σε επίπεδο Οργάνωσης με σημαντικό ρόλο στη διαδικασία λήψης Αποφάσεων, καθώς και μεγαλύτερη ποικιλία ομαδικών και ατομικών αθλημάτων. Επίσης, καταγράφηκαν διαφορές στον τρόπο χρηματοδότησης των Ομοσπονδιών με βασική διαφορά την άμεση χρηματοδότηση της Ελληνικής Ομοσπονδίας από το κράτος τη θεσμική ύπαρξή της στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ενώ στις Ομοσπονδίες των άλλων κρατών δε συμβαίνει αυτό. Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τα παραπάνω είναι ότι ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός αντικατοπτρίζει την Οργάνωση και Διοίκηση του Αθλητισμού κάθε χώρας και το χαρακτήρα της φοιτητικής Μέριμνας των Πανεπιστημίων.

32. Τοσουνίδης Α., Παππάς Χ., (2003). Πιλοτική Έρευνα ανάλυσης του Ελεύθερου Χρόνου των πρωτοετών φοιτητών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. 11^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 32, σ. 161, Κομοτηνή.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να αναλυθεί ο Ελεύθερος Χρόνος των πρωτοετών φοιτητριών (-τών) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων σε ότι αφορά την κινητική Αναψυχή και τον Αθλητισμό. Για τον σκοπό αυτό δημιουργήθηκε ένα ερωτηματολόγιο, στο οποίο αναφέρονται τα κίνητρα και η επιθυμία των φοιτητών για διάφορα αθλήματα και κινητικές δραστηριότητες. Το ερωτηματολόγιο αυτό μοιράστηκε και απαντήθηκε από πρωτοετείς φοιτήτριες (-τές) (N= 72). Η στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων έγινε με το SPSS 10. Η περιγραφική στατιστική ανάλυση έδειξε: την επιθυμία για απασχόληση 2 φορές την εβδομάδα (56%), συμμετοχή σε αθλητικούς συλλόγους κατά 50% με μέσο όρο 6,40 ώρες /εβδ. και σε πολιτιστικούς συλλόγους κατά 25% με $x = 3,12$ ώρες /εβδ. Η κυριότερη αίτια που δυσκολεύει την απασχόλησή των πρωτοετών φοιτητριών (-των) είναι κυρίως το ωρολόγιο πρόγραμμα (68%) και η συγκοινωνία (47%). Οι φοιτήτριες (-τές) προτιμάνε να αθλούνται με το άλλο φύλο (89%) σε πρόγραμμα κάτω από την καθοδήγηση του

υπεύθυνου καθηγητή Φυσικής Αγωγής (66,7%) και η συμμετοχή σε διάφορες δραστηριότητες είναι 47,2% αν οι δραστηριότητες αυτές είχαν κάποιο κόστος για αυτούς. Προτιμάνε τις μαζικές δραστηριότητες αναψυχής (77,8%), παρά τις αθλητικές δραστηριότητες σε μορφή αγώνων (36,1%). Ως δραστηριότητες που θα έκαναν πιο ευχάριστα δηλώνουν: να ακούνε μουσική ($x=2,92$), να κάνουν παρέα με φίλους ($x=2,87$), να κάνουν εκδρομές – ταξίδια ($x=2,77$), να πηγαίνουν κινηματογράφο, θέατρο ($x=2,66$), να πηγαίνουν για ποτό και χορό ($x=2,61$) και να αθλούνται στην έβδομη θέση ($x=2,49$). Κύρια κίνητρα έχουν τη γενική βελτίωση της φυσικής κατάστασης ($x=4,82$), την ειδική γύμναση για διαμόρφωση του σώματος ($x=4,27$), τη γύμναση για αδυνάτισμα ($x=4,23$) και τη γύμναση για ευχαρίστηση και χαλάρωμα ($x=4,22$). Οι πρωτοετείς φοιτήτριες (-τές) καταγράφουν ως αθλητικές - αναψυχικές δραστηριότητες, που περισσότερο επιθυμούν το Κολύμπι (56,9%), την Αεροβική (50%), το Fitness – Μηχανήματα (41,7%), την Ιππασία (52,4%), και επιθυμούν υπηρεσίες, όπως: Πρόγραμμα Διατροφής (45,8%), Εκδρομές (68,1%), Εκπτώσεις σε προϊόντα και υπηρεσίες (47,2%) κυρίως σε αθλητικά παπούτσια 48,6% και αθλητικές φόρμες 45,8%. Συμπερασματικά διαπιστώνεται η ύπαρξη επιθυμίας από τις πρωτοετείς φοιτήτριες (-τές) για μαζικές αθλητικές και αναψυχικές δραστηριότητες κλειστού αλλά και ανοιχτού χώρου, δηλαδή υπαίθριες.

33. Τσσουνίδης Α., Ζαρώτης, Γ., (2003). Ο Ελεύθερος Χρόνος των μαθητών Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου στην Περιφέρεια. 11^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Άθληση και Κοινωνία, έκτακτο τεύχος 32, σ. 161. Κομοτηνή.

Στην εργασία αυτή θα αναλύσουμε τον Ελεύθερο Χρόνο με έμφαση τον Αθλητισμό και την κινητική Αναψυχή των μαθητών Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου, δυο νομών της περιφέρειας της Φλώρινας και της Καστοριάς. Για το σκοπό αυτό μοιράστηκε ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο σε μαθητές αγροτικών, ημιαστικών και αστικών σχολείων των Νομών Φλώρινας (N= 557) και Καστοριάς (N= 131). Μελετήθηκε το είδος, η συχνότητα απασχόλησης και ο βαθμός ευχαρίστησης από την απασχόληση των δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου, καθώς και ο βαθμός, το είδος και η συχνότητα συμμετοχής των μαθητών σε οργανωμένους συλλόγους και φορείς στον Ελεύθερο Χρόνο τους. Η στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων έγινε με το SPSS 10. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι μαθητές περνούν τον Ελεύθερο Χρόνο τους περισσότερο σε ανοικτούς χώρους, συναναστρέφονται κυρίως με τους φίλους τους ($x=5,63\%$) ή με μέλη της οικογένειά τους άμεσα ή έμμεσα, παρακολουθούν τηλεόραση κυρίως 2-4 ώρες το Σαββατοκύριακο ($x=40,6\%$), ακούνε μουσική ($x=5,18$) και αθλούνται ($x=4,48$), κάνουν περίπατο και ποδήλατο. Σε ό,τι αφορά τον βαθμό ευχαρίστησης των δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου οι εκδρομές ($x=2,78$) είναι η τρίτη πιο ευχάριστη δραστηριότητα μετά από την συναναστροφή με τους φίλους ($x=2,89$) και την ακρόαση της μουσικής ($x=2,81$). Η συμμετοχή των μαθητών σε αθλητικούς οργανωμένους συλλόγους περιορίζεται στο 39% με συχνότητα 3,6 ώρες την Εβδομάδα. Συμπερασματικά ο Ελεύθερος Χρόνος των μαθητών στην περιφέρεια έχει αρκετά σχολειοποιηθεί. Καταγράφεται ωστόσο μια μεγάλη συμμετοχή σε κινητικές και αθλητικές δραστηριότητες μη οργανωμένης μορφής, με συχνή παρέα με φίλους και μέλη της οικογένεια, καθώς και έντονη επιθυμία για εκδρομές.

34. Tosunidis, A. (2003): Analysis of the factor's influence on the participation in sport activities of the leisure time of students in North Greece. VIIth IOC Olympic World Congress on Sport Sciences. Το 7ο Διεθνές Ολυμπιακό Συνέδριο Αθλητικών Επιστημών της ΔΟΕ με θέμα «Η Φυσική, Διατροφική και Ψυχολογική Φροντίδα του Αθλητή στον 21ο αιώνα». p. 40A. Athens, Greece.

Μετάφραση τίτλου: Ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν την συμμετοχή των μαθητών της Βόρειας Ελλάδος στις αθλητικές δραστηριότητες στον Ελεύθερο Χρόνο τους.

Αυτοί που προσφέρουν υπηρεσίες και υποδομές για αναψυχή Ελεύθερου Χρόνου στους μαθητές προέρχονται κυρίως από το δημόσιο, ιδρυματικό, εθελοντικό και εμπορικό τομέα, με κυρίαρχη την εμπορική Βιομηχανία Ελεύθερου Χρόνου. Στόχος αυτής της μελέτης είναι να αναλυθεί ο Ελεύθερος Χρόνος σε σχέση με τις αθλητικές δραστηριότητες και τους αθλητικούς συλλόγους σε μαθητές σχολείων Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και σε φοιτητές Πανεπιστημίου στη Βόρεια Ελλάδα. Για τους περισσότερους μαθητές είναι ένα όνειρο να

έχουν Ελεύθερο Χρόνο, να κάνουν πράγματα, τα οποία αυτοί θέλουν, ελεύθεροι από κόπους, ευθύνες και βαριές υποχρεώσεις, αλλά λίγοι το πραγματοποιούν αυτό. Επιπρόσθετα σκοπός αυτής της μελέτης είναι να υπολογίσει την συμμετοχή των μαθητών σε αθλητικούς συλλόγους και αθλητικές δραστηριότητες σε σχέση με την εκπαιδευτική βαθμίδα, τον τόπο κατοικίας, το φύλο, το επάγγελμα του πατέρα και της μητέρας, το εκπαιδευτικό επίπεδο των γονέων και την ύπαρξη αδελφών. Υποκείμενα της μελέτης, η οποία έγινε το 2002, ήταν 721 μαθητές αστικών, ημιαστικών και αγροτικών σχολείων (από 10 μέχρι 18 ετών) στην Βόρεια Ελλάδα. Ένα πρωτότυπο ερωτηματολόγιο χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων και το SPSS για την περιγραφική στατιστική. Μόνο το 31,4% (N= 226) των μαθητών συμμετείχαν σε αθλητικούς συλλόγους με μέσο όρο 3.48 ώρες / εβδομάδα, σε πολιτιστικούς συλλόγους 19,3% (N= 139, M= 2,11 ώρες / εβδομάδα). Το 68,6% (N= 494) των μαθητών συμμετείχαν σε μη οργανωμένες δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου (Αθλητισμό, ποδήλατο, περπάτημα, παρακολούθηση αθλητικών γεγονότων) και το 21,1% (N= 152) των μαθητών αναφέρει ότι, επισκέφτηκε στον Ελεύθερο Χρόνο του ένα Γυμναστήριο. Το Ποδόσφαιρο, το Μπάσκετ και η Χειροσφαίριση είναι οι δημοφιλείς αθλητικές δραστηριότητες σε ένα αθλητικό σύλλογο. Τα αποτελέσματα λοιπόν, δείχνουν ότι μειώνεται ο Ελεύθερος Χρόνος των μαθητών, οι μαθητές απορρίπτουν τη συμμετοχή τους σε οργανωμένες δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου και υπάρχει διαφορά μεταξύ κατοχής και επιθυμίας των υλικών και του εξοπλισμού Ελεύθερου Χρόνου. Μια σημαντική διαφοροποίηση καταγράφηκε μεταξύ των δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου, αυτών που πραγματοποιούν με αυτές, που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν. Επιπρόσθετα καταγράφεται μια σημαντική διαφοροποίηση των προτεραιοτήτων των δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου σε σχέση με τη βαθμίδα της Εκπαίδευσης. Η στατιστική ανάλυση αποκάλυψε μία στατιστικά σημαντική διαφορά της 'συχνότητας της συμμετοχής' σε αθλητικό σύλλογο ($\chi^2=21,79$, $df=2$, $p > 0,001$), πολιτιστικό σύλλογο ($\chi^2=5,68$, $df=2$, $p=0,05$) και προσκοπισμό ($\chi^2=14,60$, $df=2$, $p=0,001$), με το τόπο κατοικίας. Ενώ μια στατιστικά σημαντική διαφορά του αθλητικού συλλόγου της 'χρόνο ανά εβδομάδα' συμμετοχής ($F_{222}=6,97$, $p=0,001$) αποκαλύφθηκε σε σχέση με τον τόπο κατοικίας. Λεπτομερώς, οι μαθητές στα ημιαστικά σχολεία ($M=2,99$, $SD=1,66$) ξοδεύουν στατιστικά σημαντικά λιγότερο χρόνο ανά εβδομάδα σε αθλητικούς συλλόγους ($p= 0,003$), από τους μαθητές των αστικών ($M=4.01$, $SD=2,24$) και των αγροτικών σχολείων ($M=3.92$, $SD=2,38$). Ομοίως, μία στατιστικά σημαντική διαφορά της 'συχνότητας της συμμετοχής' σε αθλητικούς συλλόγους ($\chi^2=27,96$, $df=1$, $p>0,001$) και πολιτιστικό σύλλογο ($\chi^2=9,96$, $df=1$, $p=0,002$) αποκαλύφθηκε με το φύλο, την μόρφωση του πατέρα ($\chi^2=5,85$, $df=2$, $p=0.054$), την μόρφωση της μητέρας ($\chi^2=12,63$, $df=2$, $p=0.002$), το επάγγελμα του πατέρα ($\chi^2=34,86$, $df=5$, $p=0.000$), το επάγγελμα της μητέρας ($\chi^2=13,90$, $df=5$, $p=0.016$) και με την ύπαρξη αδελφών ($\chi^2=9,13$, $df=1$, $p=0.003$). Συμπερασματικά τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η συμμετοχή των μαθητών σε αθλητικούς συλλόγους έχει μειωθεί και σχετίζεται με το τόπο κατοικίας, το φύλο, τη μόρφωση των γονέων, το επάγγελμα των γονέων και την ύπαρξη αδελφών.

35. Τσουνίδης Α., Ζαρώτης Γ., Κασσιδής Χ., Κατσακόλης Χ., (2003). Δείκτες Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου στην σχολική μονάδα με έμφαση το σχολικό Βιβλίο. 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Αθλητικής Επιστήμης με θέμα: «Αθλητισμός κατά την παιδική & εφηβική Ηλικία». Poster, Πρακτικά Συνεδρίου, σελ. 102, Ηράκλειο.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να παρουσιάσουμε τις θεματικές περιοχές και τους βασικούς Δείκτες της Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου με έμφαση στο σχολικό Βιβλίο της Φυσικής Αγωγής. Η μέθοδος που ακολουθήθηκε ήταν η διεθνή βιβλιογραφική καταγραφή. Παράλληλα έγινε η καταγραφή των βασικών απόψεων, που εφαρμόζονται, σχετικά με τις θεματικές περιοχές και τους Δείκτες Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου με έμφαση το σχολικό βιβλίο στα πλαίσια του προγράμματος ARION, που πραγματοποιήθηκε στη Γερμανία με θέμα «Ποιότητα στην Εκπαίδευση» και με τη συμμετοχή προϊσταμένων, σχολικών συμβούλων διαφόρων μαθημάτων και Διευθυντών σχολικών μονάδων από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αποτελέσματα της μελέτης καταδεικνύουν ότι: α) προβλήματα Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου υπάρχουν σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σχετίζονται με τα κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο β) Οι θεματικές περιοχές και οι αντίστοιχοι Δείκτες Ποιότητας, διαφέρουν από χώρα σε χώρα, ωστόσο οι βασικές περιοχές και για την αξιολόγηση της

Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου στη σχολική μονάδα είναι: τα Διαθέσιμα Μέσα – οι Πόροι, το Πρόγραμμα Σπουδών, το Προσωπικό – Ανάπτυξη Προσωπικού, η Διοίκηση – το Μάνατζμεντ, το Κλίμα – οι Σχέσεις – οι Συνεργασίες, η Διδακτική – Μαθησιακή Διαδικασία και τα Εκπαιδευτικά επιτεύγματα, γ) η Ποιότητα του σχολικού Βιβλίου συνδέεται και αυτή με τη διεπιστημονική και διαθεματική προσέγγιση και βρίσκεται σε μια διαλεκτική σχέση με τους άλλους Δείκτες Ποιότητας.

36. Τοσσουνίδης Α., (2003): Το Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό, αποτέλεσμα της κίνησης του Εθελοντισμού των Ολυμπιακών Αγώνων. 4^ο Πανελληνίου Συνεδρίου Οργάνωσης Διοίκησης του Αθλητισμού της ΕΛΛ.Ε.Δ.Α, σ. 91-94, Πειραιάς.

Στην εργασία αυτή παρουσιάσουμε τα βασικά χαρακτηριστικά της χρήσης του Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας στον Αθλητισμό, τις διαφοροποιήσεις σε σχέση με το κλασικό Μάνατζμεντ και πως αυτές είναι ένα από τα αποτελέσματα της κίνησης του Εθελοντισμού των Ολυμπιακών Αγώνων 2004. Την τελευταία δεκαετία έχει γίνουν αρκετές έρευνες και έχουν δημοσιευτεί πολλά άρθρα και εργασίες, για τη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας. Είχαν προταθεί συγκεκριμένα συστήματα - τρόποι Διοίκησης, που θεωρήθηκαν ως η λύση, όπως: το μάνατζμεντ δι' εντολών, το μάνατζμεντ δια παραδείγματος, το μάνατζμεντ δι' εξουσιοδότησεως, το μάνατζμεντ δι' αντικειμενικών στόχων κ.α. Φθάσαμε έτσι, σήμερα να προτείνεται το Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας ως εναλλακτική λύση και τούτο, διότι άλλαξαν και αλλάζουν τα άτομα τόσο ως πελάτες - χρήστες όσο και ως απασχολούμενο δυναμικό (Χυτήρης 1997, 55). Για την πραγματοποίηση της μελέτης αυτής χρησιμοποιήθηκε βιβλιογραφική έρευνα και προφορική συνέντευξη των εκπροσώπων (καθηγητών και φοιτητών) των ευρωπαϊκών Ομοσπονδιών Πανεπιστημιακού Αθλητισμού που συμμετείχαν στο Συμπόσιο για τον Εθελοντισμό της Πανευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Πανεπιστημιακού Αθλητισμού, που έγινε στην Κρήτη από 17-21/10/2003, καθώς και τα σεμινάρια με θέμα «Ολυμπιακό πνεύμα και Εθελοντισμός» που έγιναν από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης 2003 σε Δημοσίους υπαλλήλους στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ναύπλιο. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την παραπάνω έρευνα είναι, ότι η εφαρμογή του Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας στον Αθλητισμό (Πανεπιστημιακό, Σωματειακό, Κερδοσκοπικό και μη Κερδοσκοπικό) στοχεύει: στην αλλαγή νοοτροπίας με κυρίαρχο στόχο την Ποιότητα και όχι το «κέρδος», την απόκτηση εταιρικής κουλτούρας και τη συνέχιση της και σε άλλους τομείς. Η ενίσχυση του εθελοντισμού ως μια ποιοτική ενέργεια του Ελεύθερου Χρόνου και η διάχυση του σε άλλες δράσεις της κοινωνικής ζωής δημιουργεί την ανάγκη στο μέλλον για διαχείριση του εθελοντισμού σε μια άλλη οργανωτική μορφή. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα παραπάνω είναι ότι ο Αθλητισμός (ο Πανεπιστημιακός και όχι μόνο) έχει την ανάγκη να υιοθετήσει τις βασικές αρχές της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου, όπως αυτές μεταφέρονται από το Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς σε ζητήματα Οργάνωσης και Διοίκησης, ώστε να συμβάλουν στη δημιουργία μιας νέας κοινωνικής αντίληψης στη χώρα μας μέσω της ανάπτυξης νέων μορφών συλλογικότητας, εθελοντικής δράσης, ολυμπιακού πνεύματος και φιλαθλητισμού.

37. Τοσσουνίδης Α., (2003). Παιδαγωγική Διαχείριση των Δεικτών Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου στην σχολική Μονάδα. 6^ο Επιστημονικό Συμπόσιο με διεθνή συμμετοχή, Πρακτικά Συνεδρίου, σ. 66-67, Σέρρες.

Στόχος της εργασίας αυτής είναι να παρουσιάσω τους Δείκτες Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου στην σχολική Μονάδα μέσα από το πρίσμα της Παιδαγωγικής Διαχείρισης. Η μέθοδος, που ακολουθήθηκε ήταν η βιβλιογραφική καταγραφή των Δεικτών Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου. Παράλληλα έγινε η καταγραφή της εμπειρίας από εφαρμογή των Δεικτών Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου, μέσω των προϊσταμένων, σχολικών συμβούλων και Διευθυντών Σχολικών μονάδων από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα πλαίσια του σεμιναρίου με θέμα «Ποιότητα στην Εκπαίδευση», που πραγματοποιήθηκε στη Γερμανία στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ARION. Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι: α) οι Δείκτες Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου έχουν άμεση εφαρμογή και για το αθλητικό εκπαιδευτικό έργο των σχολικών μονάδων, αλλά και για αθλητικό αναψυχικό έργο σε άλλους χώρους, β) προβλήματα Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Αθλητικού Έργου υπάρχουν σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σχετίζονται με τα κοινωνικά, αθλητικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά σε τοπικό,

περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, γ) οι Δείκτες Ποιότητας που επίσημα εφαρμόζονται διαφέρουν από χώρα σε χώρα, ωστόσο οι βασικές περιοχές είναι: τα Διαθέσιμα Μέσα – οι Πόροι, το Πρόγραμμα Σπουδών, το Προσωπικό – η Ανάπτυξη Προσωπικού, η Διοίκηση – το Μάνατζμεντ, το Κλίμα – οι Σχέσεις – οι Συνεργασίες, η Διδακτική – Μαθησιακή Διαδικασία και τα Εκπαιδευτικά επιτεύγματα και δ) η Ποιότητα του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου περνάει και αυτή μέσα από την διαθεματική προσέγγιση. Συμπερασματικά διαπιστώνεται ότι η Διαχείριση της Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου είναι πάντα δυναμική και απαιτεί κυρίως Παιδαγωγική Διαχείριση.

38. Tosunidis A., Pappas C., Zarotis G., (2004): Sex Characteristics of Motives in University Sport (Paradigm University of Ioannina). In: Tokarski, W., (eds.). Proceedings of International Conference on Leisure, Tourism and Sport. Education, Intergration, Innovation LEDU 2004, p. 145-146, Cologne, Germany.

Η μετάφραση του τίτλου της εργασίας: Η διαφοροποίηση σε σχέση με τα κίνητρα των δύο φύλων στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό – Το παράδειγμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Στα πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου με Θέμα: Ελεύθερος Χρόνος, Τουρισμός και Αθλητισμός – Αγωγή, Ενσωμάτωση, Νέες Τεχνολογίες, Κολωνία.

Οι Υπηρεσίες του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού και αυτές της Αναψυχής πρέπει να σχεδιάζονται πάνω στη βάση των αναγκών και κινήτρων των φοιτητών. Πρόθεση της μελέτης αυτής είναι να αναλύσει τα αθλητικά κίνητρα ανάμεσα στους φοιτητές του Πανεπιστημίου στην Ελλάδα, εστιάζοντας πάνω στα ειδικά χαρακτηριστικά του φύλου. Δοκιμάστηκε ένα πλήρες προφίλ των κινήτρων και διασαφηνίστηκε, ποια κίνητρα επιδρούν στους φοιτητές του Πανεπιστημίου για να ασχοληθούν με κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες. Στην έρευνα αυτή συμμετείχαν τριακόσιοι (N= 300) φοιτήτριες (-τές). Από αυτούς συμπληρώθηκε ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο ήταν σε μια πεντάβαθμη κλίμακα (τύπου Likert) με 15 στοιχεία. Για τον υπολογισμό και την ανάλυση των απαντήσεων χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική μέσω του SPSS 11. Αυτό το μέρος του ερωτηματολογίου κάλυπτε επτά διαστάσεις των κινήτρων (πλέγμα κινήτρων): Ευεξία / Υγεία, Εμφάνιση / Σώμα, Γνώσεις / κοινωνική Διάσταση, Επίδοση / κινητική Διάσταση εμπεριέχοντας διάφορα μεμονωμένα κίνητρα σε κάθε πλέγμα κινήτρων. Η περιγραφική στατιστική ανάλυση έδειξε ότι μόνο το 50,3% των φοιτητριών (-ών) συμμετείχαν σε αθλητικούς συλλόγους με μέσο όρο 7,05 ώρες / εβδομάδα και σε πολιτιστικούς συλλόγους 35,7% (3,59 ώρες / εβδομάδα). Το 45% των φοιτητών ανέφερε ότι είναι αθλητικά ενεργοί 2 φορές την εβδομάδα. Η συμμετοχή στις διάφορες κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού προέρχεται από τρία πλέγματα κινήτρων: «Ευεξία / Υγεία», «ψυχική Εμπειρία» και «Εμφάνιση / Σώμα». Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής έδειξαν ότι τα τρία πρώτα κίνητρα σε μεγάλο βαθμό, είναι ομάδα κινήτρων με συνειδητοποίηση τη υγεία. Σχετικά με αυτό βρέθηκε στη πρώτη θέση των πρώτων κινήτρων το κίνητρο «γενική βελτίωση της σωματικής ευεξίας» και τη δεύτερη θέση καταλαμβάνει το κίνητρο «ευχάριστη και χαλαρή άσκησης», το οποίο ανήκει στο πλέγμα των κινήτρων «ψυχική εμπειρία». Συμπερασματικά, από τη στατιστική ανάλυση διαπιστώνεται ότι οι φοιτήτριες δίνουν μεγάλη σημασία στο πλέγμα «Ευεξία / Υγεία», ενώ οι φοιτητές ενδιαφέρονται περισσότερο για τη μείωση του σωματικού βάρους (Εμφάνιση / Σώμα). Αναλυτικά, οι φοιτητές (M= 4,82, SD= 0,39) δείχνουν στατιστικά μία σημαντική διαφορά σε σύγκριση με τις φοιτήτριες (M= 4,68, SD= 0,66) σε σχέση με τα κίνητρα: «γενική βελτίωση της σωματικής ευεξίας» ($F_{287}= 5,12, p= 0,024$), «μείωση του βάρους» ($F_{279}= 11,92, p= 0,001$), «σχηματοποίηση του σώματος» ($F_{277}= 5,12, p= 0,024$), «εξισορρόπηση από το στρες των σπουδών» ($F_{278}= 4,71, p= 0,031$), «ευχάριστη και χαλαρή γυμναστική» ($F_{271}= 4,21, p= 0,041$) και «πληροφόρηση σχετικά με τις ωφέλειες της γυμναστικής» ($F_{270}= 9,28, p= 0,003$). Οι φοιτήτριες παρουσιάζουν στατιστικά μια σημαντική διαφορά σε σύγκριση με τους φοιτητές στα κίνητρα «σωματική διάπλαση» ($F_{267}= 28,53, p< 0,000$) και «βελτίωση του αθλήματος με το οποίο ασχολούμαι» ($F_{269}= 6,90, p= 0,009$). Αξιολογώντας αυτά τα αποτελέσματα από το συνολικό τυχαίο δείγμα γίνεται φανερό ότι τόσο οι φοιτητές όσο και οι φοιτήτριες στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό έχουν μια υψηλή «εξωτερική» κινητοποίηση, εκτός από το κίνητρο «ευχάριστη και χαλαρή γυμναστική», το οποίο είναι ενδογενή κίνητρο. Από τα αποτελέσματα του συνολικού τυχαίου δείγματος γίνεται φανερό, ότι τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες αθλούμενοι (-ες) Ευεξίας Αθλητισμό έχουν μια υψηλή «εξωτερική» κινητοποίηση. Τα τρία περισσότερο σημαντικά κίνητρα υπογραμμίζουν ένα ειδικό ωφελιμιστικό σκεπτικό. Όμως, μακροπρόθεσμα τα «εξωτερικά», ωφελιμιστικά κίνητρα δεν είναι αρκετά να βοηθήσουν τον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό.

Αυτό πιθανώς εξηγεί τη σχετική χαμηλή συμμετοχή στις δραστηριότητες του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού. Η εσωτερική κινητοποίηση μπορεί τότε μόνο να αναπτύξει το διεγερτικό δυναμικό της, όταν τα εξωτερικά κίνητρα ικανοποιούνται για μεγάλη χρονική διάρκεια.

39. Tosunidis, A. (2004): Sport Tourism and University sport in Greece. Pre – Olympic Conference on Sport Tourism, p. 35, Rhodes, Greece.

Μετάφραση τίτλου: Αθλητικός Τουρισμός και Πανεπιστημιακός Αθλητισμός στην Ελλάδα.

Ο Αθλητικός Τουρισμός περιλαμβάνει το ταξίδι προς ένα προορισμό με εμπειρία Αθλητισμού. Οι Αθλητικοί Τουρίστες μπορούν να κατηγοριοποιηθούν στους ενεργούς συμμετέχοντες, στους θεατές εκδηλώσεων, και στους Τουρίστες τελετών (Turco, Riley & Swart, 2002) και σε διάφορες ομάδες - στόχους. Προγενέστερα ο Αθλητικός Τουρισμός ερευνούσε κυρίως τους συμμετέχοντες και θεατές, τα χαρακτηριστικά τους, την συμπεριφορά τους στα ταξίδια και στην κατανάλωσης. Ο Πανεπιστημιακός Αθλητικός Τουρισμός είχε αγνοηθεί στην Ελλάδα. Οι υπηρεσίες του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού και της φυσικής Αναψυχής πρέπει να βασίζονται στις ανάγκες, στα κίνητρα, στα ενδιαφέροντα, τις προσδοκίες, και τις επιθυμίες των φοιτητών. Ο σκοπός αυτής της έρευνας είναι να περιγράψει την κατάσταση των τουριστών στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό στην Ελλάδα. Η ανάλυση του Αθλητικού Τουρισμού στα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια προέρχεται από τις επίσημες ιστοσελίδες των Ομοσπονδιών του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού στην Μ. Βρετανία, Γερμανία και Γαλλία. Η μελέτη βασίζονταν σε συλλογή δεδομένων από 300 φοιτητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στα πλαίσια μίας πιλοτικής έρευνας του Ελεύθερου Χρόνου. Από αυτούς ζητήθηκε να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με την συμπεριφορά τους στον Ελεύθερο Χρόνο, τον Αθλητισμό και τον Τουρισμό. Για τον υπολογισμό και την ανάλυση των απαντήσεων χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική μέσω του SPSS. Η ανάλυση των ιστοσελίδων έδειξε μια μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων με χαρακτήρα Πανεπιστημιακού Αγωνιστικού Αθλητικού Τουρισμού. Τα αποτελέσματα του Ελεύθερου Χρόνου των φοιτητών έδειξαν, ότι οι φοιτητές προτιμούν μαζικές δραστηριότητες αναψυχής (77, 7%), παρά αθλητικές δραστηριότητες σε μορφή Αγώνα (29,3%) και αθλητισμό Επίδοσης (7,0%). Η περιγραφική στατιστική ανάλυση δείχνει ότι μόνο το 50,3% των φοιτητών συμμετέχει σε αθλητικούς συλλόγους με μέσω όρο 7,05 ώρες / εβδομάδα και σε πολιτιστικούς συλλόγους 35,7% (3,59 ώρες / εβδομάδα). Το 45% των φοιτητών ανέφεραν ότι, είναι αθλητικά ενεργοί 2 φορές την εβδομάδα. Οι περισσότεροι σημαντικοί λόγοι, οι οποίοι δημιουργούν δυσκολίες στους φοιτητές να κάνουν Αθλητισμό και Αθλητικό Τουρισμό είναι το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων των φοιτητών (65,3%), η μετακίνηση (39,7%) και η πληροφόρηση (19%). Οι φοιτητές προτιμούν να κάνουν Αθλητισμό με το άλλο φύλο (94%) σε ένα πρόγραμμα κάτω από τις συμβουλές του καθηγητή φυσικής αγωγής (56,3%) και θα συμμετείχαν σε διάφορες αθλητικές τουριστικές δραστηριότητες, εάν αυτές κοστίζουν (51,7%). Οι περισσότερες αγαπητές δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου είναι: ακούω μουσική ($x= 2,91$), συναντώ φίλους ($x= 2,90$), κάνω εκδρομές - ταξίδια ($x= 2,83$), πηγαίνω στον κινηματογράφο, θέατρο ($x= 2,65$), περπατώ ($x= 2,55$), πηγαίνω για ποτό, χορό ($x= 2,49$) και κάνω αθλητισμό ($x= 2,47$). Τα κύρια κίνητρα των φοιτητών είναι: η γενική βελτίωση της σωματικής κατάστασης ($x= 4,78$), ο Αθλητισμός για διασκέδαση και χαλάρωμα ($x= 4,27$), η ειδική γυμναστική για σχηματοποίηση του σώματος ($x= 4,23$), η θετική επίδραση του Αθλητισμού για Υγεία ($x= 4,21$), η γυμναστική για μείωση του βάρους ($x= 4,20$) και η εντατική γυμναστική για καρδιοκυκλοφορική υγεία ($x= 4,09$). Οι φοιτητές αναφέρουν ως αγαπητές αθλητικές δραστηριότητες: την κολύμβηση (50%), την ιππασία (46%), τη αεροβιακή (43%), την αυτοάμυνα για γυναίκες (38%), τις ασκήσεις με μηχανήματα ευεξίας (37%), ενώ οι αγαπητές υπηρεσίες είναι: οι αθλητικές εκδρομές (66%), τα προγράμματα διαίτας (48%), τις εκπαιδευτικές για προϊόντα και υπηρεσίες (46%), ειδικά για αθλητικά παπούτσια 48% και αθλητικά ρούχα 47%. Συμπερασματικά ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός μπορεί να καλύπτει τις επίκαιρες ανάγκες, τις προσδοκίες και τις επιθυμίες των φοιτητών για Αθλητικό Τουρισμό, όπως οι ενεργοί συμμετέχοντες σε αγώνες, οι ενεργοί συμμετέχοντες σε υπαίθριες δραστηριότητες, οι τουρίστες τελετών, οι τουρίστες εθελοντές, οι τουρίστες αθλητικής Εκπαίδευσης και αθλητικών Συνεδρίων. Ο κύριος στόχος των προγραμμάτων του Πανεπιστημιακού Αθλητικού Τουρισμού θα πρέπει να είναι να προωθήσει τις εκπαιδευτικές αξίες της κινητικότητας και ανταλλαγών φοιτητών, ειδικά σε ένα πολυπολιτιστικό περιβάλλον, μέσω του Αθλητισμού και των οργανώσεων αθλητικών και πολιτιστικών συναντήσεων ως μέρος των Πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων.

40. Κατσαγκόλης Α., Ζαρώτης Γ., Αναστασιάδης Ε., Τοσουνίδης Α., Ζαχάριεβα Τ. (2004): Δυνατότητες για τον αθλητικό & παιδαγωγικό έλεγχο στο επίπεδο τεχνικής ετοιμότητας σε νέους τενίστες 8- 9 ετών κατά την περίοδο της αρχικής τεχνικής εκμάθησης. 12^ο Διεθνές Συνέδριο της Επιστήμης της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού, Αναρτημένη Ανακοίνωση, σ. 252. Κομοτηνή.

Η εξειδικευμένη πολυετή προετοιμασία του τένις σε αρκετές περιπτώσεις περιλαμβάνει την περίοδο της κατευθυνόμενης επίμονης πρακτικής εξάσκησης για χρονική περίοδο κοντά στα 8-10 χρόνια και ίσως μάλιστα και στα 12 χρόνια. Αυτό το χρονικό διάστημα μπορεί να χωριστεί θεωρητικά σε τέσσερις περιόδους: την αρχική επιλογή του αθλητή, την αρχική τεχνική εκμάθηση, την προχωρημένη τεχνική εκμάθηση και την ταυτόχρονη εξειδίκευση και πρώιμη προεπαγγελματική αγωνιστική προσαρμογή. Ο μεθοδολογικός προσανατολισμός του προπονητικού περιεχομένου της κάθε μιας από τις περιόδους συνδέεται άμεσα με τα στοιχεία για εκμάθηση και τελειοποίηση των νέων τενιστών. Από αυτή την άποψη η εξατομίκευση της προπονητικής λειτουργίας δηλ. η εξειδικευμένη προσαρμογή σε ατομικές και ψυχοκινητικές ικανότητες των παιδιών και εφήβων, θέτει τον προβληματισμό για την ανάγκη εφαρμογής ποσοτικών μεθόδων για την αξιολόγηση του στιγμιαίου και της διαρκή κατοχή διαφορετικών στοιχείων. Ο σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να οριοθετήσει ποσοτικά τα χαρακτηριστικά αξιολόγησης του στιγμιαίου επιπέδου της τεχνικής ετοιμότητας ομάδας 18 αγοριών και 16 κοριτσιών ηλικίας 8-9 χρονών στην περίοδο της αρχικής τεχνικής εκμάθησης. Τα πέντε ειδικά τεστ που χρησιμοποιήθηκαν για αυτό το σκοπό στο περιεχόμενο τους περιέχουν ομοιότητες με τις εξειδικευμένες προετοιμαστικές, προπονητικές και αγωνιστικές κινήσεις του παιχνιδιού ανά μονάδα. Από την ανάλυση των στοιχείων των αποτελεσμάτων, μας κάνει εντύπωση, ότι τα κτυπήματα σε μπαλιές που ο αθλητής κάνει ο ίδιος πάσα στον εαυτό του είναι πιο επιτυχημένα αναλογικά των μέγιστων τιμών της βαθμολογίας κατά τον προκαταρκτικό ορισμό των μέγιστων τιμών. Στα κτυπήματα μετά από πάσα του προπονητή σε αναπηδούμενη μπάλα, οι μέσες τιμές των επιδόσεων είναι συγκριτικά μακριά από τον ορισμό των μέγιστων τιμών, το οποίο μας δείχνει ότι η αυτοοργάνωση και αυτοέλεγχος των κινήσεων χωρίς την παρουσία αντιπάλου είναι πιο άψογη και επιτυχημένη σύμφωνα με τις απαιτήσεις από τις περιπτώσεις που είναι παρούσες αυτές οι συνθήκες εκτέλεσης. Σε αυτή την ηλικία οι διαφορές μεταξύ των αγοριών και κοριτσιών που αναφέρονται στην αποδοτικότητα της κατοχής του *forthand* και *backhand* κτυπήματος από άποψης του κριτηρίου της ακρίβειας είναι άνευ ουσίας. Τα αποτελέσματα από τη διεξαγόμενη μέτρηση μας πείθουν με κατηγορηματικό τρόπο ότι η ετήσια προετοιμασία των νεαρών τενιστών με επαναλαμβανόμενες μεθόδους για την εκμάθηση των βασικών κτυπημάτων βελτιώνει σε μεγάλο βαθμό την ακρίβεια και δύναμη των κτυπημάτων.

41. Φυλακτακίδου Α., Ζαχαριουδάκης Σ., Τοσουνίδης Α., Γρίβας Ν. (2004): Η Οργάνωση του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού στην Ελλάδα και ο Εκπαιδευτικός του ρόλος. 7th Federation International Sport University (F. I. S. U.) Forum. Theme: Education through University Sport, Λισσαβώνα, Πορτογαλία.

Στην μελέτη αυτή παρουσιάζονται οι κατευθύνσεις που έχει ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός στην Ελλάδα, καθώς ο στόχος και η οργάνωσή του. Διευκρινίζεται ότι δύο είναι οι βασικές κατευθύνσεις του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού: ο Αγωνιστικός Αθλητισμός, που οργανώνεται στις Πανεπιστημιακές και στα Πανελλήνια Πανεπιστημιακά Πρωταθλήματα. Τα πρωταθλήματα πραγματοποιούνται κάθε δύο χρόνια, ενώ η Πανεπιστημιακή πραγματοποιείται σε μία μόνο πόλη, η οποία φιλοξενεί όλα τα αθλήματα. Τα Πανελλήνια πρωταθλήματα πραγματοποιούνται σε διαφορετικές πόλεις. Κάθε ίδρυμα αναλαμβάνει τη διοργάνωση ενός αθλήματος. Η κατηγορία αυτή αφορά κυρίως φοιτητές που είναι ήδη αθλητές και κάνουν αγωνιστικό αθλητισμό. Στις παραπάνω διοργανώσεις, φοιτητές από διαφορετικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα απαλλαγμένοι από τις αγωνιστικές τους υποχρεώσεις, έχουν τη δυνατότητα να εκπροσωπήσουν το Πανεπιστήμιό τους στην κορυφαία Πανεπιστημιακή Αθλητική εκδήλωση. Οι εκδηλώσεις αυτές είναι παραδείγματα ευγενούς αθλητικής άμιλλας. Πέρα από τον αγωνιστικό τομέα οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή, να γνωριστούν, να ανταλλάξουν απόψεις, να κάνουν καινούργιους φίλους, και να ζήσουν την εμπειρία αυτής της μεγάλης γιορτής. Τους δίνεται η δυνατότητα να αναπτύξουν τις κοινωνικές ικανότητές τους (όπως ομαδικό πνεύμα, αλληλεγγύη, ανοχή και δικαιοσύνη) σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον, καθώς και τη διάθεσή τους για

προσωπική συμμετοχή. Η άλλη σημαντική κατεύθυνση του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού είναι ο Μαζικός Αθλητισμός, που απευθύνεται σε φοιτητές των ιδρυμάτων και η συμμετοχή τους είναι θέληση δική τους. Επίσης, αφορά και τα εσωτερικά Πανεπιστημιακά Πρωταθλήματα: μπάσκετ, ποδόσφαιρο, πινγκ-πονγκ κ.λπ. Κύριος στόχος της Εκπαίδευσης είναι να προσφέρει τη βελτίωση της Ποιότητας Ζωής. Με την έννοια αυτή εκείνο που κυρίως ενδιαφέρει τους ανθρώπους οι οποίοι ασχολούνται με τον Αθλητισμό στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα είναι να καλλιεργήσουν στους φοιτητές εκείνες τις στάσεις προς άθληση και να τους προσφέρουν εκείνες τις γνώσεις και τις εμπειρίες που θα τους ωθήσουν να αθλούνται και μετά την αποφοίτησή τους από το ίδρυμα (δια βίου άσκηση). Για να μπορέσουν να επιτευχθούν τα παραπάνω θα πρέπει η Φυσική Αγωγή να συσχετιστεί με την αξιοποίηση του Ελεύθερου Χρόνου μέσω της άσκησης και με την προαγωγή της Υγείας. Ο δεύτερος μεγάλος στόχος είναι να οργανωθούν δραστηριότητες στις οποίες θα συμμετέχουν οι αθλητές ανάλογα με την επιθυμία και τα ενδιαφέροντά τους. Βασιζόμενοι στη καταγραφή ερωτηματολογίων και προσωπικές συζητήσεις, διαπιστώθηκε η έντονη επιθυμία των φοιτητών για αξιοποίηση του Ελεύθερου Χρόνου τους με δραστηριότητες αναψυχής. Βέβαια στόχος είναι η συνεχής αύξηση του αριθμού των ατόμων που συμμετέχουν στις αθλητικές δραστηριότητες. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος θα πρέπει να αυξηθούν οι δραστηριότητες που αφορούν την επαφή με το περιβάλλον (αθλητικές εκδρομές). Για το μέλλον είναι σημαντικό η αύξηση του αριθμού των αθλητικών εκδρομών και η ενσωμάτωση νέων δραστηριοτήτων. Επίσης, πρωταρχικής σημασίας στόχος είναι η ανάληψη πρωτοβουλιών από μέρους των φοιτητών. Θεωρείται ότι αυτό μπορεί να γίνει με τη δημιουργία ομάδων (με πρωτοβουλία των φοιτητών) πέρα από τη συμμετοχή τους στα πρωταθλήματα ή με τη βοήθεια ιδίων των φοιτητών για την εκμάθηση των διαφόρων αθλημάτων.

42. Tosunidis A., Pappas Ch., Zarotis G., (2004): Sex characteristics of Motives in University Sport and Fitness Centres. 2004 Pre – Olympic Congress. The International Council of Sport Science and Physical Education (ICSSPE), Theme: "Sport Science through the Ages: Challenges in the New Millennium", Poster, p. 15-16. Θεσσαλονίκη.

Μετάφραση τίτλου δημοσίευσης: Χαρακτηριστικά φύλου στα κίνητρα στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό και στον αθλητισμό των κέντρων Ευεξίας.

Οι υπηρεσίες των Κέντρων Ευεξίας και του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού πρέπει να σχεδιάζονται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα κίνητρα των φοιτητών και των χρηστών. Ο στόχος μας στην εργασία αυτή είναι να συγκρίνουμε τα αθλητικά κίνητρα των φοιτητών του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού με εκείνα των χρηστών των κέντρων Ευεξίας, δίνοντας έμφαση στο χαρακτηριστικό του φύλου (έρευνα φύλου). Στην έρευνα φύλου συμμετέχουν 3.248 αθλούμενοι σε κέντρα Ευεξίας στη Γερμανία και 300 φοιτητές (-τρίες) στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στην Ελλάδα. Από αυτούς ζητήθηκε να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο στο μέρος των κινήτρων αποτελούνταν από 15 ερωτήσεις σε μια πεντάβαθμη κλίμακα (τύπου Likert). Για τον υπολογισμό και την ανάλυση των απαντήσεων χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική μέσω του SPSS 11. Αυτό το μέρος του ερωτηματολογίου κάλυπτε τις ακόλουθες επτά διαστάσεις κινήτρων (πλέγμα κινήτρων): την Ευεξία / Υγεία, την Εμφάνιση / Σώμα, την Ψυχική Εμπειρία, τις Γνώσεις, την Κοινωνική Διάσταση, την Επίδοση και την κινητική Διάσταση εμπεριέχοντας διάφορα μεμονωμένα κίνητρα σε κάθε πλέγμα κινήτρων. Συγκριτικά τα αθλητικά κίνητρα των αθλουμένων στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό και στον αθλητισμό των κέντρων Ευεξίας και Άσκησης διαπιστώθηκε ότι έχουν γενικά την ίδια σειρά σημαντικότητας. Υπάρχει μια διαφορά της σειράς σημαντικότητας μόνο στα κίνητρα: "θετικές επιδράσεις για σωματικά προβλήματα", "Ισορροπία στο στρες", "συνέχιση οδηγιών και έλεγχος των ασκήσεων" και "σωματική διάπλαση". Στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό, οι φοιτητές είχαν καταδείξει μια στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με τις φοιτήτριες στα κίνητρα "γενική βελτίωση της σωματικής ευεξίας", "θετικές επιδράσεις για σωματικά προβλήματα", "Αδυνατίσμα", "Σχηματοποίηση του σώματος", "Ισορροπία στο στρες των σπουδών", "ευχάριστες και χαλαρές ασκήσεις", καθώς και "Πληροφόρηση σχετικά με τα οφέλη των ασκήσεων". Σε αντίθεση οι φοιτήτριες παρουσιάζουν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε σχέση με τους φοιτητές στα κίνητρα "σωματική διάπλαση" και "βελτίωση του αθλήματος". Συμπερασματικά στον Αθλητισμό Ευεξίας οι άνδρες έχουν ως κίνητρα "καρδιοκυκλοφορική υγεία", "σωματική διάπλαση", "αυτό σχεδιασμός των αθλητικών δραστηριοτήτων", "Άσκηση με συνασκούμενο", "Αθλητική επίδοση", "βελτίωση του αθλήματός μου" και "Προετοιμασία για τον άθλημά μου". Οι

αθλούμενες γυναίκες στον Αθλητισμό Ευεξίας έχουν ως κίνητρα “γενική βελτίωση της σωματικής ευεξίας”, “θετικές επιδράσεις για σωματικά προβλήματα”, “Αδυναμία”, “σχηματοποίηση του σώματος”, “ευχάριστες και χαλαρές ασκήσεις” και “συνέχιση οδηγιών και έλεγχος των ασκήσεων”. Από τα αποτελέσματα δείγματος γίνεται φανερό ότι τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό και στον Αθλητισμό Ευεξίας έχουν μια υψηλή «εξωτερική» κινητοποίηση, εκτός από το κίνητρο «ευχάριστη και χαλαρή γυμναστική», το οποίο είναι ενδογενή κίνητρο. Αλλά μακροπρόθεσμα τα «εξωτερικά», ωφελμιστικά κίνητρα δεν είναι αρκετά για να μειώσουν το ποσοστό διαρροής των αθλούμενων στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό και στον Αθλητισμό Ευεξίας.

43. Katsagolis A., Zarotis G., Koronas K., Tosunidis A., Zaxarieva T., (2004): Assessment and Control of athletes' physical ability aged 6-8 in tennis. Choosing and selection framework. 2004 Pre – Olympic Congress. The International Council of Sport Science and Physical Education (ICSSPE), Theme: "Sport Science through the Ages: Challenges in the New Millennium", Poster, p. 74-75, Θεσσαλονίκη.

Μετάφραση τίτλου δημοσίευσης: Αξιολόγηση και έλεγχος της φυσικής ικανότητας αθλητών (-τριών) (6 – 8 ετών) στο Τένις. Στα πλαίσια της επιλογής και διαλογής.

Στις σημερινές μέρες το τένις είναι ένα άθλημα, το οποίο σημειώνει ραγδαία εξέλιξη και διάδοση σε όλο τον κόσμο. Έτσι, δημιουργείται η ανάγκη της εκμάθησης και ενημέρωσης των βασικών παραγόντων που επιδρούν στη δυναμική ανάπτυξη των διαφόρων επιπέδων επιλογής, εκπαίδευσης και προπόνησης των μικρών τενιστών στην Ελλάδα. Η έρευνα αναπτύσσει διεξοδικά ένα πλαίσιο για την αξιολόγηση και τον έλεγχο της γενικής σωματικής ικανότητας σε παιδιά 6 – 8 ετών μετά από δύο χρόνια αρχικής εκπαίδευσης στο τένις (Hoem 1975). Αντικείμενο της έρευνας είναι οι βασικές σωματικές ικανότητες, όπως ταχύτητα, αντοχή και ευλυγισία (Martin 1977), (Katsagolis 1992). Η έρευνα διεξάγεται σε δύο περιόδους. Κάθε περίοδος έχει διάρκεια 20 μηνών με τρίωρο εβδομαδιαίο πρόγραμμα 60'. Το δείγμα της έρευνας είναι 60 παιδιά (30 αγόρια και 30 κορίτσια) 6 – 8 ετών, μαθητές 1^{ης} και 2^{ας} τάξης. Η βασική μέθοδος της έρευνας είναι 6 τεστ τα οποία χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: α) Ταχύτητα: Τεστ 1, τρέξιμο 30 m από ψιλή θέση, Τεστ 2, 3 X 11 m μπροστά – πίσω. β) Αντοχή: Τεστ 3, τρέξιμο 55 m με αλλαγές κατεύθυνσης, Τεστ 4, βαθύ κάθισμα και όρθια στάση συνεχώς για 2'. γ) Ευλυγισία: Τεστ 5, επίκυψη εμπρός – κάτω από όρθια βασική στάση. Τεστ 6, πέρασμα της ράβδου με δύο χέρια επάνω από το κεφάλι. Για τη στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση Διακύμανσης (variance analyze) και μέθοδο signaler κατά Martin 1977. Βασική ιδέα αυτής της μεθόδου είναι η γραμμική μετατροπή των καταγεγραμμένων αριθμημένων μονάδων σε φυσικές μονάδες με τη χρησιμοποίηση των αριθμητικών μέσων των αποτελεσμάτων και των τυπικών αποκλίσεων τους. Στα αποτελέσματα για τα αγόρια και τα κορίτσια χρησιμοποιήθηκε ένα αριθμητικό εύρος 20 πόντων με "Z", "P" τιμές και "T" πόντοι με $(X + 2 S)$ (Blagush 1982, Morrow 1995, Zatziorski 1982). Όλα τα αποτελέσματα των 6 τεστ εμφανίζονται μεταξύ 0 – 20 πόντους με 98.57% πληρότητα των επιδόσεων στη βαθμολογία των νεαρών τενιστών. 1.43% των αποτελεσμάτων εξαιρούνται από τη βαθμολογία ($20 < ή 1 >$) και 0.81% χωρίς να πάρουν βαθμολογία. Οι εξεταζόμενοι βασικοί δείκτες δίνουν τη δυνατότητα μιας ατομικής και ολοκληρωτικής βαθμολογίας: α) για την επιλογή παιδιών για τένις από το σχολείο και β) για την αξιολόγηση και έλεγχο της σωματικής ετοιμότητας αθλητών του τένις στα πλαίσια της εκμάθησης και της επιλογής. Από τα παραπάνω κρίνουμε ότι ο αθλητής πρέπει να δώσει προσοχή στη δυναμική ανάπτυξη της δύναμης αντοχής των κάτω άκρων (No 3: T= 7 p., No 4: T= 5 p.). Η εμπειρική εξέταση τενιστών στο αρχικό στάδιο εκπαίδευσης και η προτεινόμενη βαθμολογική βάση για ποιοτικό κοντρόλ της σωματικής ικανότητας δίνουν την ευκαιρία για μια αντικειμενική επιλογή και διαχωρισμό των αναπτυσσόμενων μικρών τενιστών (καλύτερη ηλικία μάθησης της παιδικής ηλικίας Meinel 1966) τα οποία κυμαίνονται στη βάση των σύγχρονων επιστημονικών απαιτήσεων των σπορ.

44. Τοσουνίδης Α., Τοσουνίδης Ν., Κασσιδής Χ. (2005): Το Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας στον Αθλητισμό στην μετά-Ολυμπιακή Ελλάδα. 5^ο Πανελλήνιο Συνεδρίο Οργάνωσης Διοίκησης του Αθλητισμού της ΕΛΛ.Ε.Δ.Α. Πρακτικά Συνεδρίου σ. 91-94, Πάτρα.

Στην έρευνα αυτή θα παρουσιάσουμε τα Ολυμπιακά Οφέλη στο Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας στον Αθλητισμό και τη διατήρηση και μεγιστοποίησή τους στη μετά Ολυμπιακή Ελλάδα. Στην εργασία αυτή θα μελετήσουμε, τι μπορεί να μάθουν κερδοσκοπικές εταιρείες από τους μη κερδοσκοπικούς Αθλητικούς Οργανισμούς και τον εθελοντισμό των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, καθώς και τα μετά ολυμπιακά οφέλη στον τομέα της Διοίκησης του Ανθρώπινου Δυναμικού. Την τελευταία δεκαετία έχουν δημοσιευτεί πολλά άρθρα και εργασίες, για τη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού στον Αθλητισμό μέσω της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας. Στην οικονομία του Ελεύθερου Χρόνου και ειδικότερα στον αθλητισμό, σε κερδοσκοπικούς, αλλά και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, διαπιστώνεται ότι οι προτάσεις της κλασικής και σύγχρονης σχολής διοίκησης δεν είναι ούτε αρκετές ούτε οι πλέον κατάλληλες για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της κερδοφορίας των επιχειρήσεων και των οργανισμών. Στην επιστήμη του Μάνατζμεντ είναι χαρακτηριστική η ερώτηση «τι μπορούν να μάθουν οι κερδοσκοπικοί οργανισμοί από τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς (εθελοντικές ενώσεις, αθλητικούς συλλόγους, εθελοντικό περιπτωσιακό κίνημα) (Drucker 1989). Τα βασικά χαρακτηριστικά της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού σε κερδοσκοπικούς και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς μεταφέρονται και στον τομέα του Αθλητισμού. Βασικά χαρακτηριστικά είναι η ικανοποίηση των εσωτερικών και εξωτερικών πελατών που συνεχώς αλλάζουν και η προσπάθεια δημιουργίας μιας εταιρικής συλλογικής κουλτούρας, τη μετάβαση από τα εγώ στο εμείς και τη μετατροπή του οργανισμού σαν μία μεγάλη οικογένεια. Είναι σημαντική η μεταφορά της «δέσμευσης, αυτό- δέσμευσης» των εργαζομένων, όπως συμβαίνει με συνεχή τρόπο σε εθελοντικούς αθλητικούς, πολιτιστικούς συλλόγους ή όπως συνέβη με περιπτωσιακό, υψηλό τρόπο στον εθελοντισμό στους πρόσφατους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 και σε επιχειρήσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Για την πραγματοποίηση της μελέτης αυτής χρησιμοποιήθηκε βιβλιογραφική έρευνα και ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών του εθελοντισμού, καθώς και τα σεμινάρια με θέμα «Ολυμπιακό Πνεύμα και Εθελοντισμός» που έγιναν από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης 2003 σε Δημοσίους υπαλλήλους στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ναύπλιο. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την παραπάνω έρευνα είναι ότι η εφαρμογή του Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας στον Αθλητισμό (κερδοσκοπικό, μη κερδοσκοπικό, δημόσιο, πανεπιστημιακό, εθελοντικό, σωματειακό, κ.α.) στοχεύει στην αλλαγή νοοτροπίας με κυρίαρχο στόχο την ποιότητα και όχι το «κέρδος». Η ενίσχυση του εθελοντισμού ως μια ποιοτική ενέργεια του Ελεύθερου Χρόνου και η διάχυση των βασικών συστατικών χαρακτηριστικών του σε άλλες δράσεις της οικονομικής και κοινωνικής ζωής σε σχέση με τη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού βοηθάει στο να διατηρηθούν και να μεγιστοποιηθούν τα Ολυμπιακά οφέλη στην μετα Ολυμπιακή Ελλάδα. Το κέντρο βάρους προτείνεται να δοθεί στον πελάτη και όχι στην πραγματοποίηση ποσοτικών στόχων (κέρδος). Αυτά θα έλθουν ως παράγωγα του γεγονότος ότι ο εξωτερικός πελάτης παραμένει στην επιχείρηση αφ' ενός και ότι ο εσωτερικός πελάτης (τμήμα, υπάλληλος) λαμβάνει ποιοτικές εισροές για να εκτελέσει καλύτερα τη δουλειά του ή για να εξυπηρετήσει τον πελάτη. Ο κλασικός τρόπος Διοίκησης βασίζεται στο όραμα, τη σοφία και τη ικανότητα λήψης αποφάσεων των προϊσταμένων, οι οποίοι εφαρμόζουν τον καταμερισμό εργασίας (δηλ. οι προϊστάμενοι έχουν τις ιδέες, αποφασίζουν και δίνουν εντολές και οι υφιστάμενοι εκτελούν) αναπτύσσουν συστήματα με κέντρο βάρους τη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση των συντελεστών παραγωγής και την εξασφάλιση της ποιότητας, ενώ τα συστήματα υποκίνησης που εφαρμόζουν, βασίζονται σε εξωτερικά κίνητρα. Τελικά ο ρόλος του κάθε στελέχους στο Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας πρέπει να εστιάζεται στην αλλαγή κουλτούρας τόσο του ίδιου όσο και των συνεργατών του. Ν' αναπτύξει μια κουλτούρα ποιότητας. Ν' αλλάξει, δηλαδή, τον τρόπο που σκέπτεται, συμπεριφέρεται κι αποφασίζει σε σχέση μ' αυτούς που εξυπηρετεί ή συνεργάζεται, είτε είναι εξωτερικοί, είτε είναι εσωτερικοί πελάτες. Συμπεραίνεται ότι οι κερδοσκοπικές επιχειρήσεις μπορούν να μάθουν κυρίως το βασικό μηχανισμό της «αυτοδέσμευσης», αλλά και άλλα στοιχεία του Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας από τους μη κερδοσκοπικούς Αθλητικούς Οργανισμούς ή από τον εθελοντισμό του 2004. Αυτά μπορούν να εισάγουν ποιοτικά χαρακτηριστικά και να έχουν μια μακροχρόνια ανάπτυξη.

45. Τοσουνίδης Α., (2005): Η ανάλυση του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών στην περιφέρεια. 1^ο Πανελλήνιο Συνεδρίο Αναψυχής – Ελεύθερου Χρόνου & Αθλητικού Τουρισμού. Πρακτικά Συνεδρίου σ. 40-41, Τρίκαλα.

Αυτοί που προσφέρουν υπηρεσίες και υποδομές για αναψυχή - Ελεύθερου Χρόνου στους μαθητές προέρχονται κυρίως από τον δημόσιο, ιδρυματικό, εθελοντικό και εμπορικό τομέα, με κυρίαρχη την εμπορική Βιομηχανία του Ελεύθερου Χρόνου. Ο στόχος αυτής της μελέτης ήταν να αναλύσει τον ελεύθερο χρόνο σε σχέση με τις αθλητικές δραστηριότητες και τους αθλητικούς συλλόγους των μαθητών σε σχολεία στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και σε φοιτητές στην περιφέρεια. Υποκείμενα της μελέτης, ήταν 721 μαθητές αστικών, ημιαστικών και αγροτικών σχολείων (από 10 μέχρι 18 ετών) και 35 φοιτητών στην περιφέρεια. Χρησιμοποιήθηκε ένα πρωτότυπο ερωτηματολόγιο για την συλλογή των δεδομένων και το SPSS για τη στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων. Μόνο το 31,4% (N= 226) των μαθητών συμμετείχαν σε αθλητικούς συλλόγους με μέσο όρο 3.48 ώρες / εβδομάδα, σε πολιτιστικούς συλλόγους 19,3% (N= 139, M= 2,11 ώρες / εβδομάδα). Το 68,6% (N= 494) των μαθητών συμμετείχαν σε μη οργανωμένες δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου (Αθλητισμό, ποδήλατο, περπάτημα, παρακολούθηση αθλητικών γεγονότων) και το 21,1% (N= 152) των μαθητών αναφέρει ότι, επισκέφτηκε στον Ελεύθερο Χρόνο του ένα Γυμναστήριο. Το Ποδόσφαιρο, το Μπάσκετ και η Χειροσφαίριση είναι οι δημοφιλείς αθλητικές δραστηριότητες σε ένα αθλητικό σύλλογο. Τα αποτελέσματα λοιπόν δείχνουν ότι, μειώνεται ο Ελεύθερος Χρόνος των μαθητών. Οι μαθητές απορρίπτουν τη συμμετοχή τους σε οργανωμένες δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου και υπάρχει διαφορά μεταξύ κατοχής και επιθυμίας των υλικών και του εξοπλισμού Ελεύθερου Χρόνου. Μια σημαντική διαφοροποίηση καταγράφηκε μεταξύ των δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου, αυτών που πραγματοποιούν με αυτές, που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν. Επιπρόσθετα καταγράφεται μια σημαντική διαφοροποίηση των προτεραιοτήτων των δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου σε σχέση με τη βαθμίδα Εκπαίδευσης (Πίνακας 1). Η στατιστική ανάλυση έδειξε μία στατιστικά σημαντική διαφορά της 'συχνότητας της συμμετοχής' σε αθλητικό σύλλογο ($\chi^2=21,79$, $df=2$, $p > 0.001$), σε πολιτιστικό σύλλογο ($\chi^2=5,68$, $df=2$, $p=0.05$) και στον προσκοπισμό ($\chi^2=14,60$, $df=2$, $p=0.001$), με το τόπο κατοικίας. Ενώ μια στατιστικά σημαντική διαφορά του αθλητικού συλλόγου ($F_{222}=6,97$, $p=0,001$) της 'χρόνου ανά εβδομάδα' συμμετοχής αποκαλύφθηκε σε σχέση με τον τόπο κατοικίας. Λεπτομερώς, οι μαθητές στα ημιαστικά σχολεία (M=2,99, SD=1,66) ξοδεύουν στατιστικά σημαντικά λιγότερο χρόνο ανά εβδομάδα σε αθλητικούς συλλόγους ($p= 0.003$), από τους μαθητές των αστικών (M=4.01, SD=2,24) και των αγροτικών σχολείων (M=3.92, SD=2,38). Ομοίως, μία στατιστικά σημαντική διαφορά της 'συχνότητας της συμμετοχής' σε αθλητικούς συλλόγους ($\chi^2=27,96$, $df=1$, $p>0.001$) και πολιτιστικό σύλλογο ($\chi^2=9,96$, $df=1$, $p=0.002$) αποκαλύφθηκε με το φύλο, τη μόρφωση του πατέρα ($\chi^2=5,85$, $df=2$, $p=0.054$), τη μόρφωση της μητέρας ($\chi^2=12,63$, $df=2$, $p=0.002$), το επάγγελμα του πατέρα ($\chi^2=34,86$, $df=5$, $p=0.000$), το επάγγελμα της μητέρας ($\chi^2=13,90$, $df=5$, $p=0.016$) και με την ύπαρξη αδελφών ($\chi^2=9,13$, $df=1$, $p=0.003$). Συμπερασματικά τα αποτελέσματα ανέδειξαν ότι η συμμετοχή των μαθητών σε αθλητικούς συλλόγους έχει μειωθεί και σχετίζεται με το τόπο κατοικίας, το φύλο, τη μόρφωση των γονέων, το επάγγελμα των γονέων και την ύπαρξη αδελφών.

46. Τσσουνίδης Α., (2005): Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις του Ελεύθερου Χρόνου (Οικονομία του χρόνου, χρονικό ισοζύγιο και συστήματα του χρόνου). 1^ο Πανελλήνιο Συνεδρίο Αναψυχής – Ελεύθερου Χρόνου & Αθλητικού Τουρισμού. Πρακτικά Συνεδρίου, σ. 42-44, Τρίκαλα.

Στην μελέτη αυτή επιχειρώ να προσεγγίσω κοινωνιολογικά τον Ελεύθερο Χρόνο αποσαφηνίζοντας βασικές έννοιες, όπως της Οικονομίας του Χρόνου, του χρονικού Ισοζυγίου και των συστημάτων του χρόνου αναδείξουμε τα προβλήματα του ατόμου στον Ελεύθερο Χρόνο και στις επιμέρους διαστάσεις του (π.χ. στον Αθλητισμό, στον Τουρισμό, στην Αναψυχή κ.ά.). Η συζήτηση των τελευταίων χρόνων σχετικά με την εργασία των 35 ωρών ανά εβδομάδα, οι αλλαγές των ωρών λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων και η διεύρυνση των ωρών λειτουργίας των χώρων για Ελεύθερο Χρόνο και Πολιτισμό σηματοδοτούν ρήξεις στις υπάρχουσες κοινωνικές χρονικές δομές. Η ευελιξία του χρόνου εργασίας και κατά προέκταση του Ελεύθερου Χρόνου οδηγεί καταρχήν στην σύγκρουση των οικονομικών αναγκών με τις ατομικές και δυσκολεύει τον συγχρονισμό του χρόνου για την οικογένεια, τις φιλικές σχέσεις, τους συλλόγους και άλλες κοινωνικές επαφές. Το κύριο ερώτημα που προσπαθεί η μελέτη να αποσαφηνίσει είναι: πώς θα αντιμετωπιστεί στο μέλλον η ένταση μεταξύ του χρόνου της ζωής και του χρόνου του συστημάτων

και πόσο ατομικός και συλλογικός είναι δυνατόν να μείνει ο χρόνος της ζωής του ατόμου αναφορικά με τα συστήματα του χρόνου. Το πρόβλημα είναι η «νέα οργάνωση του χρόνου», το ψάξιμο νέων ρυθμών στην «γύρω από το ωρολόγι» κοινωνία και ιδιαίτερα μια άλλη ορθολογική κατανομή του χρόνου μεταξύ του εργασιακού και ελεύθερου (Fromme / Hatzfeld / Tokarski 1990, 279). Χρησιμοποιήθηκε η Βιβλιογραφική έρευνα της επιστήμης του Ελεύθερου Χρόνου μέσα από μια διεπιστημονική προσέγγιση του Ελεύθερου Χρόνου. Ο χρόνος είναι μια διάσταση του πολιτισμού ασυνείδητη, όπως η γεύση, το φυσικό περιβάλλον (Hall 1985, 32). Στις σύγχρονες Δυτικές αναπτυγμένες κοινωνίες η έννοια του Χρόνου βασίζεται στον ορισμό του Newton. Συγκεκριμένα στον 1ο νόμο κατά τον οποίο «κάθε σώμα σε κανονική κατάσταση κινείται σε μία ευθεία γραμμή και δεν αλλάζει την τροχιά του, αν δεν ενεργήσει πάνω του μια εξωτερική δύναμη». Στις δυτικές αναπτυγμένες κοινωνίες ο χρόνος θεωρείται ως κίνηση στο σύμπαν, ως ένα καταναλωτικό αγαθό. Πολλές φορές γίνεται λόγος για ισοζύγιο χρόνου, όπως για το οικονομικό, ή απλά ότι ο χρόνος είναι χρήμα. Το κύριο χαρακτηριστικό του χρόνου στις κοινωνίες είναι η μελλοντική του προοπτική (Hall 1985, 36). Από κοινωνιολογικής θεώρησης στον Δυτικό πολιτισμό δεν υπάρχουν βασικές διαφορές στην πολιτιστική άποψη για το χρόνο, παρά μόνο υπάρχει άλλου επιπέδου ορθολογική αίσθηση της αποδοτικής κατανομής του χρόνου, η οποία δεν εκφράζεται μόνο από την συναίσθηση της ταχύτητας, αλλά και από τον παιδαγωγικό κανονισμό του Ελεύθερου Χρόνου. Ο χρόνος θέτει συνεχώς διάφορα προβλήματα του τύπου, ότι κάποιος: δεν μπορεί να τον αποταμιεύσει και αργότερα να τον χρησιμοποιήσει, δεν μπορεί να τον δαπανήσει, δεν μπορεί να τον αποκαταστήσει, δεν μπορεί να αποφασίσει γι' αυτόν, δεν μπορεί να τον καταφέρει. Αλλά... (Mackenzie / Maldo 1985, 5). Στο μάνατζμεντ του χρόνου συχνά χρησιμοποιείται «το χρήμα δίνει χρόνο», μαζί με το «ο χρόνος είναι χρήμα». Ο χρόνος είναι ένα αγαθό φθινό με την έννοια ότι είναι δωρεάν, από το οποίο κάθε άνθρωπος έχει στην διάθεση του την ίδια ποσότητα. Ταυτόχρονα όμως είναι το πιο πολύτιμο πράγμα, το οποίο έχει ο άνθρωπος, χρόνος είναι η ίδια η ζωή. Γι' αυτό χρησιμοποιείται συχνά ο όρος «οικονομικότητα του χρόνου» και «ορθολογικός υπολογισμός της οικονομίας του χρόνου», όροι που υποδηλώνουν ακριβώς ότι ο χρόνος είναι ένας πόρος περιορισμένου μεγέθους. Ο Ελεύθερος Χρόνος εν' μέρη οργανώνεται σύμφωνα με τον «ορθολογικό υπολογισμό της οικονομίας του χρόνου» (Zoepel 1987, 17). Σχετικά με το χρόνο υπάρχει το παράδοξο ότι «λίγοι έχουν αρκετό, και ότι βεβαίως κάθε ένας έχει όλο το χρόνο που υπάρχει».

47. Τσουνιδής Α., Παππάς Χ., (2005): Αθλητικός Τουρισμός και Πανεπιστημιακός Αθλητισμός στην Ελλάδα (Περίπτωση Πανεπιστημίου Ιωαννίνων). 1^ο Πανελλήνιο Συνεδρίο Αναψυχής – Ελεύθερου Χρόνου & Αθλητικού Τουρισμού. Πρακτικά Συνεδρίου σ. 54-57. Τρίκαλα.

Ο Αθλητικός Τουρισμός περιλαμβάνει το ταξίδι προς ένα προορισμό με εμπειρία αθλητισμού. Οι αθλητικοί Τουρίστες μπορούν να κατηγοριοποιηθούν στους ενεργούς συμμετέχοντες, στους θεατές εκδηλώσεων, και στους τουρίστες τελετών (που συμμετέχουν στις τελετές έναρξης και λήξης των διοργανώσεων) (Turco, Riley & Swart, 2002) και σε διάφορες ομάδες - στόχους. Προγενέστερα ο αθλητικός Τουρισμός ερευνούσε κυρίως τους συμμετέχοντες και θεατές, τα χαρακτηριστικά τους, τη συμπεριφορά τους στα ταξίδια και στην κατανάλωση. Ο Πανεπιστημιακός αθλητικός Τουρισμός είχε αγνοηθεί στην Ελλάδα. Οι υπηρεσίες του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού και της φυσικής Αναψυχής πρέπει να βασίζονται στις ανάγκες, στα κίνητρα, στα ενδιαφέροντα, στις προσδοκίες, και στις επιθυμίες των φοιτητών. Σκοπός αυτής της έρευνας είναι να περιγράψουμε την κατάσταση των τουριστών στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό στην Ελλάδα. Η μελέτη βασίζονταν σε συλλογή δεδομένων από 996 φοιτητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στα πλαίσια μίας μεταδιδακτορικής έρευνας. Από αυτούς ζητήθηκε να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με τη συμπεριφορά τους στον Ελεύθερο Χρόνο, στον Αθλητισμό και στον Τουρισμό. Για την αξιολόγηση και την ανάλυση των απαντήσεων χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική μέσω του SPSS. Η ανάλυση των ιστοσελίδων έδειξε μια μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων με χαρακτήρα Πανεπιστημιακού Αγωνιστικού Αθλητικού Τουρισμού. Τα αποτελέσματα του Ελεύθερου Χρόνου των φοιτητών έδειξαν ότι οι φοιτητές προτιμούν μαζικές δραστηριότητες αναψυχής (75,2 %), παρά αθλητικές δραστηριότητες σε μορφή Αγώνα (22,4 %) και Αθλητισμό Επίδοσης (10,4 %). Οι περισσότεροι σημαντικοί λόγοι, οι οποίοι δημιουργούν δυσκολίες στους φοιτητές να κάνουν

αθλητισμό και αθλητικό Τουρισμό είναι το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων τους (65,7 %), η μετακίνηση (32,5 %) και η πληροφόρηση (17,8 %). Οι φοιτητές προτιμούν να κάνουν αθλητισμό με το άλλο φύλο (95,2 %), σε ένα πρόγραμμα κάτω από τις συμβουλές του καθηγητή Φυσικής Αγωγής (56,3 %) και θα συμμετείχαν σε διάφορες αθλητικές τουριστικές δραστηριότητες, εάν αυτές κοστίζουν (51,7%). Οι περισσότερες αγαπητές δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου είναι: ακούω μουσική συναντώ φίλους, κάνω εκδρομές - ταξίδια, πηγαίνω στον κινηματογράφο, θέατρο, περπατώ, πηγαίνω για ποτό, χορό και κάνω Αθλητισμό. Τα κύρια κίνητρα των φοιτητών είναι: η γενική βελτίωση της φυσικής κατάστασης, ο Αθλητισμός για διασκέδαση και χαλάρωμα, η ειδική γυμναστική για σχηματοποίηση του σώματος, η θετική επίδραση του αθλητισμού για υγεία, η γυμναστική για μείωση του βάρους και η εντατική γυμναστική για καρδιοκυκλοφορική υγεία. Οι φοιτητές αναφέρουν ως αγαπητές αθλητικές δραστηριότητες: την κολύμβηση, την ιππασία, το αερόμπικ, την αυτοάμυνα για γυναίκες, τις Ασκήσεις με Μηχανήματα ευεξίας, ενώ οι επιθυμητές υπηρεσίες είναι: οι αθλητικές εκδρομές (46,6 %), τα προγράμματα διαίτας (39,8 %), τις εκπαιδεύσεις για προϊόντα και υπηρεσίες (34,9 %), ειδικά για αθλητικά παπούτσια 48% και αθλητικά ρούχα 47%. Συμπερασματικά ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός μπορεί να καλύπτει τις επίκαιρες ανάγκες, τις προσδοκίες και τις επιθυμίες των φοιτητών για Αθλητικό Τουρισμό, όπως οι ενεργοί συμμετέχοντες σε αγώνες, οι ενεργοί συμμετέχοντες σε υπαίθριες δραστηριότητες, οι τουρίστες τελετών, οι τουρίστες εθελοντές, οι τουρίστες αθλητικής Εκπαίδευσης και αθλητικών Συνεδρίων. Ο κύριος στόχος των προγραμμάτων του Πανεπιστημιακού αθλητικού Τουρισμού θα πρέπει να είναι να προωθήσει τις εκπαιδευτικές αξίες της κινητικότητας και των ανταλλαγών φοιτητών, ειδικά σε ένα πολυπολιτιστικό περιβάλλον, μέσω του Αθλητισμού και των οργανώσεων αθλητικών και πολιτιστικών συναντήσεων ως μέρος των πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων.

48. Τσουνίδης Α., (2005): Η Συμμετοχή των μαθητών δημοτικού της περιφέρειας σε οργανωμένους κερδοσκοπικούς και μη κερδοσκοπικούς φορείς Ελεύθερου Χρόνου. (Περίπτωση Νομού Φλώρινας). 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αθλητικής Διοίκησης της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης Αθλητισμού. Πρακτικά Συνεδρίου σ. 84-95. Ηράκλειο.

Στην έρευνα αυτή αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο αξιοποιούν οι μαθητές το οικιστικό και κοινωνικό τους περιβάλλον και το πώς αυτό επηρεάζει τον ελεύθερα διαθέσιμο χρόνο τους μέσα από θεσμικές, δημόσιες, μη κερδοσκοπικές ή εμπορικές προσφορές. Στην παρούσα έρευνα εξετάζεται σε ποιους συλλόγους δραστηριοποιούνται τα παιδιά, ποια παιδιά τους προτιμούν, πόσο χρόνο αφιερώνουν σε αυτούς και πώς επηρεάζει η συμμετοχή των παιδιών σε τέτοιους φορείς τη συμπεριφορά τους στον Ελεύθερο Χρόνο τους. Στόχος της έρευνας ήταν να εξετάσει τη σχέση ανάμεσα στα ποσοστά συμμετοχής και στη διάρκεια ενασχόλησης των παιδιών σε συλλόγους με παράγοντες, όπως η περιοχή της εκπαιδευτικής μονάδας - κατοικίας, το φύλο, το μορφωτικό επίπεδο των γονέων, το επάγγελμα του πατέρα, την εργαζόμενη και μη εργαζόμενη μητέρα και το αν έχουν αδέρφια ή όχι. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της έρευνας πεδίου με τη χρήση ενός ερωτηματολογίου που απευθύνονταν σε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα αστικών, ημιαστικών και αγροτικών εκπαιδευτικών μονάδων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του Νομού Φλώρινας. Στην έρευνα οι μαθητές (N=161) της πέμπτης και έκτης τάξης δημοτικού ρωτήθηκαν σχετικά με τον ελεύθερο χρόνο τους. Η περιγραφική και αναλυτική στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων έγινε με το SPSS για Windows 12. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας δύο στους τρεις 71,4% του δείγματος (115 στους 161) απάντησαν ότι συμμετέχουν σε κάποιον σύλλογο. Από αυτούς 43,5% συμμετέχουν σε ένα σύλλογο, ένα μικρό ποσοστό 21,1% (34 στους 161) συμμετέχουν σε δύο συλλόγους και ένα ακόμη μικρότερο ποσοστό 5,6% (9 στους 161) σε τρεις. Το 37,3% των μαθητών (60 στους 161), που συμμετείχαν στην έρευνα απάντησαν ότι συμμετέχουν σε οργανωμένους αθλητικούς συλλόγους. Από τις δηλώσεις των μαθητών συνάγεται ότι υπάρχει συνάφεια μεταξύ του τόπου διαμονής - περιοχή της εκπαιδευτικής μονάδας - και του ποσοστού συμμετοχής των μαθητών σε αθλητικούς συλλόγους ($X^2=36,78$ $p=,000$, $\gamma=,32$), πολιτιστικούς συλλόγους ($X^2=6,73$, $p=.035$, $\gamma=,22$) και σε άλλους φορείς ($X^2=8,99$, $p=.011$, $\gamma=,66$). Ο τόπος διαμονής των παιδιών επιδρά επίσης, όπως φαίνεται, και στην ποσότητα χρόνου που διαθέτουν σε αθλητικούς (Ανονα, $F_{2;161}=6,52$, $p=.003$) και σε πολιτιστικούς συλλόγους ($F_{2;161}=70,07$, $p=.000$). Οι μαθητές των ημιαστικών περιοχών στατιστικά σημαντικά επισκέπτονται σε μεγαλύτερο ποσοστό αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους, απ' ό,τι τα παιδιά των αστικών και αγροτικών περιοχών. Σε επίπεδο διάθεσης χρόνου οι μαθητές των αστικών περιοχών ($M=3,65$) διαθέτουν στατιστικά σημαντικά περισσότερο χρόνο σε αθλητικούς συλλόγους από ότι των ημιαστικών ($M=2,50$) και των

αγροτικών περιοχών ($M= 2,00$). Στατιστικά σημαντικά οι μαθητές των αγροτικών περιοχών ($M= 7,75$) διαθέτουν περισσότερο χρόνο σε πολιτιστικούς συλλόγους από ότι των ημιαστικών ($M=1,25$) και των αστικών περιοχών ($M=1,5$). Επίσης οι μαθητές όλων των περιοχών σε ποσοστό αλλά και σε διάθεση χρόνου επισκέπτονται το κατηχητικό στο ελεύθερο χρόνο τους. Από τα αποτελέσματα δεν υπάρχει στατιστική σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ αγορών και κοριτσιών ως προς της συμμετοχή τους σε αθλητικούς συλλόγους, ενώ τα κορίτσια επιλέγουν τους πολιτιστικούς ($X^2= 4,24$, $p= ,039$, $\phi= ,16$) στατιστικά σημαντικά ως προς τα αγόρια και αυτό γιατί η χορευτική ικανότητα των αγοριών είναι μικρή σε οργανωμένα χορευτικά σχήματα συλλόγων. Σχετικά με τις ώρες που δαπανούν οι μαθητές και οι μαθήτριες στους διάφορους συλλόγους διαπιστώνεται ότι ως προς το φύλο δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση. Με βάση τα παραπάνω στοιχεία δε γίνεται στατιστικά έκδηλη η προτίμηση των αγοριών αυτής της ηλικίας στις κινητικές δραστηριότητες και αποδεικνύεται ότι το φύλο δεν ασκεί καθοριστική επίδραση στις οργανωμένες αθλητικές αλλά μόνο στις πολιτιστικές επιλογές και προτιμήσεις Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών και μαθητριών. Υπάρχει επίσης στατιστική σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ των μαθητών που έχουν αδέρφια και αυτών που δεν έχουν ως προς τη συμμετοχή τους σε αθλητικούς ($X^2= 11,90$, $p= ,001$, $\phi= ,27$), πολιτιστικούς συλλόγους ($X^2= 9,31$, $p= ,002$, $\phi= 9,31$) και κατηχητικό ($X^2= 5,37$, $p= ,020$, $\phi= -,18$). Σχετικά με τις ώρες που δαπανούν οι μαθητές και οι μαθήτριες στους διάφορους συλλόγους διαπιστώνεται μόνο ως προς την ύπαρξη αδερφών μια στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση, η οποία αφορά τους πολιτιστικούς συλλόγους ($F_{1:33}= 6,03$, $p= ,01$). Τα ποσοστά συμμετοχής των παιδιών σε αθλητικούς συλλόγους φαίνονται στατιστικά να μη συνδέονται με τη μόρφωση του πατέρα και της μητέρας. Τα ποσοστά συμμετοχής των παιδιών σε πολιτιστικούς συλλόγους φαίνονται στατιστικά να συνδέονται μόνο με τη μόρφωση της μητέρας ($X^2= 2,85$, $p=.054$, $\gamma=-.44$). Μαθητές των οποίων η μητέρα έχει τελειώσει μόνο το δημοτικό και το γυμνάσιο συμμετέχουν σε μεγαλύτερα ποσοστά στους πολιτιστικούς συλλόγους. Σχετικά με τις ώρες που δαπανούν οι μαθητές και οι μαθήτριες στους διάφορους συλλόγους δε διαπιστώνεται ως προς τη μόρφωση της μητέρας και του πατέρα καμία στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση, σε ό,τι αφορά στους διάφορους οργανωμένους συλλόγους και φορείς. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, η συμμετοχή των μαθητών σε πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους κρίνεται μικρή, ενώ στο κατηχητικό κρίνεται αρκετή. Τα ποσοστά συμμετοχής των μαθητών σε φροντιστήρια ξένων γλωσσών (πρώτη ξένη γλώσσα $X^2=18,45$, $p= .005$, $\gamma= -.29$, δεύτερη ξένη γλώσσα $X^2=13,40$, $p = 000$, $\gamma=-.26$) και μουσικής ($X^2=10,28$, $p =.068$, $\gamma=-,20$) εξαρτώνται, όπως φαίνεται από τον προηγούμενο πίνακα, από το επάγγελμα του πατέρα. Με τον ίδιο παράγοντα παρατηρείται ότι δεν σχετίζονται διαφοροποιήσεις της έκτασης του χρόνου που διαθέτουν οι μαθητές στα παραπάνω φροντιστήρια. Γενικότερα συμπεραίνεται ότι όσο «υψηλότερη» είναι η κατηγορία, στην οποία κατατάσσεται το επάγγελμα του πατέρα, τόσο μεγαλύτερα εμφανίζονται από τη μια τα ποσοστά των παιδιών που συμμετέχουν στους παραπάνω ιδιωτικούς φορείς. Τα αποτελέσματα της έρευνας ενισχύουν τον ισχυρισμό ότι η επιπρόσθετη εκπαίδευση των μαθητών στους ιδιωτικούς φορείς με εκπαιδευτικό περιεχόμενο (πρώτη ξένη γλώσσα, δεύτερη ξένη γλώσσα, φροντιστήριο, γυμναστήριο και μουσική), και παρά το ότι σήμερα η εκμάθηση πρώτης ξένης γλώσσας τείνει να πάρει καθολικό χαρακτήρα, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κοινωνικοοικονομικό και κοινωνικό μορφωτικό επίπεδο (μόρφωση, επάγγελμα) των γονέων.

49. Τσουνίδης Α., (2005): Ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός στην Ελλάδα. 6° Πανελλήνιο Συνέδριο Αθλητικής Διοίκησης της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης Αθλητισμού. Πρακτικά Συνεδρίου σ. 61-64. Ηράκλειο.

Για αναλύσουμε τον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό χρειαζόμαστε αρκετά ερευνητικά στοιχεία και τα χαρακτηριστικά που έχουν τα μεγάλα ΑΕΙ και ΤΕΙ της πρωτεύουσας (ή της συμπρωτεύουσας) και των μικρότερων ιδρυμάτων της περιφέρειας, (Μασμανίδης 2002), των ιδρυμάτων που είναι μέσα στον οικιστικό ιστό της πόλης ή αυτών που είναι σε campus και σε κάποια απόσταση από το αστικό κέντρο, κ.τ.λ.. Ωστόσο για έναν ερευνητή του Ελεύθερου Χρόνου και των αθλητικών επιστημών αποτελούν ερευνητικό πεδίο, όπου ελέγχονται και συνεχίζονται οι στόχοι της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Τσουνίδης 2003) π.χ. για δια βίου άσκησης και άθλησης, για βελτίωση της κοινωνικής αγωγής και σύνδεσης της με τη Σχολική – Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση. Σκοπός της έρευνας αυτής είναι να αναλύσει τα βασικά χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς στον Ελεύθερο Χρόνο τους και στον Αθλητισμό ειδικότερα των φοιτητών (-τριών), ενός πανεπιστημίου στην περιφέρεια, που βρίσκεται έξω από το αστικό κέντρο. Από αυτούς ζητήθηκε να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με την συμπεριφορά τους στον Ελεύθερο Χρόνο και

τον Αθλητισμό. Για τον υπολογισμό και την ανάλυση των απαντήσεων χρησιμοποιήθηκε η περιγραφική στατιστική μέσω του SPSS. Η έρευνα προσπάθησε να έχει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα του συνολικού αριθμού των φοιτητών, σχετικά με τα βασικά χαρακτηριστικά (φύλο, τμήμα, έτος σπουδών, ακαδημαϊκό έτος, τόπος ερωτηθέντων, τόπος διαμονής κ.α). Τα αποτελέσματα του Ελεύθερου Χρόνου των φοιτητών έδειξαν, ότι το 48,2% των φοιτητών ασχολήθηκαν ή ασχολούνται σε αθλητικούς συλλόγους 25 διαφορετικών ειδών. Επίσης ένα 5,4% των φοιτητών αναφέρει ότι επισκέπτονταν - επισκέπτεται ένα γυμναστήριο. Στους πολιτιστικούς συλλόγους μόνο το 30,3% των φοιτητών αναφέρει ότι ασχολήθηκαν ή ασχολούνται με κάποιο (-α) από τα 11 αντικείμενα κυρίως όμως με το παραδοσιακό χορό (82,5%). Σχετικά με τον χρόνο που ασχολούνταν ή ασχολούνται οι φοιτητές αναφέρουν κατά μέσο όρο στην πρώτη αθλητική επιλογή τις 6 ώρες την εβδομάδα, ενώ στην πρώτη πολιτιστική επιλογή τους τις 2 ώρες την εβδομάδα. Οι φοιτητές θέλουν να ασχολούνται πιο συχνά (80%) με διάφορες δραστηριότητες άθλησης και πολιτισμού 2 φορές τη μέρα (48,4%) και κάθε μέρα (33,5%). Προτιμούν μαζικές δραστηριότητες αναψυχής (74,9 %), παρά αθλητικές δραστηριότητες σε μορφή Αγώνα (22,2 %) και αθλητισμό Επίδοσης (10,4 %). Οι πιο σημαντικοί λόγοι, οι οποίοι δημιουργούν δυσκολίες στους φοιτητές να κάνουν αθλητισμό είναι το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων τους (65,7 %), η συγκοινωνία (38,7 %) και η διαδικασία ενημέρωσης (18 %). Οι φοιτητές αναφέρουν ότι ενημερώθηκαν για το Πρόγραμμα του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου κυρίως από τους φίλους (59,5%) ενώ πολύ λιγότερο από τον πίνακα ανακοινώσεων της Φοιτητικής Λέσχης 17.6%, του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου (12.2%) και την ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου (5.8%). Οι φοιτητές προτιμούν να κάνουν αθλητισμό με το άλλο φύλο (85,2 %), σε ένα πρόγραμμα κάτω από τις συμβουλές του καθηγητή Φυσικής Αγωγής (62,1 %) και θα συμμετείχαν σε διάφορες αθλητικές δραστηριότητες, εάν αυτές κοστίζουν (59,6%). Η σχολική φυσική αγωγή (56%) αναφέρεται ως η πιο σημαντική που βοήθησε να ασχοληθούν με διάφορες κινητικές και αθλητικές δραστηριότητες και ακολουθούν η παρέα (35,5%), ο σύλλογος (35,3), μόνος και η οικογένεια. Μόνο το 23,5% των φοιτητών αναφέρουν ότι δραστηριοποιούνται ακόμη σε ένα οργανωμένο αθλητικό σύλλογο. Οι φοιτητές θα ήθελαν ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός να τους πρόσφερε αθλητικές εκδρομές (46,5 %), προγράμματα διατροφής (40,2 %), εκπαιδεύσεις για προϊόντα και υπηρεσίες (35,7 %) (ειδικά για αθλητικά παπούτσια 41,7% και αθλητικές φόρμες 37,7%), προγράμματα δραστηριοτήτων (35.9%), και Πρόγραμμα Χαλάρωσης (32.0%). Συμπερασματικά ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός θα πρέπει στα πλαίσια της παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου να συνεχίσει την εν μέρει σύνδεση της σχολικής Παιδαγωγικής της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με την κοινωνική αγωγή και την Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου και αν μπορεί να την ενισχύσει (π.χ. με την διδασκαλία μαθήματος επιλογής διεπιστημονικής προσέγγισης θεμάτων όπως του Ελεύθερου Χρόνου, ή της αγωγής Υγείας, ή της φυσικής - κοινωνικής Αγωγής) και στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στα πλαίσια του συμμετοχικού σχεδιασμού θα πρέπει να ερευνά συστηματικά τις ανάγκες και τις επιθυμίες των φοιτητών (-τριών) π.χ. με ανώνυμα ερωτηματολόγια, ώστε να γνωρίζει και να ικανοποιεί όσο μπορεί τις ανάγκες και τις επιθυμίες των φοιτητών για Αθλητισμό, Πολιτισμό, Τουρισμό (Turco, 2002), κινητική μόρφωση και γενικά μια ποιοτική αξιοποίηση του Ελεύθερου Χρόνου αλλά κυρίως να παρέχει μια αγωγή σε τέτοια θέματα για το υπόλοιπο της ζωής των φοιτητών (-τριών) (WHO 2002).

50. Χαλκιαδάκης, Ν., Κατσακόλης, Α., Τσσουνίδης Α., (2005): Διερεύνηση των λόγων συμμετοχής σε αθλητικές και ανψυχικές δραστηριότητες των φοιτητριών –των του Τ.Ε.Ι. Κρήτης. 6° Πανελλήνιο Συνέδριο Αθλητικής Διοίκησης της Ελληνικής Εταιρείας Διοίκησης Αθλητισμού. Πρακτικά Συνεδρίου, σ. 67-70, Ηράκλειο.

Η ελαχιστοποίηση της φυσικής δραστηριότητας λόγω του τεχνοκρατικού τρόπου ζωής στις ανεπτυγμένες χώρες σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, όπως η έλλειψη επαφής με το φυσικό περιβάλλον, επιδρούν αρνητικά στην υγεία, στην προσωπικότητα και στην κοινωνικοποίηση των νέων (Taylor, et al 2004, Prusik 2004). Επίσης, η μελέτη του Pisot et al (2004), έδειξε ότι σε νεαρές ηλικίες παρουσιάζονται συνήθως πολλές μυοσκελετικές ανισοροπίες, όπως ανατομικές παρεκλίσεις της σπονδυλικής στήλης, για τις οποίες μια από τις κύριες αιτίες είναι η πολύωρη καθιστική στάση των νέων όπως επίσης και η χρήση του διαδικτύου, της τηλεόρασης και των ηλεκτρονικών παιχνιδιών. Σκοπός της έρευνας ήταν να αποτυπώσουμε την υπάρχουσα κατάσταση στο Τ.Ε.Ι. Κρήτης, αναφορικά με τους λόγους που σχετίζονται με τη συμμετοχή των

φοιτητών-τριών σε δραστηριότητες άσκησης και αναψυχής. Το δείγμα αποτέλεσαν 300 φοιτητές - τριες του Τ.Ε.Ι. Κρήτης (Ηράκλειο) ηλικίας 18 - 30 ετών (Μ.Ο.=20,50 Τ.Α.=2,03). Από αυτούς 120 ήταν γυναίκες (40%) και 180 άντρες (60%) που συγκεντρώθηκαν απ' όλα τα έτη σπουδών και σχολές του Ιδρύματος. Το «δείγμα ευκολίας» της έρευνας επιλέχθηκε από τους σπουδαστές (-τριες) του Τ.Ε.Ι. Κρήτης - Ηρακλείου που συμμετείχαν στις αθλητικές δραστηριότητες του Ιδρύματος. Η ανάλυση των δεδομένων έγινε με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS 11. Χρησιμοποιήθηκαν περιγραφικά στατιστικά (συχνότητα, μέσες τιμές, τυπική απόκλιση), ενώ για τη σύγκριση των μέσων όρων χρησιμοποιήθηκαν αναλύσεις διακύμανσης (ANOVA) με έναν παράγοντα (φύλο). Επίσης για τη συσχέτιση διαφόρων μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης συσχέτισης του Pearson (γ). Το επίπεδο σημαντικότητας ορίστηκε στο $p < .05$. Η ηλικία του συνόλου των φοιτητών (-τριών) κυμαίνονταν από 18 έως 30 ετών (Μ.Ο.=20,50 & Τ.Α.=2,03). Κατά φύλο οι ηλικίες ήταν άντρες Μ.Ο.=20,66 (Τ.Α.=2,04) και γυναίκες Μ.Ο.=20,27 (Τ.Α.=1,99). Στην ερώτηση αν ασχολούνταν συστηματικά με αθλητικές δραστηριότητες πριν την είσοδο τους στο Τ.Ε.Ι. θετικά απάντησαν 180 άτομα (60%) από τα 300. Η κατά φύλο σύγκριση αποκάλυψε ότι περισσότεροι ήταν οι άντρες (67,8%) σε σχέση με τις γυναίκες (32,2%). Το αν οι γονείς των φοιτητών (-τριών) συμμετέχουν σε δραστηριότητες άσκησης και αναψυχής, παρατηρήθηκε ότι από τους φοιτητές (-τριες) οι οποίοι συμμετείχαν σε δραστηριότητες το ποσοστό των ενεργών γονέων ήταν 65,5% έναντι 34,5% αυτών που δεν συμμετείχαν, επίσης τα ποσοστά συμμετοχής των γονέων σε αθλητικές δραστηριότητες άσκησης και αναψυχής αυξάνονται όσο αυξάνεται και η βαθμίδα εκπαίδευσής τους. Σχετικά με το αντικείμενο ενασχόλησης των αθλητικών δραστηριοτήτων που προτιμούν οι φοιτητές - τριες του Τ.Ε.Ι., οι αθλοπαιδιές εμφάνισαν τη μεγαλύτερη συχνότητα επιλογής (97,7%), ακολουθούμενες από την γυμναστική δραστηριότητα (building 76%). Η συχνότερη εμφανιζόμενη επιλογή στο σύνολο του δείγματος ήταν κάθε μέρα με ποσοστό 64,7%. Στη σύγκριση μεταξύ των δύο φύλων οι άντρες αφιερώνουν περισσότερες ώρες εβδομαδιαίως σε δραστηριότητες άσκησης και αναψυχής από ότι οι γυναίκες. Στους παράγοντες που δυσκολεύουν τη συμμετοχή των φοιτητών (-τριών) του Τ.Ε.Ι. σε αθλητικές και αναψυχικές δραστηριότητες, το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων εμφάνισε τη μεγαλύτερη συχνότητα ως εμπόδιο συμμετοχής (73,3%), ακολουθούμενο σε πολύ μεγάλη απόσταση από το πρόβλημα της συγκοινωνίας (20,3%), τη διαδικασία ενημέρωσης (12%), τη σίτιση (5,7%) και το προσωπικό (1%). Η εισαγωγή νέων προγραμμάτων, που εντάσσονται στις αθλητικές και αναψυχικές δραστηριότητες, όπως και η οικονομική συνεισφορά των συμμετεχόντων, αν χρειαζόταν, ήταν το θέμα της επόμενης ερώτησης. Από τις απαντήσεις του δείγματος την πρώτη θέση κατέλαβε το πρόγραμμα διατροφής (56,7%), με δεύτερο σε σειρά προτίμησης το πρόγραμμα εκδρομών (42,3%). Όσο αφορούσε την οικονομική συμβολή των συμμετεχόντων, αν χρειαζόταν, σε κάποια από τα προγράμματα, ένα ποσοστό 57,7% απάντησε θετικά. Η επόμενη ενότητα του ερωτηματολογίου διερευνούσε τους λόγους συμμετοχής των φοιτητών-τριών σε αθλητικές και αναψυχικές δραστηριότητες του Ιδρύματος. Δόθηκαν επτά δέσμες κινήτρων (υγεία / ευεξία, εμφάνιση / σώμα, ψυχική ισορροπία, ενημέρωση / κοινωνικότητα, επίδοση και κινητικές ικανότητες) με τις αντίστοιχες προτάσεις σε κάθε δέσμη. Στις προτάσεις αυτές οι φοιτητές (-τριες) καλούνταν με τη χρήση μιας πενταβάθμιας κλίμακας Likert να τοποθετηθούν σε ένα φάσμα, που ξεκινούσε από το «συμφωνώ απόλυτα» και κατέληγε στο «διαφωνώ έντονα». Το σκορ αντίστοιχα ξεκινούσε από το 5 και κατέληγε στο 1, με συνέπεια το μεγαλύτερο σκορ να εκφράζει μεγαλύτερο βαθμό συμφωνίας. Η συσχέτιση των αποτελούμενων μεταβλητών έδειξε σημαντική συσχέτιση για όλους τους παράγοντες με $p = 0.001$. Ο παράγοντας «Υγεία / Ευεξία» εμφάνισε την μεγαλύτερη συχνότητα επιλογής (Μ.Ο= 4,398 & Τ.Α= 0,618) με δεύτερο τον παράγοντα «εμφάνιση / σώμα» (Μ.Ο.= 4,065 & Τ.Α.= 0,729) και τρίτο την «ενημέρωση» (Μ.Ο.=4,007 & Τ.Α.=,808). Η one-way ANOVA δεν αποκάλυψε στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ του παράγοντα φύλου (άντρας-γυναίκα) και των παραπάνω προτιμήσεων ($F_{1,260} = 1,488$, $p = 0.224$ για την υγεία / ευεξία $F_{1,265} = 0.325$, $p = 0.569$ για εμφάνιση / σώμα και $F_{1,265} = 1,268$, $p = 0.261$ για ενημέρωση). Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε ότι η έλλειψη Ελεύθερου Χρόνου στο παρελθόν, δυσκόλευε τους τωρινούς φοιτητές-τριες να συμμετέχουν σε εξωσχολικές δραστηριότητες άσκησης και αναψυχής. Μετά την είσοδο τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση φαίνεται ότι το ποσοστό συμμετοχής στις εν λόγω δραστηριότητες αυξάνεται. Αυτό το αποτέλεσμα επιβεβαιώνεται και από παλαιότερες έρευνες (Καμπίτσης, 2003, Καμπίτσης, 1999, Agricola 1990,) και πρέπει να προβληματίζει τους γονείς, την εκπαιδευτική κοινότητα και τους αρμόδιους φορείς του Υπουργείου Παιδείας. Έρευνες στον

Ευρωπαϊκό (World Health Organization 2000), αλλά και πιο συγκεκριμένα στον Ελληνικό χώρο (Αυγερινός et al., 2002, Παραιοαννου et al., 2004) έδειξαν ότι ένα μεγάλο ποσοστό των νέων και ειδικότερα στην ηλικία των 16 - 17 ετών έχουν χαμηλή φυσική δραστηριότητα, ενώ το ποσοστό των κοριτσιών που δε γυμνάζονται είναι διπλάσιο από αυτό των αγοριών. Από τη σύγκριση μεταξύ των δύο φύλων παρατηρήθηκε ότι οι δραστηριότητες που χαρακτηρίζονται από δύναμη, ισχύ, ταχύτητα, αγωνιστικό πνεύμα και επιθετικότητα, όπως οι αθλοπαιδιές το bodybuilding και οι πολεμικές τέχνες, έρχονται πρώτες στις προτιμήσεις των αγοριών, ενώ οι δραστηριότητες οι οποίες χαρακτηρίζονται από χάρη, ομορφιά και μη επιθετικότητα όπως το fitness, το αερόμπικ, ο χορός, ο περίπατος, ο κλασικός Αθλητισμός, η κολύμβηση και η ποδηλασία έρχονται πρώτες στις προτιμήσεις των κοριτσιών. Σύμφωνα με τους Weinberg & Gould (1995) και Patta, et al. (1977) η μικρότερη συμμετοχή των γυναικών σε αθλητικές και αναψυχικές δραστηριότητες οφείλεται σε μια αντίδραση στους πολιτιστικούς κανόνες σχετικά με τη φυλοτυπική συμπεριφορά, που ενισχύεται από το φόβο, πως η ενεργή συμμετοχή και η κοπιώδης σωματική ενασχόληση με δραστηριότητες άσκησης και αναψυχής θα μπορούσε να διαφοροποιήσει μελλοντικά το σώμα τους. Αναφορικά με τους λόγους συμμετοχής των σπουδαστών -τριών σε δραστηριότητες άσκησης και αναψυχής οι παράγοντες υγεία και εμφάνιση / σώμα, κατέλαβαν τις πρώτες θέσης σε σειρά προτίμησης. Στη σύγκριση που έγινε μεταξύ των δύο φύλων η γενική βελτίωση της φυσικής κατάστασης παραμένει σταθερά στη πρώτη θέση κατά σειρά προτίμησης, τόσο για τους άντρες όσο και για τις γυναίκες, ενώ τη δεύτερη θέση στους άντρες καταλαμβάνει η ειδική προπόνηση για τη διαμόρφωση του σώματος και στις γυναίκες το αδυνάτισμα. Το εύρημα αυτό επιβεβαιώνεται και από τα αποτελέσματα της έρευνας των Ζαρώτη και συνεργατών (2004), που διαπίστωσαν ότι η βελτίωση του σώματος περνά στις πρώτες θέσεις προτίμησης και για τα δυο φύλα, με τους άνδρες να δίνουν έμφαση στη φυσική κατάσταση και στο καλλίγραμμα σώμα και στις γυναίκες να δίνουν έμφαση στη μείωση του σωματικού βάρους και στη λεπτή σιλουέτα.

51. Filaktakidou A., Tosounidis A., (2006): The structure of University Sport in Greece. 8th Federation International Sport University (F.I.S.U.) Forum. Με θέμα: «Πανεπιστημιακός Αθλητισμός – κλειδί για ατομική ανάπτυξη – κατανόηση της διαφορετικότητας». Poster. Abu Dhabi. Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Μετάφραση τίτλου: Η δομή του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού στην Ελλάδα.

Στην εργασία αυτή παρουσιάζουμε την δομή της οργάνωσης του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού στην Ελλάδα. Περιγράφονται τα όργανα (Γενική συνέλευση και Εκτελεστική Γραμματεία) της Επιτροπής Αθλητισμού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ε.Α.Τ.Ε.), η οποία εποπτεύεται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Ε.Π.Θ.). Επίσης περιγράφεται ο προγραμματισμός των αγώνων (Πανελλήνια Πρωταθλήματα και Πανεπιστημιάδα) καθώς και η οργάνωση του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού σε κάθε ίδρυμα Α.Ε.Ι ή Τ.Ε.Ι.

52. Τοσσουνίδης Α., (2006): Αθλητικός Τουρισμός και Πανεπιστημιακός Αθλητισμός. Διεθνές Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος VALETourism με θέμα «Σύγχρονες ανάγκες Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στον Τουρισμό Αθλητικών Δραστηριοτήτων και Αναψυχής». Πάτρα.

Στην εργασία αυτή περιγράφεται η κατηγοριοποίηση των μορφών του Αθλητικού Τουρισμού καθώς και η εξέλιξη του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού στην Ελλάδα και διεθνώς σε σχέση με τον Αθλητικό Τουρισμό. Διαπιστώνεται η διαφοροποίηση της σημασίας του Ελεύθερου Χρόνου, της κατανάλωσης και της εργασίας ανάλογα με την ηλικία του ατόμου. Για το 88 % των νέων ηλικίας 14-21 ετών ο Ελεύθερος Χρόνος είναι σημαντικός παράγοντας ευημερίας ενώ για το 65 % είναι η κατανάλωση. Η εργασία θεωρείται σημαντική μόνον για το 44 % των νέων. Στις ηλικίες των 30-49 ετών η ποσόστωση του Ελεύθερου Χρόνου και της κατανάλωσης ανέρχεται στο 74 % και 53 % αντίστοιχα. Αντίθετα, η σημασία της εργασίας στην ομάδα αυτή είναι σημαντικά μεγαλύτερη με 72 %. Η κατάταξη αλλάζει στα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών και σε πιο ηλικιωμένους. Αυτοί θεωρούν τον Ελεύθερο Χρόνο ως σημαντικό σε ποσοστό 49 %, την εργασία σε 40 % και την κατανάλωση σε 39 % (Opaschowski 1993, 53). Από τα αποτελέσματα από διάφορες έρευνες συνάγεται ότι τα πιο νέα άτομα μπορούν να κινητοποιηθούν πολύ πιο έντονα όταν δίνονται προσφορές κατανάλωσης στον Ελεύθερο Χρόνο ανάλογα με το χαμηλότερο εισόδημά τους. Η

μέση ηλικία αντιμετωπίζει με μεγαλύτερη επιφύλαξη την κατανάλωση. Τα άτομα αυτής της ηλικίας τη θεωρούν σημαντική, όχι όμως ως κυρίαρχη. Στις ηλικίες αυτές λόγω του υψηλότερου εισοδήματός τους μπορούν να προκύψει ωφέλεια από πιο ακριβές προσφορές για τον Ελεύθερο Χρόνο. Σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας ο Ελεύθερος Χρόνος και η κατανάλωση να μην δεν εκτιμώνται τόσο πολύ, αυτό όμως δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε κατάλληλες προσφορές για την ηλικία τους. Ωστόσο στην πιλοτική έρευνα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων διαπιστώθηκε η ευχαρίστηση, οι γνωριμίες, η παρέα βρίσκονται στις προτιμήσεις των φοιτητριών (-των), η κινητική δραστηριότητα (ως άθληση και περπάτημα) έρχεται σε δεύτερη θέση, ενώ τα ταξίδια – εκδρομές είναι μεγάλα κίνητρα στους συμμετέχοντες φοιτητριες (-τές) σε αυτά. Η δε τηλεόραση (ως ταξίδι χρόνου, παραστάσεων στο χώρο) (Agricola 1989, 104) δεν είναι πλέον τόσο ευχάριστη δραστηριότητα σε σύγκριση με την σχολική τους ζωή.

53. Τσσουνίδης Α., (2006): Δείκτες Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού έργου στη Σχολική Μονάδα. 1^ο Εκπαιδευτικό Συνέδριο με θέμα «Το Ελληνικό Σχολείο και οι προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας». σ. 50-61. Ιωάννινα.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να παρουσιαστούν οι θεματικές περιοχές και οι βασικοί Δείκτες της Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου. Η μέθοδος που ακολουθήθηκε ήταν η καταγραφή των βασικών απόψεων σχετικά με τις θεματικές περιοχές και τους Δείκτες Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου στα πλαίσια του προγράμματος ARION που πραγματοποιήθηκε στη Γερμανία με θέμα Ποιότητα στην Εκπαίδευση και με την συμμετοχή Προϊσταμένων και Διευθυντών σχολικών μονάδων από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αποτελέσματα της μελέτης αναδεικνύουν ότι: α) προβλήματα Ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σχετίζονται κυρίως με τα κοινωνικά και πολιτιστικά – αθλητικά χαρακτηριστικά σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο β) Οι θεματικές περιοχές και οι αντίστοιχοι Δείκτες Ποιότητας, που επίσημα τίθενται, διαφέρουν από χώρα σε χώρα, ωστόσο οι βασικές περιοχές και για την αξιολόγηση της Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου στην σχολική μονάδα είναι: τα Διαθέσιμα Μέσα – οι Πόροι, το Πρόγραμμα Σπουδών, το Προσωπικό – η Ανάπτυξη Προσωπικού, η Διοίκηση – το Μάνατζμεντ, το Κλίμα – οι Σχέσεις – οι Συνεργασίες, η Διδακτική – Μαθησιακή Διαδικασία και τα Εκπαιδευτικά επιτεύγματα, γ) Ο τρόπος αξιολόγησης της Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου μπορεί να γίνεται είτε με εσωτερική, είτε με εξωτερική (παρόμοια με την διαδικασία PISA), είτε με τον συνδυασμό της εσωτερικής και εξωτερικής διαδικασίας, πάντα όμως αποτελεί μια διαλεκτική διαδικασία και φυσικά όχι το τέλος, αλλά την αρχή για βελτιωτικές διαδικασίες στους επιμέρους Δείκτες Ποιότητας. Συμπερασματικά οι επιμέρους Δείκτες της Ποιότητας του Αθλητικού Εκπαιδευτικού Έργου στη σχολική μονάδα είναι καθοριστικοί για τη συνολική Ποιότητα του Εκπαιδευτικού Έργου.

54. Τσσουνίδης Α., Ανδρελουδάκης Σ., (2006): Η ανάλυση των συνηθειών του ύπνου των φοιτητών (-τριων) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. 8th International Congress of Sport Medicine Association of Greece and 5th Greek-Cypriot Sports Medicine Congress. Στο επιστημονικό περιοδικό «Αθλητιατρική», τόμος 1. τεύχος 1, σ. 46-47, Θεσ/νίκη.

Όπως φαίνεται από τη σχετική βιβλιογραφία ο ύπνος είναι βασικός για τη σωματική και πνευματική απόδοση και ανάπτυξη και εξετάζεται με άλλους παράγοντες, όπως η διατροφή και η άσκηση. Η ανάλυση των συνηθειών του ύπνου προσφέρει σημαντικές πληροφορίες και επηρεάζει τόσο τη συμπεριφορά του ατόμου στις σπουδές του, όσο και στον Ελεύθερο Χρόνο του. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι να βρεθούν τα βασικά χαρακτηριστικά των συνηθειών των φοιτητών (-τριών) σε σχέση με τον ύπνο, αλλά και τον Ελεύθερο Χρόνο (άσκηση). Επίσης ένας άλλος στόχος αυτής της έρευνας είναι να διαπιστώσει αν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές των συνηθειών του ύπνου μεταξύ φοιτητών και φοιτητριών, αλλά και σχετικά με το είδος του τμήματος, στο οποίο φοιτά ο φοιτητής (-τρία). Υποκείμενα της έρευνας ήταν 502 φοιτητές (-τρίες) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων από όλα τα τμήματα και όλα τα έτη. Χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο «sleep questionnaires for athletes 1997» όπως αυτό προσαρμόστηκε στην ελληνική πραγματικότητα από το Τ.Ε.Φ.Α.Α. Αθηνών. Η συλλογή των δηλώσεων των φοιτητών (-τριών) έγινε με τρεις τρόπους, τον συμβατικό, με την χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου και με την χρήση συμβατικού ερωτηματολογίου αλλά με απάντηση σε αυτοματοποιημένο

ερωτηματολόγιο. Η στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων έγινε με το SPSS 12 για Windows. Από την περιγραφική στατιστική βρέθηκε ότι το 34% των φοιτητών (-τριών) που συμμετείχαν στην έρευνα αναφέρουν ότι σηκώνονται το πρωί μεταξύ 10:46 - 11:45 σε μια καθημερινή μέρα στο Πανεπιστήμιο, ενώ το 60,5% των φοιτητών (-τριών) σηκώνονται το πρωί την ίδια ώρα (10:46 - 11:45) όταν δεν έχουν μάθημα στο Πανεπιστήμιο (π.χ. το Σαββατοκύριακο), λαμβάνοντας υπόψη τον προσωπικό τους ρυθμό και αν ήταν ελεύθεροι να προγραμματίσουν την μέρα τους. Υπό κανονικές συνθήκες οι φοιτητές (-τριες) βρίσκουν πολύ εύκολο να σηκώνονται το πρωί κατά 39,5% και καθόλου εύκολο κατά 30,3%, ενώ το 42,8% των ερωτώμενων αισθάνεται στο πρώτο ημίωρο μετά από το πρωινό ξύπνημα κάπως κουρασμένοι. Το 59,1% των φοιτητών (-τριών) θα προτιμούσαν να σηκωθούν το πρωί μεταξύ 08:30 με 09:29 με δεδομένο, ότι έχουν οκτάωρη ημερήσια εργασία στο Πανεπιστήμιο, αν ήταν ελεύθεροι να οργανώσουν την έγερσή τους. Όσο αφορά την επίδραση του ύπνου στον Αθλητισμό Ελεύθερου Χρόνου στην ερώτηση προτροπή εάν επρόκειτο να ασκηθούν 09:00 με 10:00 το πρωί, ακολουθώντας τον προσωπικό τους ρυθμό, το 58,9% των ερωτώμενων αναφέρει ότι θα έκανε την άσκηση καλά ή άνετα και μόνο το 41,1% δηλώνει ότι θα την έκανε δύσκολα ή πολύ δύσκολα. Όσο αφορά την επίδραση του ύπνου στις σπουδές των φοιτητών (-τριών) είναι χαρακτηριστική η δήλωση του 48,7% των φοιτητών (-τριών) ότι προτιμά το χρονικό διάστημα μεταξύ 11:00 με 13:00, για μια δίωρη πνευματικά εξαντλητική εξέταση, αφού τότε βρίσκονται στο υψηλότερο σημείο της απόδοσης τους. Το 39,5% των φοιτητών (-τριών) αναφέρουν ότι είναι σαφώς δραστήριοι (-ες) το πρωί, ενώ 34,5% σαφώς δραστήριοι (-ες) το βράδυ. Τα δύο παραπάνω ευρήματα κατατάσσουν τους περισσότερους φοιτητές σε «πρωινούς» σε απόδοση οργανισμούς σύμφωνα με την θεωρία της καμπύλης απόδοσης και την κατάταξη των ατόμων σε «πρωινούς» και «βραδινούς» (Seiwert, L 1989). Όσο αφορά την ώρα που πηγαίνουν για ύπνο, λαμβάνοντας υπόψη τον προσωπικό τους ρυθμό, αν ήταν ελεύθεροι να προγραμματίσουν το βράδυ τους, το 43,4% των φοιτητών (-τριών) αναφέρει την μεταμεσονύκτια ώρα μεταξύ 00:31 με 01:44 σε ημέρες που υπάρχουν μαθήματα, ενώ την Παρασκευή και το Σαββατοκύριακο το 73,9% των φοιτητών (-τριών) προτιμά να πάει για ύπνο αργά μεταξύ 01:45 με 03:44. Η αναλυτική στατιστική δεν αποκάλυψε καμία στατιστικά σημαντική διαφορά της «συχνότητας του πρωινού ξυπνήματος» σε σχέση με το φύλο, αλλά αποκάλυψε στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με τους φοιτητές που σπουδάζουν κλασικές επιστήμες ($\chi^2=8,43$, $df=3$, $p > 0.038$), που σημαίνει ότι οι φοιτήτριες ξυπνάνε κατά πολύ πιο αργά σε σχέση με τους φοιτητές. Επίσης στην αίσθηση ότι βρίσκουν το πρωινό ξύπνημα καθόλου εύκολο διαπιστώνεται στατιστικά σημαντική διαφορά ($\chi^2=15,83$, $df=3$, $p=0.001$ με $\gamma=0.17$) μεταξύ των φοιτητριών (73,4%) και των φοιτητών (26,6%). Ενώ σε σχέση με το είδος των σπουδών διαπιστώνεται μια στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με τους φοιτητές των θετικών σπουδών ($\chi^2=10,49$, $df=3$, $p=0.015$ με $\gamma= -4.13$). Που σημαίνει ότι οι φοιτητές (84,6%) βρίσκουν αρκετά και πολύ εύκολο το πρωινό ξύπνημα σε σχέση με τις φοιτήτριες (15,4%). Μεταξύ της ώρας που πηγαίνουν για ύπνο σε ημέρες σπουδών και του φύλου καταγράφεται μια στατιστικά σημαντική διαφορά ($\chi^2=12,24$, $df=4$, $p=0.016$ με $\phi=0.15$), που σημαίνει ότι οι φοιτήτριες πηγαίνουν για ύπνο σε μια καθημερινή ημέρα σπουδών πιο αργά σε σχέση με τους φοιτητές. Αντίθετα κατά τη διάρκεια της Παρασκευής - Σαββατοκύριακού δεν παρατηρείται στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με φύλο. Στατιστικά σημαντική διαφορά ($\chi^2=9,18$, $df=4$, $p=0.05$, με $\gamma=0.058$), καταγράφεται στην σχέση της «περασμένης» βραδινής κατάκλισης (1:45 με 3:44) που πηγαίνουν οι φοιτήτριες (77%) των κλασικών σπουδών σε σχέση με τους άλλους φοιτητές (23%). Το 69,1% των φοιτητριών σε σχέση με τους φοιτητές (30,9%) με στατιστικά σημαντικά διαφορά ($\chi^2=7,04$, $df=2$, $p=0.03$, με $\phi=0.12$) θα προτιμούσαν να σηκωθούν το πρωί μεταξύ 08:30 με 09:29 με δεδομένο, ότι έχουν οκτάωρη ημερήσια εργασία στο Πανεπιστήμιο, αν ήταν ελεύθεροι να οργανώσουν την έγερσή τους. Από τα αποτελέσματα της έρευνας διαφαίνεται σαφή καθυστέρηση της βραδινής κατάκλισης και της πρωινής έγερσης των φοιτητών (-τριών) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Καταγράφεται μια σαφή υπεροχή της συνειδητοποίησης της «πρωινής» σε σχέση με τη «βραδινή» καμπύλη απόδοσης. Συμπερασματικά οι φοιτήτριες σε σχέση με τους φοιτητές καταγράφουν στατιστικά σημαντική διαφορά μόνο στη βραδινή «καθημερινή» κατάκλιση και ως λογική συνέχεια στην αίσθηση του «καθόλου εύκολου» πρωινού ξυπνήματος. Οι επόμενες ερευνητικές κατευθύνσεις είναι να διερευνηθούν οι συνθήκες ύπνου σε όλα τα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας ώστε τα μέλη της Επιτροπής Αθλητισμού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ε.Α.Τ.Ε.) του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και όχι μόνο να έχουν σημαντικές πληροφορίες ώστε να σχεδιάσουν καλύτερα τα διάφορα αθλητικά και κινητικά

προγράμματα τους. Άλλη ερευνητική κατεύθυνση είναι η διερεύνηση των συνηθειών ύπνου των μαθητών σε σχέση με την απόδοσή τους στα θεωρητικά και πρακτικά μαθήματα.

55. Τοσουνίδης Α., (2006): Η εξέλιξη του Παγκόσμιου Πανεπιστημιακού Αθλητισμού, Εκπαιδευτικές και Αθλητικές Αξίες. 7ου Θεματικού Συνεδρίου της Ένωσης Γυμναστών Βορείου Ελλάδος (Ε.Γ.Β.Ε.), σ. 13, Θεσ/νίκη.

Στην μελέτη αυτή αναλύουμε την ιστορική εξέλιξη της στοχοθέτησης των Παγκόσμιων Πανεπιστημιακών, Συνδιασκέψεων και Φόρουμ ως τα κορυφαία αθλητικά γεγονότα του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού. Περιγράφει την εξέλιξη των κύριων θεσμικών οργάνων του Παγκόσμιου Πανεπιστημιακού Αθλητισμού (FISU, CESU, EUSA) και παραθέτει την εξέλιξη από το παραδοσιακό ανταγωνιστικό αγωνιστικό μοντέλο (Coubertinian), στο αντίθετο του Coubertinian μοντέλο, του ατομικισμού και μη θεσμοθετημένου και κανονιστικού αθλητισμού (contra coubertinian models) και σχολιάζει την προοπτική σε ένα νέο Coubertinian μοντέλο (με προτεραιότητα στην παράσταση (performance), στο θέαμα των επίλεκτων αθλητών και στην δημιουργία ανενεργών ανθρώπων του Αθλητισμού: οπαδών, θεατών, τηλεθεατών, αναγνώστων). Στο επίπεδο των εκπαιδευτικών αλλαγών η μέγιστη διάρκεια ζωής της τρέχουσας γνώσης γίνεται μικρότερη και πραγματοποιείται μια μετατροπή στην κοινωνία, από κοινωνία που διδάσκει σε κοινωνία που μαθαίνει. Τα Μ.Μ.Ε. παρέχουν μια «λαϊκή Εκπαίδευση». Το νέο προφίλ του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού συνοψίζεται στις έννοιες υπεροχή, οικονομική ανάπτυξη, χρησιμοποίηση της γνώσης, του know-how (των επαγγελματικών ικανοτήτων), των ικανοτήτων ζωής (του self being knowledge) με την ατομική ευθύνη, την αυτοεκτίμηση, το αυτομόνατζμεντ και τα «καθήκοντα των δικαιωμάτων» (= competencies of citizenship) μέσα στο περιβάλλον της Παγκοσμιοποίησης και του Μεταμοντερνισμού. Η ενσωμάτωση του Αθλητισμού στο Εκπαιδευτικό περιβάλλον εκφράζεται με το ό,τι ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός καθίσταται ως σχολείο δικαιωμάτων, οικονομικής ανάπτυξης, παραγωγή γνώσης από το ίδιο το άτομο και δημιουργίας ανθρώπων που φτιάχνουν αποφάσεις (decision makers) με την υλοποίηση δραστηριοτήτων που στοχεύουν σε διαφορετικά επίπεδα όπως την εταιρική, την συλλογική δράση, τον ανταγωνισμό, την ευχαρίστηση, την ευεξία, την υγεία, την αναψυχή, το θέαμα. Ο στόχος του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού είναι να δημιουργεί γέφυρες μεταξύ του Παιχνιδιού, του Αθλητισμού, της Εκπαίδευσης, της Υγείας, της Ανάπτυξης με τελικό στόχο την Ειρήνη.

56. Τοσουνίδης Α., (2006): Η συμμετοχή και η διάθεση του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών δημοτικού του Νομού Φλώρινας σε συλλόγους, θεσμούς και φορείς σε σχέση με τον τόπο διαμονής. 7ου Θεματικού Συνεδρίου της Ένωσης Γυμναστών Βορείου Ελλάδος (Ε.Γ.Β.Ε.), σ. 14-15. Θεσ/νίκη.

Ο στόχος στη μελέτη αυτή είναι να υπολογίσουμε τη συμμετοχή και τη διάθεση του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών δημοτικού σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους, στο καθημερινό και στον προσκοπισμό σε σχέση με τον τόπο διαμονής. Η συμμετοχή σε διάφορους συλλόγους και επιχειρήσεις κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, αποτελεί έναν ακόμα παράγοντα δέσμευσης – αξιοποίησης τμήματος του ελεύθερου εξωσχολικού χρόνου των μαθητών και εκλαμβάνεται ταυτόχρονα και ως ένδειξη της σχεδιαστικής συμπεριφοράς των μαθητών και εν τέλει της αξιοποίησης του ελεύθερου τους χρόνου. Ο χρονικός σχεδιασμός, η προσπάθεια Οικονομίας και Διαχείρισης του χρόνου παρουσιάζει Παιδαγωγικό ενδιαφέρον από πολλές πλευρές. Υποκείμενα της μελέτης, ήταν 161 μαθητές της Δ', Ε' και ΣΤ' τάξης αστικών, ημιαστικών και αγροτικών σχολείων του Νομού Φλώρινας. Χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο για τη συλλογή των δεδομένων και το SPSS για τη στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας δύο στους τρεις 71,4% του δείγματος (115 στους 161) απάντησαν ότι συμμετέχουν σε κάποιον σύλλογο. Από αυτούς 43,5% συμμετέχουν σε ένα σύλλογο, ένα μικρό ποσοστό 21,1% (34 στους 161) συμμετέχουν σε δύο συλλόγους και ένα ακόμη μικρότερο ποσοστό 5,6% (9 στους 161) σε τρεις. Το 37,3% των μαθητών (60 στους 161), που συμμετείχαν στην έρευνα απάντησαν ότι συμμετέχουν σε οργανωμένους αθλητικούς συλλόγους. Η συμμετοχή σε πολιτιστικούς φορείς, 21,7% (35 στους 161) και στο καθημερινό, 37,9% (61 στους 161) κρίνεται μεγάλη, ενώ στους Προσκόπους κρίνεται μικρή. Ο χρόνος ενασχόλησης σε αθλητικούς συλλόγους υπολογίζεται κατά μέσο όρο σε 2,48 ώρες / εβδομάδα, ενώ στους πολιτιστικούς σε 2,09 ώρες / εβδομάδα και στο καθημερινό σε 1,29 ώρες / εβδομάδα, ενώ το ποσοστό συμμετοχής των μαθητών στον προσκοπισμό κρίθηκε αρκετό (1,2%). Από

τις δηλώσεις των μαθητών αναδεικνύεται ότι υπάρχει συνάφεια μεταξύ του τόπου διαμονής - περιοχή της εκπαιδευτικής μονάδας - και του ποσοστού συμμετοχής των μαθητών σε αθλητικούς συλλόγους ($X^2=36,78$ $p<.000$, $\gamma=.32$), πολιτιστικούς συλλόγους ($X^2=6,73$, $p=.035$, $\gamma=.22$) και σε άλλους φορείς ($X^2=8,99$, $p=.011$, $\gamma=.66$). Ο τόπος διαμονής των παιδιών επιδρά επίσης, όπως φαίνεται, και στην ποσότητα χρόνου που διαθέτουν σε αθλητικούς (Ανονα, $F_{2;161}=6,52$, $p=.003$) και σε πολιτιστικούς συλλόγους ($F_{2;161}=70,07$, $p<.000$). Οι μαθητές των ημιαστικών περιοχών στατιστικά σημαντικά επισκέπτονται σε μεγαλύτερο ποσοστό αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους, απ' ό,τι τα παιδιά των αστικών και αγροτικών περιοχών. Σε επίπεδο διάθεσης χρόνου οι μαθητές των αστικές περιοχών ($M=3,65$) διαθέτουν στατιστικά σημαντικά περισσότερο χρόνο σε αθλητικούς συλλόγους από ότι των ημιαστικών ($M=2,50$) και των αγροτικών περιοχών ($M=2,00$). Στατιστικά σημαντικά οι μαθητές των αγροτικών περιοχών ($M=7,75$) διαθέτουν περισσότερο χρόνο σε πολιτιστικούς συλλόγους από ότι των ημιαστικών ($M=1,25$) και των αστικών περιοχών ($M=1,5$). Η συμμετοχή των μαθητών σε πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους κρίνεται μικρή, ενώ στο καθηγητικό κρίνεται αρκετή. Η συμμετοχή αυτή σε εθελοντικούς μη κερδοσκοπικούς συλλόγους και φορείς επηρεάζεται σε στατιστικά σημαντικό βαθμό από την περιοχή. Παρατηρείται επίσης μια μεγαλύτερη προσέλευση μαθητών σε πολιτιστικές προσφορές στις αγροτικές περιοχές, ενώ κατά γενική ομολογία τέτοιου είδους προσφορές στις περιοχές αυτές είναι πιο περιορισμένες από ότι στα αστικά ή ημιαστικά κέντρα. Αυτό οφείλεται πιθανόν στις καλύτερες δυνατότητες πρόσβασης και πληροφόρησης των παιδιών που κατοικούν σε μικρές κοινωνίες. Αντίθετα στα αστικά κέντρα οι δυσκολίες μετακίνησης καθιστούν δύσκολη τη μετάβαση των μαθητών στους αντίστοιχους χώρους.

57. Τοσουνίδης Α., (2006): Οι εφαρμογές του Μάνατζμεντ του Χρόνου και του Αυτομάνατζμεντ στην Διοίκηση Εκπαίδευσης – Μια πρόταση επιμόρφωσης. 1^ο Διεθνές Συνέδριο Διοίκησης με θέμα: «Διοίκηση Εκπαίδευσης Α'βάθμιας, Β'βάθμιας και Γ'βάθμιας», σ. 1-8, CD ROM. Άρτα.

Στην μελέτη αυτή θα επισημάνουμε τη σπουδαιότητα της συνειδητοποίησης του χρόνου και τα προβλήματα που προέρχονται από την Διαχείριση του χρόνου στα διευθυντικά στελέχη της Εκπαίδευσης και γενικότερα στην Εκπαίδευση. Καταγράφουμε βιβλιογραφικά τις βασικές Αρχές του Μάνατζμεντ του Χρόνου και του Αυτομάνατζμεντ, καθώς επίσης τις βασικές τεχνικές και μεθόδους τους και αναδεικνύουμε εφαρμογές στη Διοίκηση της Εκπαίδευσης. Το στέλεχος της Εκπαίδευσης καλείται, σε περιορισμένο χρόνο (κυρίως σε 6 ώρες, εκτός εάν συμμετέχει σε απογευματινές δράσεις της σχολικής μονάδας), να πραγματοποιήσει πολλές και ποικίλες δραστηριότητες. Για να ανταπεξέλθει με επιτυχία σε αυτή την εργασιακή επιβάρυνση σε περιορισμένο χρονικό διάστημα θα πρέπει μεταξύ των άλλων γνώσεων και ικανοτήτων να γνωρίζει και να εφαρμόζει βασικές γνώσεις Μάνατζμεντ του Χρόνου και Αυτομάνατζμεντ. Συμπερασματικά στη μελέτη αυτή αναδεικνύεται η εφαρμογή των γνώσεων αυτών από τα στελέχη της Διοίκησης Εκπαίδευσης, αλλά και από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές και παροτρύνει στην ανάγκη για επιμόρφωση των στελεχών της Εκπαίδευσης και γενικότερα των εκπαιδευτικών και μαθητών, αλλά και των γονέων πάνω σε θέματα Μάνατζμεντ του Χρόνου και Αυτομάνατζμεντ. Επίσης, προτείνεται ένα συγκεκριμένο περιεχόμενο επιμορφωτικού σεμιναρίου για στελέχη Εκπαίδευσης και εκπαιδευτικούς, αλλά και με εφαρμογή στους μαθητές.

58. Τοσουνίδης Α., (2007): Η συμμετοχή και η διάθεση του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών γυμνασίου της περιφέρειας σε συλλόγους, θεσμούς και φορείς σε σχέση με το φύλο και άλλους παράγοντες. 10^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού με Διεθνή συμμετοχή της Ένωσης Γυμναστών Βορείου Ελλάδος, σ. 85-86, Θεσ/νίκη.

Στην εργασία αυτή θα υπολογίσουμε τη συμμετοχή και τη διάθεση του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών γυμνασίου σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους, στο καθηγητικό και στον προσκοπισμό σε σχέση με το φύλο, το επάγγελμα του πατέρα, με το αν η μητέρα εργάζεται ή όχι, το μορφωτικό επίπεδο των γονέων και ως προς το αν οι μαθητές έχουν αδελφία ή όχι. Στην έρευνα αυτή αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο αξιοποιούν οι μαθητές του γυμνασίου της περιφέρειας το κοινωνικό τους περιβάλλον και το πώς αυτό επηρεάζει τον ελεύθερα διαθέσιμο χρόνο τους μέσα από θεσμικές, δημόσιες, μη κερδοσκοπικές ή εμπορικές προσφορές. Η συμμετοχή σε διάφορους συλλόγους και επιχειρήσεις κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, αποτελεί έναν ακόμα παράγοντα δέσμευσης - αξιοποίησης τμήματος του ελεύθερου εξωσχολικού χρόνου των μαθητών και εκλαμβάνεται

ταυτόχρονα και ως ένδειξη της σχεδιαστικής συμπεριφοράς των μαθητών και εν τέλει της αξιοποίησης του Ελεύθερου Χρόνου. Ο χρονικός σχεδιασμός, η προσπάθεια οικονομίας και διαχείρισης του χρόνου παρουσιάζουν παιδαγωγικό ενδιαφέρον από πολλές πλευρές. Υποκείμενα της μελέτης, ήταν 459 μαθητές της Α', Β' και Γ' τάξης αστικών, ημιαστικών και αγροτικών γυμνασίων του Νομού Φλώρινας και Καστοριάς. Χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο για τη συλλογή των δεδομένων και το SPSS για τη στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων. Η ανάλυση έδειξε ότι υπάρχει στατιστική σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ αγοριών και κοριτσιών ως προς τη συμμετοχή τους σε αθλητικούς συλλόγους ($\chi^2= 31,28$, $p < ,000$, $\phi = -,261$), φαίνεται η μεγάλη συμμετοχή των αγοριών σε αθλητικούς συλλόγους, ενώ τα κορίτσια επιλέγουν τους πολιτιστικούς συλλόγους ($\chi^2= 6,67$, $p = ,010$, $\phi = ,121$) στατιστικά σημαντικά ως προς τα αγόρια και αυτό γιατί η χορευτική ικανότητα των αγοριών είναι μικρή σε οργανωμένα χορευτικά σχήματα συλλόγων. Σχετικά με τις ώρες που δαπανούν οι μαθητές και οι μαθήτριες γυμνασίου στους διάφορους συλλόγους διαπιστώνεται ότι ως προς το φύλο δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση. Με βάση τα παραπάνω στοιχεία γίνεται στατιστικά έκδηλη η προτίμηση των αγοριών αυτής της ηλικίας στις κινητικές δραστηριότητες και αποδεικνύεται ότι το φύλο ασκεί καθοριστική επίδραση στις οργανωμένες αθλητικές αλλά και στις πολιτιστικές επιλογές και προτιμήσεις Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών και μαθητριών του Γυμνασίου. Δεν υπάρχει στατιστική σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ των μαθητών που έχουν αδέρφια και αυτών που δεν έχουν ως προς της συμμετοχή τους σε αθλητικούς και σε πολιτιστικούς συλλόγους αλλά μόνο ως προς τη συμμετοχή τους στο κατηχητικό ($\chi^2 = 5,35$, $p = ,021$, $\phi = ,108$). Σχετικά με τις ώρες που δαπανούν οι μαθητές και οι μαθήτριες στους διάφορους συλλόγους δε διαπιστώνεται ως προς την ύπαρξη αδερφών καμία στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση. Τα ποσοστά συμμετοχής των παιδιών σε αθλητικούς συλλόγους φαίνονται στατιστικά να μην συνδέονται με τη μόρφωση του πατέρα και της μητέρας. Τα ποσοστά συμμετοχής των παιδιών σε πολιτιστικούς συλλόγους φαίνονται στατιστικά να μη συνδέονται μόνο με τη μόρφωση της μητέρας. Μαθητές των οποίων η μητέρα έχει τελειώσει μόνο το δημοτικό και το γυμνάσιο συμμετέχουν σε μεγαλύτερα ποσοστά στους πολιτιστικούς συλλόγους, χωρίς όμως στατιστική σημαντική διαφορά (83%). Το ποσοστό συμμετοχής των μαθητών σε αθλητικούς συλλόγους ($\chi^2= 24,62$ $p < ,000$, $\gamma = -0,090$), διαφοροποιείται στατιστικά σημαντικά ανάλογα με το επάγγελμα του πατέρα. Ενώ το ποσοστό συμμετοχής των μαθητών σε άλλους συλλόγους ($\chi^2= 11,93$, $p = ,036$, $\gamma = -,28$) που είναι κυρίως αθλητικοί, διαφοροποιείται ανάλογα με το επάγγελμα του πατέρα.

59. Τσουνίδης Α. (2007): Στάσεις και στερεότυπα των μαθητών Δημοτικού του Νομού Φλώρινας για τον ελεύθερο χρόνο. Συνέδριο με θέμα «η Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας». Σχολή Επιστημών Αγωγής. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σ. 175-176. Ιωάννινα.

Η διαπίστωση των στάσεων και των στερεοτύπων των μαθητών είναι χρήσιμη, γιατί συμβάλλει στην κατανόηση του ποσοστού διάδοσης ανάμεσα στους μαθητές των τρεχουσών αντιλήψεων και απλουστεύσεων που σχετίζονται με το πολυσύνθετο φαινόμενο του Ελεύθερου Χρόνου και την παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου και πως αυτή θα συνδεθεί με την σχολική παιδαγωγική στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Υποκείμενα της μελέτης, ήταν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα 161 μαθητών της Δ', Ε' και ΣΤ' τάξης αστικών, ημιαστικών και αγροτικών σχολείων του Νομού Φλώρινας. Χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο για τη συλλογή των δεδομένων και το SPSS 12.0 for Windows για τη στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων. Από την έρευνα προκύπτει η αντίληψη ότι «ο ελεύθερος χρόνος δεν μου φτάνει και θέλω και άλλο» συνδέεται με το φύλο ($\chi^2=6,233$, $p=.013$, $\phi = .202$). Φαίνεται πως οι μαθητές έχουν αυτή την αίσθηση περισσότερο από τις μαθήτριες. Επίσης προκύπτει η αντίληψη ότι «δεν έχω ελεύθερο χρόνο» συνδέεται στατιστικά σημαντικά με το επάγγελμα του πατέρα ($\chi^2=11,907$, $df= 5$, $p=.036$, $\gamma = -.194$). Φαίνεται πως οι μαθητές που το επάγγελμα του πατέρα τους είναι δημόσιος υπάλληλος έχουν περισσότερο ελεύθερο χρόνο. Ο αριθμός των μαθητών, οι οποίοι απάντησαν ότι βοηθούν τους γονείς τους στο σπίτι ή στη δουλειά, διαφοροποιείται στατιστικά σημαντικά ως προς το επίπεδο μόρφωσης της μητέρας ($\chi^2=18.58$, $p=.005$, $\gamma = -.41$). Ένα σημαντικό αποτέλεσμα που καταδεικνύεται είναι ότι η περιοχή της εκπαιδευτικής μονάδας ($\chi^2= 13,140$, $df=6$, $p=.041$, $\gamma = ,356$) επιδρά στον βαθμό αυτοδιάθεσης των παιδιών. Μαθητές οι οποίοι φοιτούν σε αστικές εκπαιδευτικές μονάδες δείχνουν ότι έχουν στατιστικά σημαντικά λιγότερη ανάγκη βοήθειας στη διαμόρφωση του ελεύθερου τους χρόνου. Επίσης τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν μια στατιστική σημαντική διαφοροποίηση του βαθμού του προγραμματισμού του ελεύθερου χρόνου από το επάγγελμα του πατέρα ($\chi^2=$

26,396, $df= 15$, $p= ,034$, $\gamma= ,133$). Αξιοσημείωτο είναι ότι από τους περισσότερους μαθητές, 58,7 % (88 στους 150), ο ελεύθερος χρόνος θεωρείται ως χρόνος μάθησης (είτε κινητικά, είτε γνωστικά), ανεξάρτητα από το φύλο, τον τόπο κατοικίας και το επάγγελμα και τη μόρφωση των γονέων. Η δήλωση «αποφασίζουν οι γονείς μου τι να κάνω» ελέγχει τον αυτοπροσδιορισμό των μαθητών, μια και σε αυτή την ηλικία η οικογένεια καθοδηγεί και επιβλέπει σε μεγάλο βαθμό τον ελεύθερο χρόνο των παιδιών. Επιπλέον τα παιδιά αυτής της ηλικίας, ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα, εξαρτώνται στις μετακινήσεις τους από το πρόγραμμα των γονέων τους. Συνολικά διαπιστώνεται ότι τα 2/3 των ερωτηθέντων μαθητών δηλώνει υψηλό βαθμό ευχαρίστησης στον ελεύθερο χρόνο και το 1/3 δηλώνει χαμηλό βαθμό. Ο βαθμός ανίας και παθητικότητας στον ελεύθερο χρόνο των μαθητών ερμηνεύεται ως αδυναμία και ανικανότητα σχεδιασμού σε σχέση με τους ιδιαίτερους χωροχρόνους και δημιουργεί επιτακτικά την ανάγκη να συμπεριληφθεί η αγωγή ελεύθερου χρόνου στα προγράμματα του σχολείου, έτσι ώστε ο μαθητής να μπορεί να αναπτύσσει ικανότητες προγραμματισμού και οργάνωσης σε σχέση με τους ιδιαίτερους χωροχρόνους του. Από τη σύγκριση του ελεύθερου χρόνου και του σχολείου προκύπτει πως η το 44,2% (65 στους 147) των μαθητών, που απάντησαν, δεν αντιλαμβάνεται αυτούς τους δύο τομείς ζωής τους ανταγωνιστικά παρά συμπληρωματικά όσον αφορά την ικανοποίηση τους. Αυτό σημαίνει ότι στη συνείδηση των περισσότερων παιδιών (55,8%) σήμερα σχολείο και ελεύθερος χρόνος δεν μπορούν να συνυπάρξουν αρμονικά και να συμβάλουν στην ευχαρίστηση τους.

60. Τοσουνίδης Α., (2007): Αξιολόγηση των βιβλίων Φυσικής Αγωγής Γ' και Δ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου. Συνέδριο με θέμα «η Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας». Σχολή Επιστημών Αγωγής. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σ. 39. Ιωάννινα.

Η μελέτη αυτή αποσκοπεί στην αξιολόγηση των βιβλίων της Γ' και Δ' τάξης Δημοτικού Σχολείου στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (βιβλίο εκπαιδευτικού και μαθητή). Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε ήταν η καταγραφή των εκθέσεων των αξιολογητών και τα κριτήρια αξιολόγησης για το βιβλίο του εκπαιδευτικού σχετικά με τις γενικές οδηγίες, τις διδακτικές προτάσεις, τις πηγές, το εποπτικό υλικό, τις προτάσεις αξιολόγησης συνάδουσες με τα αναφερόμενα στα Δ.Ε.Π.Π.Σ – Α.Π.Σ. Επίσης, ελήφθησαν υπόψη τα κριτήρια αξιολόγησης για το βιβλίο του μαθητή σχετικά με το περιεχόμενο, τη δομή – οργάνωση, την παιδαγωγική και διδακτική καταλληλότητα, τη λειτουργικότητα και την αισθητική του εικαστικού μέρους, καθώς και την τεχνική αρτιότητα. Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε η διαφορά της ποιοτικής και ποσοτικής αναβάθμισης των βιβλίων της Φυσικής Αγωγής για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση σε σχέση με την προηγούμενη διαδικασία συγγραφής σχολικών βιβλίων. Σε επίπεδο ποσότητας για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής αυξήθηκαν τα διδακτικά βιβλία (βιβλίο εκπαιδευτικού και μαθητή, δημιουργία τριών διαφορετικών εκπαιδευτικών πακέτων ανάλογα με τις τάξεις, Α' – Β', Γ' – Δ' και Ε' – ΣΤ'). Αναδεικνύεται η ποιοτική αναβάθμιση της διαδικασίας κρίσης – ελέγχου των εκπαιδευτικών βιβλίων με τη συνεχή αξιολόγηση τμημάτων (τέσσερις αξιολογήσεις) και του συνόλου των βιβλίων (τελική αξιολόγηση) από ομάδα αξιολογητών (μέλος Δ.Ε.Π., Σχολικό Σύμβουλο και Εκπαιδευτικό), καθώς και την τυχαία επιλογή βάση κλήρωσης των αξιολογητών από τους πίνακες κατάταξης. Καταγράφεται η έντονη χρήση της οριζόντιας και της κάθετης Διαθεματικής προσέγγισης διαφόρων εννοιών στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής στην Γ' και Δ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Η κάθετη προσέγγιση υποδηλώνει πώς εμφανίζεται η έννοια μέσα στο ίδιο το μάθημα της Φυσικής Αγωγής και στα περιεχόμενά του (π.χ. στους χορούς, στη μουσικοκινητική, ψυχοκινητική αγωγή, στο άλμα τριπλούν, στην περιστροφή στο μονόζυγο κ.ά.). Η οριζόντια προσέγγιση υποδηλώνει πώς παρουσιάζεται η έννοια στα υπόλοιπα μαθήματα. Φυσική, Βιολογία, Εικαστικά, κ.ά., ώστε με αυτόν τον τρόπο ο μαθητής να δημιουργήσει ένα πυκνότερο εννοιολογικό πλέγμα σε ό,τι αφορά στην έννοια και να έχει μια συνολικότερη αντίληψη της χρήσης της. Στη διαδικασία επιλογής των αξιολογητών η προβλεπόμενη από την προκήρυξη στον τύπο δημιουργία καταλόγου «μαχόμενων» εκπαιδευτικών με αυξημένα προσόντα μεταβλήθηκε σε κατάλογο εν ενεργεία εκπαιδευτικών χωρίς βασική προϋπόθεση την κατοχή «συναφών αυξημένων προσόντων – μεταπτυχιακού, διδακτορικού», οπότε με κλήρωση επιλέχθηκαν οι εκπαιδευτικοί, που θα αξιολογούσαν τα εν λόγω διδακτικά βιβλία. Το βασικό μειονέκτημα της διαδικασίας είναι ότι δεν εφαρμόστηκε, από έλλειψη χρόνου η προβλεπόμενη δειγματοληπτική χρησιμοποίηση – παρουσίαση στην τάξη του βιβλίου του εκπαιδευτικού και του μαθητή από μέλος ΔΕΠ ή από σχολικό σύμβουλο. Βασική επίσης αιτία της πίεσης χρόνου ήταν ο κακός συντονισμός της

συγγραφικής ομάδας. Ωστόσο συμπερασματικά η όλη διαδικασία της συγγραφής των νέων βιβλίων της Φυσικής Αγωγής της Γ' και Δ' τάξης Δημοτικού Σχολείου κρίνεται ικανοποιητική παρά τα διαδικαστικά, οργανωτικά και χρονικά προβλήματα, αφού για πρώτη φορά υιοθετήθηκαν στοιχεία ποιότητας σε όλα τα στάδια διαχείρισης του έργου.

61. Τοσουνίδης Α., Παππάς Χ. (2007): Δείκτες Ποιότητας του Εκπαιδευτικού έργου στο χώρο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού. 2^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Διοίκησης Αθλητισμού, σ. 27-28. Σπάρτη.

Στη μελέτη αυτή επιδιώκουμε να προσδιορίσουμε τους Δείκτες Ποιότητας του Εκπαιδευτικού έργου στο χώρο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού και να εξετάσουμε τις δυνατότητες εφαρμογής τους. Για τον προσδιορισμό αυτό θα χρησιμοποιηθούν τα μοντέλα των Δεικτών Ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που υλοποίησε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και αυτό που προτείνει το Υπουργείο Παιδείας της Σκωτίας. Τα αποτελέσματα αυτών των μελετών έδειξαν ότι υπάρχει μεγάλη συνάφεια των Δεικτών Ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου σε ό,τι αφορά την Παιδαγωγική διάσταση της Φυσικής Αγωγής, ενώ στο χώρο του Αθλητισμού στον κερδοσκοπικό τομέα και στον Αθλητισμό υψηλής επίδοσης οι Δείκτες Ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου εμφανίζουν μειωμένη εφαρμογή. Επίσης, εμφανίζεται εκτεταμένη εφαρμογή του Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας στο χώρο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού, καθώς και η υιοθέτηση πολλών στοιχείων της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου. Επιπλέον, θα συζητηθεί η δυνατότητα χρησιμοποίησης κάποιων στοιχείων Ποιότητας που προέρχονται από εθελοντικούς αθλητικούς φορείς ή αθλητικές ή μη αθλητικές κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.

62. Τοσουνίδης Α., (2007): Πανεπιστημιακός Αθλητισμός, Εναλλακτικές μορφές Τουρισμού. 3^ο Συνέδριο Εναλλακτικών μορφών Τουρισμού με θέμα «Τουρισμός υπαίθρου: η επόμενη μέρα». Φλώρινα.

23. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι να αναλυθεί ο ρόλος του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού ως μορφή του Αθλητικού Τουρισμού, αλλά και να συνδεθεί με τις εναλλακτικές μορφές Τουρισμού. Παράλληλα με βάση τον Ελεύθερο Χρόνο, αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά του Αθλητικού Τουρισμού και του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού. Περιγράφεται το πλαίσιο, στο οποίο κινείται ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός παγκοσμίως και εθνικά με μια σειρά από διοργανώσεις Πρωταθλημάτων και «Πανεπιστημιάδων», αλλά και άλλων δράσεων (Συνεδρίων, Φόρουμ, τουρνουά, σεμιναρίων κ.α.) που μπορούν να συνεισφέρουν τόσο αθλητικά, τουριστικά, κοινωνικά όσο και οικονομικά στην περιοχή όπου διοργανώνονται. Αναλύεται ως πρακτική εφαρμογή συμβολής του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού στην ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών Τουρισμού σε μια περιοχή, η προσπάθεια ανάληψης της 5^{ης} Αθλητικής Πανεπιστημιάδας του 2008 από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας για να πραγματοποιηθεί στους νομούς της Δυτικής Μακεδονίας και μελετούνται η επάρκεια των αθλητικών και ξενοδοχειακών υποδομών στη Δυτική Μακεδονία μέσα από την ηλεκτρονική προβολή που έχουν αυτές οι υποδομές, η ηλεκτρονική ενημέρωση και η ανταπόκριση στη διαδικασία υποστήριξης της ανάληψης της Πανεπιστημιάδας των επίσημων φορέων της τοπικής και περιφερειακής πολιτικής, της Τουριστικής ανάπτυξης και της τοπικής αθλητικής πολιτικής, καθώς και η διαδικασία ενημέρωσης και ανταπόκρισης των φορέων που μπορούσαν να υποβάλουν το σχετικό φάκελο υποψηφιότητας (Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας). Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής ήταν η διαπίστωση ότι οι αθλητικές και ξενοδοχειακές υποδομές που διαθέτουν οι τέσσερις νομοί της Δυτικής Μακεδονίας επαρκούν για την ανάληψη της 5^{ης} Πανεπιστημιάδας. Η έγκαιρη γραπτή υποστήριξη των τεσσάρων γραφείων Φυσικής Αγωγής εγγυόταν την οργανωτική επιτυχία της διοργάνωσης. Η συμμετοχή του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού με την 5η Αθλητική Πανεπιστημιάδα στην οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας της Δυτικής Μακεδονίας ως σχέση «οικονομικού οφέλους» με την τοπική «συνεισφορά», σύμφωνα με τον οικονομικό προϋπολογισμό εσόδων, εξόδων είναι 1 προς 10. Δηλαδή, η «εν δυνάμει οικονομική υποστήριξη» της διοργάνωσης της 5ης Αθλητικής Πανεπιστημιάδας κυρίως από κονδύλια του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και των ιδρυμάτων που θα συμμετείχαν θα αποφέρει δεκαπλάσιο οικονομικό όφελος για τη Δυτική Μακεδονία. Ωστόσο διαπιστώθηκε ότι η ηλεκτρονική προβολή μεγάλων και σύγχρονων αθλητικών υποδομών στους φυσικούς φορείς (δήμοι) σε αρκετές περιπτώσεις είναι ελλιπείς. Η διαδικασία υποστήριξης των αθλητικών φορέων έγινε έγκαιρα,

καθολικά και ενυπόγραφα ενώ η διαδικασία υποστήριξης των πολιτικών φορέων έγινε σε περιορισμένο αριθμό. Συμπερασματικά μια βασική πρόταση ως αποτέλεσμα αυτής της μελέτης είναι η σύσταση μιας επιτροπή ειδικών η οποία θα προσπαθεί να αναλάβει και να οργανώνει αθλητικές - τουριστικές – εκπαιδευτικές δράσεις στα πλαίσια του Πανεπιστημιακού και σχολικού Αθλητισμού.

63. Παππάς Χ., Τσοουνίδης Α., (2008): Έρευνα των στάσεων γονέων και μαθητών σχετικά με τις κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες. 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού με Διεθνή συμμετοχή της Ένωσης Γυμναστών Βορείου Ελλάδος, σ. 83-84, Θεσ/νίκη.

Σκοπός της έρευνας αυτής είναι να αναδείξουμε την ασχολία των γονέων με κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες, καθώς και τις αντιλήψεις σ' αυτές των παιδιών-μαθητών τους. Η έρευνα αυτή επικεντρώνεται στο συνδυασμό των επί μέρους ερωτημάτων, ήτοι: στις αντιλήψεις των γονέων και τη στάση τους σχετικά με την κίνηση, το παιχνίδι και την άθληση των παιδιών τους, εάν οι ίδιοι οι γονείς ασχολήθηκαν ή ασχολούνται με κάποιες δραστηριότητες σε μια τυπική ή άτυπη μορφή δραστηριοποίησης και πως βλέπουν οι γονείς το μάθημα της Φυσικής Αγωγής σε συνδυασμό με τα άλλα μαθήματα που υπάρχουν στο σχολικό πρόγραμμα. Η έρευνα αυτή οργανώθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Αναβάθμισης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στους οποίους δόθηκε ερωτηματολόγιο για να διανεμηθεί στους γονείς των μαθητών της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του εκάστοτε Δημοτικού Σχολείου. Το ερωτηματολόγιο διενεμήθη σε σχολικές μονάδες διαφόρων περιφερειών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε 16 νομούς της χώρας και το δείγμα μας ήταν 1400 γονείς. Η στατιστική επεξεργασία των ανώνυμων ερωτηματολογίων περιορίστηκε στην περιγραφική στατιστική ανάλυση και έγινε με το SPSS for Windows V15. Από τους γονείς που δραστηριοποιήθηκαν στο παρελθόν (46,0%), συνέχισε μόνο το ποσοστό 18,4% των γονέων να ασχολείται και τώρα ακόμη με κάποια αθλητική δραστηριότητα. Το ποσοστό των γονέων, οι οποίοι επί του παρόντος δεν ασχολούνται με κάποια αθλητική δραστηριότητα έχει αυξηθεί στο 81,6% από 54,0% που ήταν στο παρελθόν. Αναφορικά με τη δραστηριοποίηση της μητέρας επί του παρόντος σε σχέση με το παρελθόν το ποσοστό συμμετοχής μειώνεται σε όλες τις μορφές της δραστηριοποίησης. Συνεχίζει όμως να ασχολείται με κάποιες κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες χωρίς να είναι σε κάποιο Σύλλογο και το ποσοστό Ασχολίας της ανέρχεται μόλις σε 9,3% από το 18% που ήταν στο παρελθόν. Και ενώ στο παρελθόν το ποσοστό δραστηριοποίησης σε μορφή αγώνα στο Σύλλογο ανήρχετο σε 8,9% στο παρόν μειώνεται στο 3,1%. Το ποσοστό δραστηριοποίησης των πατεράδων με διάφορα Αθλήματα στο παρόν παρουσιάζει σχετική μείωση ποσοστώς 17,7% σε σύγκριση με το παρελθόν 40,4%. Διαπιστώνεται, λοιπόν, ότι η δραστηριοποίησή τους χωρίς να είναι σε κάποιον Σύλλογο μειώνεται στο ποσοστό 9,3% που ασχολούνταν στο παρόν από το 15,6% που ήταν στο παρελθόν. Πρέπει ακόμη να επισημανθεί ότι μεγάλο ποσοστό 82,3% των μητέρων στην έρευνα αυτή δεν έδωσαν καμιά απάντηση σχετικά με τη μορφή ασχολίας τους με κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες στο παρόν. Διαπιστώνεται, λοιπόν, ότι η δραστηριοποίησή τους χωρίς να είναι σε κάποιο Σύλλογο μειώνεται από το ποσοστό 15,6% που ασχολούνταν στο παρελθόν σε ποσοστό των 9,9% που ασχολείται στο παρόν, ενώ το ποσοστό σε μορφή αγώνα στο Σύλλογο ανέρχεται στο παρελθόν σε ποσοστό 19,8%, στο παρόν ανέρχεται μόνο 4,6%. Χωρίς απάντηση σχετικά με τη μορφή ασχολίας τους με κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες στο παρόν ανέρχεται σε ποσοστό 80,1%. Κατά την άποψη των γονέων τα παιδιά τους ενδιαφέρονται περισσότερο στο σχολείο για τα παραδοσιακά αθλήματα, όπως το ποδόσφαιρο 34,8%, το Βόλεϊ 17,4% και το Μπάσκετ 13,4%. Επιπροσθέτως, δηλώνουν ακόμη ότι και το κολύμπι ενδιαφέρει το παιδί τους στο σχολείο σε ποσοστό 8,2 και ο στίβος 6,6%. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των γονέων διαπιστώνεται ότι η κατηγορία των θεωρουμένων κυρίων μαθημάτων προσθέτοντας και αυτή επίσης των γενικών μαθημάτων αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό 54,5% του ενδιαφέροντος των μαθητών. Η κατηγορία της γενικής παιδείας και συμπεριφοράς ανέρχεται στο ποσοστό 15,7%, ενώ η κατηγορία που αναφέρεται στο παιχνίδι και σε διάφορες κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες αθροίζει το 19,1%. Επίσης, το 44,8% των γονέων αναφέρουν ότι το παιδί τους δεν ασχολείται αθλητικά εκτός σχολείου, επειδή δεν έχει χρόνο. Οι γονείς καταθέτουν ότι για τη δραστηριοποίηση των παιδιών τους δεν υπάρχει καθόλου Ελεύθερος Χρόνος, διότι αυτός για το μαθητή έχει έντονα άτυπα «σχολειοποιηθεί», δηλαδή, έχει έντονα επιβαρυνθεί με πολλές υποχρεώσεις, κυρίως με

φροντιστήρια. Ωστόσο η έλλειψη χρόνου παράγει άγχος, επιβαρύνει πνευματικά και ψυχικά το παιδί και μειώνει την όρεξη για κινητικές δραστηριότητες εκτός σχολείου. Πέραν τούτου πολλοί γονείς δεν έχουν αντιληφθεί ακόμη τι σημαίνει Ελεύθερος Χρόνος για το παιδί και αυτό βέβαια δείχνει την αδιαφορία πολλών γονέων για την οργάνωση κάποιων δραστηριοτήτων όπου θα συμμετέχουν όλα τα μέλη της οικογένειας.

64. Τοσούνιδης Α., (2008): Η ανάλυση των συνηθειών διατροφής των φοιτητών (-τριών) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού με Διεθνή συμμετοχή της Ένωσης Γυμναστών Βορείου Ελλάδος, σ. 84-85, Θεσ/νίκη.

Στην εργασία αυτή διερευνώνται οι συνηθειες διατροφής 230 φοιτητών (-τριών) του Παιδαγωγικού τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και ερευνάται αν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές συνηθειών διατροφής μεταξύ φοιτητών και φοιτητριών. Οι φοιτητές λόγω της μεταεφηβικής ηλικίας που βρίσκονται προσέχουν ιδιαίτερα την εξωτερική εμφάνισή τους, αλλά την ίδια στιγμή προτιμούν τα fast food και τα τυποποιημένα φαγητά. Τρώνε άσφατες ώρες, παραλείπουν γεύματα και τρώνε μεγάλες ποσότητες πλαστικών τροφίμων. Από την περιγραφική στατιστική βρέθηκε ότι το 61,1% των φοιτητών (-τριών) τρώνε πρωινό κάθε μέρα. Ωστόσο είναι ανησυχητικό ότι το 77,8% των φοιτητών (-τριών) τρώνε το φαγητό από τα φαστ φουτ κυρίως 2 φορές την εβδομάδα (35,4%). Σχετικά με τη χρήση αλκοολούχων ποτών το 35,2 % δηλώνουν ότι συχνά πίνουν, ενώ σπάνια το 43,9% και καπνίζουν μόνο το 31,7%, αλλά το 23,1% των φοιτητών δηλώνει ότι καπνίζει 20 τσιγάρα την μέρα. Στην ερώτηση αν πιστεύουν ότι πρέπει να χάσουν βάρος απαντά το 51,3% των φοιτητών (-τριών) ενώ το 51,1% δηλώνει ότι δε γυμνάζεται. Η αναλυτική στατιστική αποκάλυψε ότι υπάρχει μια σημαντική στατιστική διαφορά μεταξύ του φύλου και της δήλωση αν τρώνε οι φοιτητές (-τριες) πρωινό ($\chi^2=7,91$, $df=1$, $p = 0,004$ με $\gamma = -,18$), που σημαίνει ότι οι φοιτήτριες (66,5%) τρώνε πρωινό σε μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με τους φοιτητές (45,8%). Επίσης βρέθηκαν μια σειρά σημαντικών στατιστικών διαφορών μεταξύ της παρατηρηθείσας και της αναμενόμενης συχνότητας φοιτητών και φοιτητριών μόνο σχετικά με το ότι καταναλώνουν τα κύρια γαλακτομικά προϊόντα: γάλα ($\chi^2=5,89$, $df=1$, $p = 0,015$ με $\gamma = -,15$), γιαούρτι ($\chi^2=11,49$, $df=1$, $p = 0,001$ με $\gamma = -,22$), δημητριακά ($\chi^2=15,03$, $df=1$, $p > 0,001$ με $\gamma = -,25$), που σημαίνει ότι οι φοιτήτριες καταναλώνουν πολύ περισσότερο αυτές τις τροφές σε σχέση με τους φοιτητές. Αντίθετα οι φοιτητές σε μεγαλύτερο βαθμό δείχνουν σε σχέση με τις φοιτήτριες ότι αγοράζουν σνακ στο κυλικείο του πανεπιστημίου ($\chi^2=3,53$, $df=1$, $p=0,42$, με $\phi=0,12$), καταναλώνουν αλκοολούχα ποτά ($\chi^2=9,12$, $df=2$ $p=0,01$, με $\gamma=3,17$) και καπνίζουν ($\chi^2=4,17$, $df=1$ $p=0,31$, με $\phi=0,13$). Συμπερασματικά διαπιστώνεται ότι οι φοιτητές συνεχίζουν να έχουν τα διατροφικά προβλήματα που είχαν στο σχολείο και για τον λόγο ότι είναι μακριά από το σπιτικό φαγητό. Οι φοιτητές (-τριες) θα πρέπει να αυξήσουν στην γνώση τους σχετικά με τη διατροφή κυρίως μέσα από τον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό με την μορφή στοχευμένων μαθημάτων. Ωστόσο με βάση την χωροχρονική πίεση που δέχονται στη φοιτητική ζωή τους είναι σημαντική η απάντηση στη βασική ερώτηση της διατροφής για το πως ένας φοιτητής που περνάει πολλές ώρες εκτός σπιτιού μπορεί να αποφύγει τα fast food και πως μπορεί τελικά το κλασσικό φοιτητικό σαντουισάδικο να έχει θετική διατροφική επίπτωση.

65. Παππάς Χ., Τοσούνιδης Α., Λιόλιου Λ., (2008): Έρευνα των στάσεων γονέων και μαθητών των Ιωαννίνων σχετικά με τις κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες. 2^ο Συνέδριο Φυσικής Αγωγής με θέμα «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στην Εκπαίδευση σήμερα».

Στόχος της έρευνας αυτής είναι να προσδιορίσουμε την ενασχόληση των γονέων με κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες σε ορισμένες περιοχές των Ιωαννίνων, καθώς και τις αντιλήψεις τους σχετικά με αντίστοιχες δραστηριότητες των παιδιών-μαθητών τους. Η έρευνα αυτή έχει ως επίκεντρο τις αντιλήψεις, το ρόλο και τη στάση των γονέων σε ό,τι αφορά την κίνηση, το παιχνίδι και την άθληση των παιδιών τους, εάν οι ίδιοι οι γονείς ασχολήθηκαν ή ασχολούνται στο παρελθόν και στο παρόν με κάποιες δραστηριότητες σε μια τυπική ή άτυπη μορφή δραστηριοποίησης, όπως και το πώς βλέπουν αυτοί το μάθημα της Φυσικής Αγωγής σε συνδυασμό με τα άλλα μαθήματα του σχολικού προγράμματος. Η έρευνα αυτή οργάνωθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Αναβάθμισης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Στους εκπαιδευτικούς δόθηκε ερωτηματολόγιο για να διανεμηθεί στους γονείς των μαθητών της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου. Το ερωτηματολόγιο διενεμήθη σε σχολικές μονάδες

διαφόρων περιοχών του Νομού Ιωαννίνων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και το δείγμα μας αποτέλεσαν 129 γονείς. Η στατιστική επεξεργασία των ανώνυμων ερωτηματολογίων περιορίστηκε στην περιγραφική στατιστική ανάλυση και έγινε με το SPSS for Windows V15. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής έδειξαν ότι το ποσοστό 40,0% των γονέων ασχολήθηκε στο παρελθόν με κάποια αθλητική δραστηριότητα, ενώ στο παρόν ασχολείται ακόμη μόνο 20,9%. Το ποσοστό των γονέων, οι οποίοι επί του παρόντος δεν ασχολούνται με κάποια αθλητική δραστηριότητα έχει αυξηθεί 76,6% από 58,1% που ήταν στο παρελθόν. Σε ό,τι αφορά τη δραστηριοποίηση της μητέρας το αντίστοιχο ποσοστό στο παρόν σε σχέση με το παρελθόν έχει ελαττωθεί σε τυπικές και άτυπες μορφές δράσης της. Συνεχίζει όμως να ασχολείται με κάποιες κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες χωρίς να είναι σε ένα Σύλλογο και το ποσοστό ενασχόλησής της ανέρχεται μόλις σε 7,8% από το 10,9% που ήταν στο παρελθόν. Και ενώ στο παρελθόν το ποσοστό δραστηριοποίησης που είχε τη μορφή αγώνα σε Σύλλογο ανήρχετο σε 7,0% στο παρόν ελαττώνεται σε ποσοστό 4,7%. Σχετικά με το ποσοστό δραστηριοποίησης των πατεράδων με διάφορα Αθλήματα στο παρόν το ποσοστό μειώνεται στο 17,8% σε σύγκριση με το παρελθόν που ήταν 33,3%. Διαπιστώνεται, λοιπόν, ότι η δραστηριοποίηση όσων δεν είναι σε κάποιο Σύλλογο ελαττώνεται σε ποσοστό 8,5% από το 10,1% που ήταν στο παρελθόν. Πρέπει ακόμη να επισημανθεί ότι μεγάλο ποσοστό των γονέων, 83,7% των μητέρων και 82,2% των πατεράδων στην έρευνα αυτή δεν έδωσαν καμιά απάντηση σχετικά με τη μορφή ασχολίας τους με κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες στο παρόν. Κατά την άποψη των γονέων τα παιδιά τους ενδιαφέρονται περισσότερο στο σχολείο για τα παραδοσιακά αθλήματα. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των γονέων διαπιστώνεται ότι η κατηγορία των θεωρουμένων κυρίων μαθημάτων προσθέτοντας και αυτή επίσης των γενικών μαθημάτων αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό του ενδιαφέροντος των μαθητών και στα σημαντικά θεωρούν τη Γλώσσα 16,3%, την Ιστορία 9,3%, τα Μαθηματικά 8,5%, την Φυσική 2,3%, ενώ γενικά το ενδιαφέρον για τα μαθήματα ανέρχεται στο ποσοστό 7,0%. Η κατηγορία μαθημάτων γενικής παιδείας και συμπεριφοράς ανέρχεται στην τρίτη θέση της κατηγοριοποίησης, στην οποία αναδεικνύονται χαρακτηριστικά οι απόψεις των γονέων, οι οποίοι δηλώνουν για το παιδί τους: να κάνει παρέα με του συμμαθητές 5,4% και να αποκτά γνώσεις 3,9%. Η δε κατηγορία που αναφέρεται στο παιχνίδι και σε διάφορες κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες αθροίζει το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό με χαρακτηριστικά ενδιαφέροντα την Αγωγή υγείας 12,4%, τον Αθλητισμό 2,3% και το παιχνίδι 4,7%. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των γονέων διαπιστώνεται ότι μόνο το 47,7% χαίρεται όταν πηγαίνει στο σχολείο, ενώ τα μαθήματά τους προκαλούν χαρά σε 18,8% των μαθητών. Ποσοστό 45,3% των γονέων καταθέτουν τη γνώμη τους σχετικά με το ερώτημα, αν τα παιδιά τους– μαθητές χαίρονται με το μάθημα της Γυμναστικής. Επίσης, Το 33,6% των γονέων αναφέρουν ότι το παιδί τους δεν ασχολείται αθλητικά εκτός σχολείου, επειδή δεν έχει χρόνο και το 32,0% αναφέρει ότι δεν έχει όρεξη. Σχετικά με την αντίληψη των γονέων για τον ελεύθερο χρόνο των παιδιών τους διαπιστώνεται ότι το ποσοστό των γονέων 59,4% θεωρούν σημαντική την αυτοπροσδιοριστική διάσταση του Ελεύθερου Χρόνου των παιδιών τους, ωστόσο το 35,2% των γονέων δηλώνουν ότι θεωρούν ελεύθερο χρόνο των παιδιών τους το χρόνο που περισσεύει από τα μαθήματά τους και το 20,3% από αυτούς θεωρεί σημαντική την παιδαγωγική αντιμετώπισή του Ελεύθερου Χρόνου των παιδιών τους. Οι γονείς καταθέτουν ότι για τη δραστηριοποίηση των παιδιών τους δεν υπάρχει καθόλου Ελεύθερος Χρόνος, διότι αυτός για το μαθητή έχει έντονα άτυπα «σχολειοποιηθεί», δηλαδή, έχει έντονα επιβαρυνθεί με πολλές υποχρεώσεις, κυρίως με φροντιστήρια. Αυτό έχει ως συνέπεια τη δημιουργία άγχους, τη μειωμένη όρεξη, την ενασχόληση με διάφορες δραστηριότητες, ώστε να βιώνει το άγχος του χρόνου. Πέραν τούτου πολλοί γονείς δεν έχουν αντιληφθεί ακόμη τι σημαίνει Ελεύθερος Χρόνος για το παιδί τους και αυτό βέβαια δείχνει την αδιαφορία πολλών γονέων για την οργάνωση κάποιων δραστηριοτήτων, στις οποίες θα προϋποτίθεται η συμμετοχή όλων των μελών της οικογένειας, ώστε να αποφεύγεται η σωματική αδράνεια και οι επιπτώσεις της.

66. Τσουνίδης Α., (2008): Δραστηριότητες και ενδιαφέροντα / επιθυμίες Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών δημοτικών σχολείων στα Ιωάννινα σε σχέση με άλλες περιοχές. 2^ο Συνέδριο Φυσικής Αγωγής με θέμα «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στην Εκπαίδευση σήμερα», Ιωάννινα.

Στην έρευνα αυτή αποβλέπουμε στην ανάλυση των δραστηριοτήτων και των ενδιαφερόντων – των επιθυμιών των μαθητών του δημοτικού στα Ιωάννινα σε σχέση με άλλες περιοχές. Η γνώση των

ενδιαφερόντων και των επιθυμιών των μαθητών θεωρείται σημαντική, γιατί με βάση αυτή μπορούν γίνουν συγκρίσεις μεταξύ επιθυμητής και βιώμενης πραγματικότητας των μαθητών. Οι περισσότερες δραστηριότητες των παιδιών σήμερα περιορίζονται σε κλειστούς χώρους, δημόσιους και ιδιωτικούς και στο περιβάλλον του σπιτιού. Από το δρόμο ως το χώρο μάθησης και από την «παιδικότητα του δρόμου» οδηγούμαστε σήμερα σε μια «εσώκλειστη σπιτική παιδική ηλικία». Παρατηρείται, δηλαδή μια μετάβαση από έναν ενιαίο χώρο σε νησίδες χώρων ζωής. Η εξέλιξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα να αποτελείται ο ιδιωτικός χώρος παιδιών από ξεχωριστές νησίδες, οι οποίες βρίσκονται σε διαφορετικούς χώρους και στις οποίες η πρόσβαση είναι εφικτή μόνο με κάποιο μεταφορικό μέσο. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται και πρόσθετες εξαρτήσεις για τα παιδιά, είτε από τους γονείς, είτε από την οικονομική κατάσταση της οικογένειας. Υποκείμενα της μελέτης, ήταν 71 μαθητές δημοτικών σχολείων στα Ιωάννινα και 161 μαθητές δημοτικών από άλλες περιοχές. Χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο για τη συλλογή των δεδομένων το οποίο μοιράστηκε και συμπληρώθηκε από τους μαθητές στη διάρκεια του σχολείου. Οι δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου εξετάστηκαν ως προς συχνότητα που πραγματοποιούνται: σπάνια («ποτέ», «σπάνια»), εβδομαδιαία, συχνά («μία φορά την εβδομάδα», «1-2 φορές τον μήνα»), καθημερινά («κάθε μέρα», «2-3 φορές την εβδομάδα»), αλλά και ως προς το ενδιαφέρον - επιθυμία που δείχνουν οι μαθητές για το ποιες δραστηριότητες τι θα ήθελαν να κάνουν στον Ελεύθερο Χρόνο τους («καθόλου ευχάριστα», «λίγο ευχάριστα» και «πολύ ευχάριστα»). Η στατιστική επεξεργασία των ανώνυμων ερωτηματολογίων περιορίστηκε στην περιγραφική στατιστική ανάλυση και έγινε με το SPSS for Windows V15. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας οι δέκα πιο συχνές δραστηριότητες που κάνουν οι μαθητές δημοτικού στα Ιωάννινα είναι: βλέπω TV (5,46), κάνω παρέα με τους φίλους (5,34), ακούω μουσική, ραδιόφωνο (5,08), παίζω μέσα στο σπίτι (4,71), τηλεφωνώ (4,68), αθλούμαι (4,62), συζητώ με τα μέλη της οικογένειά μου (4,56), παίζω στη γειτονία μου, κάνω ποδήλατο, παίζω ηλεκτρονικά παιχνίδια και ακολουθούν οι δραστηριότητες με την ακόλουθη σειρά βλέπω βίντεο, κάνω περίπατο, ασχολούμαι με PC, διαβάζω εξωσχολικά βιβλία, παρακολουθώ αθλητικές διοργανώσεις. Αντίθετα μικρές μόνο διαφοροποιήσεις σημειώνονται στους μαθητές δημοτικού άλλων περιοχών όσο αφορά τις δέκα πιο συχνές δραστηριότητες βλέπω TV (5,61), κάνω παρέα με τους φίλους (5,43%), συζητώ με τα μέλη της οικογένειά μου (4,87), κάνω ποδήλατο (4,72), ακούω μουσική, ραδιόφωνο (4,53), τηλεφωνώ (4,53), αθλούμαι (4,51), κάνω περίπατο, παίζω στη γειτονία μου, βλέπω βίντεο. Όσο αφορά τις δέκα πιο ευχάριστες επιθυμητές - ενδιαφέρουσες δραστηριότητες Ελεύθερου Χρόνου οι δηλώσεις των μαθητών δημοτικού των Ιωαννίνων είναι οι ακόλουθες: κάνω παρέα με τους φίλους μου (2,88), κάνω ποδήλατο (2,80), παίζω στη γειτονία (2,72), κάνω εκδρομές (2,71), κάνω περίπατο (2,66), ακούω μουσική - ραδιόφωνο (2,66), αθλούμαι (2,63), επισκέπτομαι κινηματογράφο - θέατρο ή συναυλία (2,57), βλέπω TV (2,57), βλέπω βίντεο (2,54). Σε σχέση με τους μαθητές άλλων περιοχών δεν υπάρχουν μεγάλες διαφοροποιήσεις παρά μόνο εμφανίζονται πιο αυξημένοι μέσοι όροι που έχουν ως ακολούθως: κάνω παρέα με τους φίλους μου (2,95), κάνω εκδρομές (2,87), κάνω ποδήλατο (2,78), παίζω στη γειτονία (2,69), ακούω μουσική - ραδιόφωνο (2,67), αθλούμαι (2,66), βλέπω TV (2,61), παίζω με κατοικίδια ζώα (2,60), κάνω περίπατο (2,58) και συζητώ με τα μέλη της οικογένειά μου (2,55). Συμπερασματικά οι δραστηριότητες του Ελεύθερου Χρόνου τόσο σε επίπεδο συχνότητας όσο και επίπεδο ευχαρίστησης μεταξύ των μαθητών δημοτικού των Ιωαννίνων και των άλλων περιοχών δεν παρουσιάζουν μεγάλες διαφοροποιήσεις. Επίσης, ως προς το χώρο που δραματίζονται αν, δηλαδή, λαμβάνουν χώρο σε κλειστούς (εσωτερικές δραστηριότητες) ή ανοιχτούς χώρους (εξωτερικές δραστηριότητες). Σύμφωνα με τις απαντήσεις των μαθητών οι εσωτερικές δραστηριότητες και οι μη κινητικές αποτελούν τις περισσότερες.

67. Τσουνιδής Α., Παππάς Χ., Λιόλιου Λ., (2008): Η σχέση της Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού με την Επιστήμη του Ελεύθερου Χρόνου. Συνέδριο του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με θέμα «Σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία και Αθλητισμός. Προοπτικές της Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού στην Ελλάδα», πρακτικά, Μυτιλήνη.

Στην εργασία αυτή επιδιώκουμε να προσδιορίσουμε μέσα από την βιβλιογραφική έρευνα τη σχέση της κοινωνιολογίας του Αθλητισμού με την Επιστήμη του Ελεύθερου Χρόνου σε συνδυασμό με την αγοράς εργασίας. Ο σύγχρονος Αθλητισμός ως κοινωνικό υποσύστημα και εξαρτάται από άλλα συστήματα, όπως ο Ελεύθερος Χρόνος και η Εργασία και κρύβει μέσα του μία σημαντική

δυναμική. Μεταβάλλεται διαρκώς σε ένα πολύπλευρο πλέγμα σχέσεων με τα υπόλοιπα κοινωνικά συστήματα μέσα από τη λειτουργία της διαφοροποίησης. Κάνοντας την προσπάθεια να περιχαράξουμε την κοινωνιολογική προσέγγιση του Αθλητισμού σε σχέση με τον Ελεύθερο Χρόνο, με την συστηματοποίηση των επιμέρους ερευνητικών αντικειμένων και των εφαρμογών της, διαπιστώνεται ότι η κοινωνιολογική διάσταση του Ελεύθερου Χρόνου συνδέεται με διάφορες περιοχές, όπως: Αθλητισμός / Παιχνίδι, Τουρισμός / Συγκοινωνίες, Μ.Μ.Ε. / Επικοινωνία, Πολιτισμός / πολιτιστική Παιδεία, Κατανάλωση / Διασκέδαση και ο δυναμικός χαρακτήρας των υποσυστημάτων, ο οποίος συμβάλλει στην κοινωνιολογική και όχι μόνο προσέγγιση του Αθλητισμού. Επίσης, η συστηματοποίηση των ερευνητικών πεδίων, στα οποία αποβλέπει η Κοινωνιολογία του Αθλητισμού σε σχέση με τον Ελεύθερο Χρόνο είναι: Αθλητισμός και Τουρισμός, Αθλητισμός και Κατανάλωση, Αθλητισμός και Μ. Μ. Ε., Αθλητισμός και Πολιτισμός, Κίνηση και Παιχνίδι, καθώς και η αλλαγή των αθλητικών αξιών. Χωρίς αμφιβολία, η έντονη διαφοροποίηση και πολυπλοκότητα της κοινωνίας, που περνάει μέσα από την εξειδίκευση και την σύνθεση παραδοσιακών γνωστικών περιοχών σε νέες, θα πρέπει να περάσει τόσο στην πανεπιστημιακή και επαγγελματική εκπαίδευση, όσο και στην αγορά εργασίας με καταγραφή των προφίλ σύγχρονων επαγγελματιών κάτω από το πρίσμα των εξειδικευμένων γνώσεων και νέων αναγκών. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τόσο οι μορφές Άθλησης όσο και οι σχέσεις του Αθλητισμού με τα άλλα υποσυστήματα πολλαπλασιάζονται και οδηγούν το αθλητικό σύστημα σε μία πολυπλοκότητα άνευ προηγουμένου. Στο σύνολο του Οργανωτικού συστήματος ο Αθλητισμός βασικά αποκτά όλο και μεγαλύτερες διαστάσεις και δημιουργεί εντελώς νέες προσβάσεις στην άθληση.

68. Τοσουνίδης Α., Παππάς Χ., Ζαρώτης Γ. (2008): Το παράδειγμα του Ινστιτούτου Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού που εντάσσεται στο Πανεπιστήμιο Αθλητισμού της Κολωνίας. Συνέδριο του τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με θέμα «Σύγχρονη Ελληνική Κοινωνία και Αθλητισμός. Προοπτικές της Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού στην Ελλάδα», πρακτικά, Μυτιλήνη.

Στη μελέτη αυτή διερευνάται η δομή του Ινστιτούτου που είναι αρμόδιο για το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού στη Γερμανία και συγκεκριμένα στο Πρόγραμμα Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθλητισμού της Κολωνίας. Μεθοδολογικά χρησιμοποιήθηκε το Πρόγραμμα Σπουδών στο αντικείμενο της Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού, στο οποίο αναγράφονται η ιστορία, η φιλοσοφία και τα κύρια αντικείμενα για τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και τα εν λόγω ερευνητικά προγράμματα. Το Ινστιτούτο ιδρύθηκε το 1979 με την ονομασία: Κοινωνιολογία του Αθλητισμού και της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου. Αργότερα το 1990 μετονομάστηκε σε Ινστιτούτο Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού. Το έτος 1996 συμπεριλαμβάνεται σ' αυτό, εκτός από το Τμήμα της Γενικής Κοινωνιολογίας και το Τμήμα έρευνας των δύο φύλων. Στο επίκεντρο της έρευνας και της διδασκαλίας του νέου Τμήματος διερευνώνται οι αναφερόμενες σχετικά με το φύλο κοινωνικές ανισότητες στον Αθλητισμό, οι κοινωνικοί και πολιτιστικοί παράγοντες που τις δημιουργούν και είναι εναρμονισμένο με την φιλοσοφία των αντίστοιχων προγραμμάτων της Ε.Ε. Στη δεκαετία του 1990 η Κοινωνιολογία του Αθλητισμού ενδεικτικά διαπραγματεύονταν στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο τα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα: Κοινωνιολογία της Οργάνωσης του Αθλητισμού, οι αλλαγές στον Αθλητισμό κάτω από την επίδραση των Μ.Μ.Ε. και της Οικονομίας, Το Μάρκετινγκ στον Αθλητισμό, προβλήματα στο Μάρκετινγκ του Αθλητισμού (με πρακτική), κοινωνική αλλαγή και σχεδιασμός της υποδομής στον Αθλητισμό, ενδιαφέρον της πολιτικής για τον Αθλητισμό και οργάνωση του Αθλητισμού, επαγγελματοποίηση στον Αθλητισμό, Κοινωνικοποίηση και Αθλητισμός, μέθοδοι της εμπειρικής κοινωνιολογικής έρευνας I, μέθοδοι της εμπειρικής Κοινωνιολογικής έρευνας Π., επιλεγμένα προβλήματα του γυναικείου Αθλητισμού, Αθλητισμός και Κοινωνία στην Λατινική Αμερική - Φαινόμενα, προβλήματα και προοπτικές, η ΔΟΕ και η δική της επίδραση στη οργάνωση του Αθλητισμού σε όλο τον κόσμο. Επίσης, ενδεικτική είναι σε επίπεδο μεταπτυχιακό η γνώση: Αθλητισμός για όλους, η αλλαγή της δομής του Αθλητισμού σε διεθνή σύγκριση: Γερμανία, Μεγάλη Βρετανία και Γαλλία. Διερεύνηση θεματικών, όπως: Αθλητικός σύλλογος, επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων, η επαγγελματική εικόνα του προπονητή – η αγορά εργασίας στον Αθλητισμό, πτυχιούχοι οικονομολόγοι του Αθλητισμού στο επάγγελμα και στις σπουδές, εθελοντισμός και εργασία στον Αθλητικό σύλλογο, επαγγελματισμός και ιεραρχία των φύλων. Στις μέρες μας έχουν προστεθεί ακόμη ποικίλες και πολύπλοκες θεματικές σε προπτυχιακό και

μεταπτυχιακό επίπεδο. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθοι τίτλοι μαθημάτων για το πτυχίο: Η αλλαγή της δομής του Αθλητισμού, περιοχές των αντικειμένων της Κοινωνιολογίας, Αθλητισμός υψηλής επίδοσης/ντόπινγκ, Δομές και Οργανώσεις στον Αθλητισμό, Οικονομία, Μ.Μ.Ε., Κοινωνικοποίηση και Αθλητισμός, Βασικές Αρχές Κοινωνικής Θεωρίας των Ρόλων, Αθλητισμός και Κοινωνική Ενσωμάτωση, Κοινωνιολογία του Σώματος, Αθλητισμός και Βία, Αθλητισμός και Υγεία. Σε ό,τι αφορά την έρευνα είναι χαρακτηριστική η θεματολογία που ακολουθεί την διδασκαλία, αλλά και το αντίστροφο: Επάγγελμα και Αθλητισμός, Φύλο και Αθλητισμός, Υγεία και Κοινωνική Υγεία, Διεθνή Εξέλιξη του Αθλητισμού, Πολιτική των Δήμων και Αθλητισμός, Επιδόσεις και Αθλητισμός, Πρόληψη και Αποκατάσταση, Περιφερειακό και Δημοτικό Πρόγραμμα Αθλητισμού, Θεατές και Αθλητισμός, Κοινωνική Ενσωμάτωση και Αθλητισμός, Αθλητισμός και Ευρώπη, Αθλητισμός και Βία, Αθλητισμός και Υγεία, Αθλητισμός και Σχολείο, Υποστήριξη Ταλέντων, Οικονομία του Αθλητισμού και Μάνατζμεντ, Αθλητική Συμπεριφορά και άλλες θεματικές..

69. Tosunidis A., (2018). «Ανάλυση του περιεχόμενου των μαθημάτων που σχετίζονται με τα χειμερινά αθλήματα, ορειβασία, αναρρίχηση στα ΤΕΦΑΑ της Ελλάδος και στο Γερμανικό Πανεπιστήμιο Αθλητισμού της Κολωνίας». 19ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού της Ένωσης Γυμναστών Βορείου Ελλάδος δημοσιεύτηκε ως short paper στο 4ο τεύχος του 2018 του Επιστημονικού Περιοδικού της Ε.Γ.Β.Ε.

Στην μελέτη αυτή αναλύεται το περιεχόμενο των μαθημάτων που σχετίζονται με τα χειμερινά αθλήματα, την ορειβασία και την αναρρίχηση και αναφέρονται στον οδηγό σπουδών των ΤΕΦΑΑ της Ελλάδος και του Γερμανικού Πανεπιστημίου Αθλητισμού της Κολωνίας. Αναλυτικότερα εξετάζονται οι οδηγοί σπουδών των Ελληνικών ΤΕΦΑΑ του Αριστοτελείου, Δημοκρίτειου και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, καθώς και του Γερμανικού Πανεπιστημίου Αθλητισμού της Κολωνίας. Η Χιονοδρομία και κυρίως τα Αλπικά αγωνίσματα - “κατάβαση” και το Σκι δρόμων αντοχής διδάσκονται ως μαθήματα επιλογής και ως προαπαιτούμενα μαζί με την ορειβασία – αναρρίχηση για την ειδικότητα χειμερινά αθλήματα. Σε επίπεδο γνώσεων ασφάλειας για την χιονοδρομία, ορειβασία και αναρρίχηση στα μαθήματα δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα, ωστόσο θα πρέπει να υπάρχει βιωματική γνώση με συγχρονα όργανα (GPS, κ.α.). Στον γερμανικό Πανεπιστήμιο Αθλητισμού διδάσκετε η ενότητα “Χιονοδρομικά αθλήματα με παιδιά” και σε αυτή την κατεύθυνση είναι ενδιαφέρον για μελέτη η ιστοσελίδα για τα χειμερινά αθλήματα στα σχολεία του Ινστιτούτου χειμερινών Αθλημάτων και Οικολογίας του Γερμανικού Πανεπιστημίου Αθλητισμού της Κολωνίας. Η πολυπλευρικότητα του αντικειμένου σε Αθλήματα χιονιού, πάγου και άλλα δίνει τη δυνατότητα για επαγγελματική ενασχόληση τόσο σε επίπεδο σχολικού ή εξωσχολικού αθλητισμού όσο και στο πλαίσιο του αθλητισμού ελεύθερου χρόνου και αναψυχής. Στην κατεύθυνση του αθλητισμού ελεύθερου χρόνου και της χειμερινής αναψυχής οι λευκές και πρασινές εβδομάδες για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια) και ο δεσμός του “χειμερινού κοινωνικού τουρισμού” είναι δυο καλές πρακτικές ώστε οι δάσκαλοι του σκι και οι συνοδοί να είναι εκπαιδευμένοι καταλληλα απο τα ειδικα πανεπιστημιακά τμηματα για αυτες τις δράσεις. Ωστόσο η πολυπλευρικότητα του αντικειμένου πρέπει να διευρυνθεί σε εκπαιδευτικό επίπεδο στα 15 ολυμπιακά χειμερινά αθλήματα αλλά και σε κάθε είδους χειμερινής άθλησης και αθλήματα περιπέτειας (π.χ snowshoeing, backcountry σκι, ρολλερς σκι, inline rollers skates with , κ.ά) ή προετοιμασίας της (π.χ. Nordic Walking, σκοποβολή, ορεινή ποδηλασία). Επίσης στην Ελλάδα στο ΤΕΦΑΑ-ΑΠΘ υπάρχει και η ειδικότητα Υπαίθριες Αναψυχικές Δραστηριότητες και Αθλητικός Τουρισμός, όπως και στο Γερμανικό πανεπιστημίο Αθλητισμού της Κολωνίας η ειδικότητα Χειμερινά αθλήματα περιπέτειας.

70. Τοσουνίδης Α., (2019): Η Χιονοδρομία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Μια νέα οργάνωση, η περιπτωση της Δακολλεγιακής Ένωσης σκι της Ιαπωνίας. 3ο Διεθνές Συνέδριο Αθλητικών Επιστημών του ΑΠΘ, 1-3/3/2019 Θεσσαλονίκη. Πρακτικά, <http://www.icss2019.web.auth.gr/el/node/95>

Η μελέτη περιγράφει την παρούσα κατάσταση της Χιονοδρομίας στην τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην Ελλάδα και την συγκρίνει με μια νέα αποδοτικότερη μορφή οργάνωσης, όπως αυτή καταγράφεται στην διακολλεγιακή ένωση σκι της Ιαπωνίας (Intercollegiate Ski Association of Japan, <http://www.isj.gr.jp/>). Η Χιονοδρομία στην τριτοβάθμια Εκπαίδευση είναι οργανωμένη μαζί

με όλα τα αθλήματα στην Επιτροπή Αθλητισμού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ε.Α.Τ.Ε) του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η Ε.Α.Τ.Ε. έχει ενταχθεί διοικητικά στην Διεύθυνση σχολικού Αθλητισμού του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων από το 2018, ενώ πριν ανήκε διοικητικά στην Διεύθυνση φοιτητικής μέριμνας της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το 2007, μετά από συζήτηση στην Ε.Α.Τ.Ε., και προετοιμασία του σχετικού καταστατικού, προτάθηκε ο μετασχηματισμός της σε «Ομοσπονδία Αθλητισμού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης» με μέλη τα ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ώστε να παύσει να είναι επιτροπή του ΥΠ.Π.Ε.Θ., χωρίς όμως επιτυχία. Η περίπτωση της Διακολλεγιακής - Πανεπιστημιακής ένωσης σκι της Ιαπωνίας καταγράφει μια παρόμοια οργανωτική δομή με αυτήν της «Ομοσπονδίας Αθλητισμού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης», ωστόσο το ενδιαφέρον είναι ότι αναφέρεται μόνο στην Χιονοδρομία. Με δεδομένο ότι τα 4 ΤΕΦΑΑ της χώρας έχουν «ειδικότητα ή μάθημα επιλογής ή και τα δύο» που σχετίζεται με την χιονοδρομία και υπάρχουν τα Γραφεία Φυσικής Αγωγής στα περισσότερα από τα τωρινά 36 ΑΕΙ – ΤΕΙ, οργανωτικά μπορεί να δημιουργηθεί μια παρόμοια δομή με βασικό πυρήνα την ειδικότητα των χειμερινών αθλημάτων των 4 ΤΕΦΑΑ, πάντα σε στενή συνεργασία με την Ελληνική Ομοσπονδία Χιονοδρομίας.

71. Τοσουνίδης Α., (2019): Σύγκριση του Μάνατζμεντ του χρόνου και του Αυτομανατζμεντ των εθνικών προπονητών των χειμερινών ολυμπιακών αθλημάτων με τους εθνικούς προπονητές των θερινών ολυμπιακών αθλημάτων στην Ο. Δ. της Γερμανίας και Ιαπωνίας. 3ο Διεθνές Συνέδριο Αθλητικών Επιστημών του Α.Π.Θ. 1-3/3/2019 Θεσσαλονίκη. Πρακτικά, <http://www.icss2019.web.auth.gr/el/node/95>

Σκοπός της μελέτης είναι να συγκρίνει το μαντζμεντ του χρόνου των εθνικών προπονητών των χειμερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων με αυτό προπονητών των θερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων στην Ο. Δ. της Γερμανίας και στην Ιαπωνία σε σχέση με: α) τις 8 περιοχές δραστηριοτήτων του εθνικού προπονητή σύμφωνα με Holz / Gahai 1988 σε σχέση με το χρονικό φορτίο του, β) τις 7 κατηγορίες χρονικών απωλειών των λειτουργιών διαχείρισης χρόνου (Seiwert 1989), γ) τις 9 Δραστηριότητες και δ) τους 42 κλέφτες του χρόνου (Mackenzie / Maldo 1984, Seiwert 1989). Η έρευνα έγινε το 1993 σε εθνικούς προπονητές στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και στην Ιαπωνία, με συμπλήρωση του ερωτηματολογίου από 22 (17,2%) εθνικούς προπονητές, 12 χειμερινών αγωνισμάτων και από 78 (82,8%) εθνικούς προπονητές θερινών αθλημάτων από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και την Ιαπωνία. Σημαντικά στατιστικές διαφορές έδειξαν οι εθνικοί προπονητές των θερινών αθλημάτων ($x = 2,38$) που έχουν πολύ συχνά περισσότερα επαγγελματικά ταξίδια ($p < .005$) από τους συναδέλφους τους στα χειμερινά αθλήματα ($x = 1,64$). Οι εθνικοί προπονητές των θερινών αθλημάτων ($x = 2,44$) δηλώνουν ότι στατιστικά σημαντικά πολύ πιο συχνά αντιμετωπίζουν τις “ίδιες επαναλαμβανόμενες δυσκολίες σε ορισμένες εργασιακές καταστάσεις” ($p < .01$) σε σχέση με τους 64 συναδέλφους τους στα χειμερινά αθλήματα ($x = 1,86$) και ότι δεν εκτελούν “παρόμοια μικρά καθήκοντα ως παραγωγή σε σειρά” ($p < .03$) ($x = 3,08$). Σχετικά με την έρευνα των κλεφτών του χρόνου ένας στατιστικά σημαντικός ρόλος ($p < 0.04$) για την εμφάνιση εξωτερικών κλεφτών χρόνου είναι ο τύπος της Ομοσπονδίας των ερωτηθέντων προπονητών. Γενικά αποδεικνύεται ότι οι εθνικοί προπονητές των χειμερινών αθλημάτων ($x = 1,81$) είναι λιγότερο πιθανό να έχουν εξωτερικούς κλέφτες του χρόνου σε σχέση με τους εθνικούς προπονητές των θερινών αθλημάτων ($x = 2.04$).

72. Ζαρώτης, Γ., Τοσουνίδης, Α. (2019): Κίνηση, παιχνίδι και άθληση ως μετρα πρόληψης & προαγωγής Υγείας στην παιδική και εφηβική ηλικία. 3ο Διεθνές Συνέδριο Αθλητικών Επιστημών του Α.Π.Θ. 1-3/3/2019 Θεσσαλονίκη. Πρακτικά, <http://www.icss2019.web.auth.gr/el/node/95>.

Η εξαφάνιση των φυσικών χώρων για κίνηση και η αυξανόμενη χρήση των μέσων ενημέρωσης και της τεχνολογίας οδηγούν σε απώλεια χωρικών, κοινωνικών και άμεσων σωματικών-αισθητικών εμπειριών. Οι συνέπειες για τα παιδιά και τους νέους συχνά εκφράζονται ως αδυναμίες συντονισμού και σωματικής στάσης, παχυσαρκία, διαταραχές στον τομέα της αντίληψης και της γνωστικής επεξεργασίας, ως αντικοινωνική και επιθετική συμπεριφορά, μικρή δυνατότητα σωματικής κόπωσης, προβλήματα εξάρτησης καθώς και ως ψυχικές και ψυχοσωματικές βλάβες. Πρόκειται για το ερώτημα, πως μπορεί κανείς να βοηθήσει τα παιδιά και τους εφήβους στην

ανάπτυξη μίας ισχυρής, σταθερής και ανθεκτικής προσωπικότητας, η οποία θα μπορεί να αντιμετωπίζει συνειδητά προβλήματα και κρίσιμα γεγονότα. Επίσης πως μπορεί κάποιος να υποστηρίξει τα παιδιά και τους νέους, σε έναν κόσμο γεμάτο κινδύνους, για την ενίσχυση της υγείας τους και την ανάπτυξη μίας θετικής προσωπικότητας και πως μπορούν να συνεισφέρουν σε αυτό η κίνηση, το παιχνίδι και ο αθλητισμός. Η μέθοδος που υιοθετήθηκε για την μελέτη ήταν μία ανασκόπηση της βιβλιογραφίας. Με αφορμή την παρούσα μελέτη, διαπιστώνονται οι δυνατότητες της κίνησης, του παιχνιδιού και της άθλησης, για την πρόληψη αναπτυξιακών διαταραχών των παιδιών και των εφήβων λόγω χρήσης ναρκωτικών, σωματικών ασθενειών, ψυχοσωματικών ενοχλήσεων, και ψυχοκοινωνικών διαταραχών. Συμπερασματικά οι προσφορές μέσω του τομέα κίνηση, παιχνίδι και άθληση πρέπει να οργανώνονται από αυτόν με τέτοιο τρόπο, ώστε τα παιδιά και οι νέοι να βιώνουν την επιτυχία. Για το σκοπό αυτό είναι απαραίτητο, να είναι η οδός διδασκαλίας και μάθησης εξατομικευμένη και διαφοροποιημένη, να προσφέρονται απλοποιήσεις και να παρουσιάζονται εφικτοί προσιτοί στόχοι.

73. Τσσουνίδης Α., (2019): Πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης στα χειμερινά αθλήματα. Η περίπτωση της Wintersportschule και ski schools. 3ο Διεθνές Συνέδριο Αθλητικών Επιστημών του Α.Π.Θ. 1-3/3/2019 Θεσσαλονίκη. Μη Αναρτημένη ανακοίνωση. Πρακτικά, <http://www.icss2019.web.Auth.gr/el/node/95>.

Αυτή η μελέτη περιγράφει τις δυο βασικές ηλεκτρονικές πλατφόρμες μάθησης για τα χειμερινά αθλήματα, την WintersportSCHULE απο το Ινστιτούτο υπαίθριου Αθλητισμού και Οικολογίας του Γερμανικού Αθλητικού Πανεπιστημίου Κολωνίας (<https://www.wintersportschule.de/>) και την Ski Schools (<http://www.aboutskischools.com/>) των Η.Π.Α. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης “WintersportSCHULE” αποτελεί πηγή έμπνευσης, διδασκαλίας και συλλογής υλικού για την εκπαίδευση παιδιών και εφήβων στα χειμερινά αθλήματα στο σχολείο. Η πύλη απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές που επιθυμούν να συμμετάσχουν ολοκληρωμένα στο διδακτικό υλικό για μαθήματα χειμερινών αθλημάτων, και παρέχει οργανωτικές γνώσεις για την προετοιμασία και την υλοποίηση εκδρομών με χειμερινές κινητικές δραστηριότητες, καθώς επίσης πληροφορίες σχετικά με τον εξοπλισμό, τις προμήθειες, τις νομικές συμβουλές και τα μέτρα ασφάλειας. Συνδέεται με το πρόγραμμα των “εισιτηρίων2nature camps” που προσφέρεται τόσο το καλοκαίρι όσο και το χειμώνα, διάρκειας πέντε ημερών στο πλαίσιο μιας κλασικής σχολικής εκδρομής (ανάλογο πρόγραμμα με αυτό των λευκών και πράσινων εβδομάδων). Τα χειμερινά σπορ έχουν ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις στη σωματική, κοινωνική και πνευματική ανάπτυξη των παιδιών και των εφήβων. Αυτό τεκμηριώνεται επιστημονικά γιατί τα χειμερινά αθλήματα κρατούν την ευεξία, κάνουν έξυπνους τους σκιέρ, χαλαρώνουν, αναπτύσσουν την προσωπικότητα, ενισχύουν την κοινότητα, είναι διασκέδαση, μπορούν να συμβάλουν στην κοινωνική ένταξη και κυρίως συμβάλουν στην εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Παράλληλα, μέσα από τη πλατφόρμα γίνεται ενημέρωση για δυνατότητες εκπαίδευσης σε Πανεπιστήμια της Γερμανίας και προγράμματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης στα χειμερινά αθλήματα για τους εκπαιδευτικούς. Επίσης δίνονται πληροφορίες για Δυνατότητες απασχόλησης σε χειμερινά αθλήματα. Αντίστοιχα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης “Ski Schools” των Η.Π.Α. προσφέρεται μια τεράστια βάση δεδομένων από σχολές σκι σε όλο τον κόσμο, κυρίως σε σχολές στις Η.Π.Α. και Καναδά. Δίνει χρηστικές πληροφορίες στο “γιατί να πάτε σε σχολή σκι;” και “πώς να την επιλέξετε”. Παραθέτει πληροφόρηση σχετικά με τους προσομοιωτές σκι, ένα πλούσιο λεξικό ορολογίας του σκι, με τα μαθήματα σκι, τις ασκήσεις τεχνικής για όλα τα χειμερινά αθλήματα, την προπόνηση προετοιμασίας, πληροφόρηση σχετικά με τον εξοπλισμό, θέματα ασφαλείας, προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, και δυνατότητες ασφάλισης. Παρέχει μια εκτεταμένη πληροφόρηση σχετικά με τις θέσεις εργασίας (αναζήτηση, δημιουργία αίτησης, διαχείριση συνέντευξης, διαχείριση παραίτησης), καθώς επίσης ενημέρωση σχετικά με τα χειμερινά θέρετρα, και τα είδη των αγωνισμάτων των χειμερινών αθλημάτων.

74. Τσσουνίδης Α. (2019): Αθλητικά μουσεία των χειμερινών αθλημάτων, της ορειβασίας και της αναρριχησης. η σχέση τους με τις Τέχνες. 1ο Διεπιστημονικό Συνέδριο του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών και του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με θέμα «Αθλητισμός & Τέχνη.

Επιστημονικός & Καλλιτεχνικός Διάλογος», 5-7 Απριλίου 2019, Ιωάννινα. Πρακτικά, <https://drive.google.com/file/d/1FBpLoBOsUN01Q4zFTT3VTfgR2h1w4Fek/view>

Σκοπός της μελέτης: Η μελέτη παρουσιάζει τα ποιο σημαντικά μουσεία των χειμερινών αθλημάτων, της ορειβασίας και της αναρρίχησης από όλο τον κόσμο και την σχέση τους με τις Τέχνες. Υλικά και μέθοδοι: Η μελέτη αξιοποιεί στοιχεία από τις επίσημες ιστοσελίδες των μουσείων καθώς και τις ψηφιακές πλατφόρμες των διαφόρων συλλεκτικών μουσείων. Αποτελέσματα: Σκοπός του αθλητικού Μουσείου για ένα άθλημα είναι να αποτυπώνει την αθλητική ιστορία της χώρας σε σχέση με το συγκεκριμένο άθλημα. Το κοινό πάθος για τα χειμερινά Αθλήματα, την ορειβασία και την αναρρίχηση και κυρίως την Αρχαιολογία οδήγησε στην ιδέα να δημιουργηθούν ηλεκτρονικά εικονικά μουσεία (vintage winter). Το ερώτημα που τίθεται βέβαια είναι, εάν ένα μουσείο, άρα και ένα αθλητικό μουσείο που καταγράφει ένα έκθεμα, είναι τέχνη. Στην προσπάθεια απάντησης αυτής της ερώτησης παρατίθενται μερικές περιπτώσεις μουσείων. Ενδιαφέρον έχει και η ψηφιακή συλλογή του μουσείου του Σάλτσμπουργκ για την παρουσίαση του σκι σε έργα ζωγραφικής και η συλλογή εσωτερικής διακόσμησης. Μεγάλο ενδιαφέρον για την ορειβασία, αλπινισμό, αναρρίχηση παρουσιάζει το della Museo Nazionale Montagna. Το μουσείο σκι στο Holmenkollen του Όσλο είναι το παλαιότερο ειδικό μουσείο για σκι στον κόσμο. Η διεθνής ένωση Ιστορίας του Σκι δημιούργησε έναν παγκόσμιο οδηγό για το 2018 για τα μουσεία, τις συλλογές και τις βιβλιοθήκες. Προς το παρόν, οι δύο πιο επιτυχημένες συλλογές στο διαδίκτυο είναι το μουσείο της Αυστριακής Ολυμπιακής Επιτροπής και το Ελβετικό μουσείο του σκι. Συμπέρασμα: Το αθλητικό μουσείο των χειμερινών αθλημάτων, της ορειβασίας και της αναρρίχησης συλλέγει και εκθέτει ιστορικά, συλλεκτικά εκθέματα πάντα σε σχέση με τις Τέχνες και μπορεί να λειτουργήσει ως καλή πρακτική για την Ελλάδα με πρώτο βήμα την δημιουργία ενός εικονικού μουσείου (vintage) των χειμερινών αθλημάτων, της ορειβασίας και της αναρρίχησης και σε δεύτερο βήμα την καταγραφή σχετικών εκθεμάτων σε διάφορα συμβατικά μουσεία (π.χ. το ολυμπιακό μουσείο Θεσ/νίκης, κ. ά.).

75. Τσσουνίδης Α. (2019): Εξέταση της σχέσης του Αθλητισμού με έμφαση στα χειμερινά αθλήματα, Ορειβασία, και Αναρρίχηση με τις Τέχνες. Η περίπτωση της Ένωσης Αθλητικών Τεχνών της Ιαπωνίας. 1ο Διεπιστημονικό Συνέδριο του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών και του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με θέμα «Αθλητισμός & Τέχνη. Επιστημονικός & Καλλιτεχνικός Διάλογος», 5-7 Απριλίου 2019, Ιωάννινα. Πρακτικά <https://drive.google.com/file/d/1FBpLoBOsUN01Q4zFTT3VTfgR2h1w4Fek/view>

Σκοπός της μελέτης: Αυτή η μελέτη αναλύει την σχέση του Αθλητισμού, με έμφαση τα χειμερινά αθλήματα, την ορειβασία και την αναρρίχηση, με τις Τέχνες. Αναλυτικότερα εξετάζεται ο σκοπός, η οργάνωση και διοίκηση της Ιαπωνικής Ένωσης Αθλητικών Τεχνών. Υλικά και μέθοδοι. Η μελέτη αυτή αντλεί τα στοιχεία της από την ιστοσελίδα της Ιαπωνικής Ένωσης Αθλητικών Τεχνών και από τα μουσεία της Ιαπωνίας σχετικά με τα χειμερινά αθλήματα, την ορειβασία και την αναρρίχηση. Αποτελέσματα. Η Ένωση Αθλητικών Τεχνών της Ιαπωνίας είναι αφιερωμένη στην ανάπτυξη του αθλητισμού μέσω καλλιτεχνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Η σύγχρονη κοινωνία αναφέρεται μερικές φορές ως "εποχή συναισθημάτων". Αναφέρεται από την Ένωση Αθλητικών Τεχνών της Ιαπωνίας και συνεχίζει «Η τέχνη αποτελείται από κίνηση και δράμα και παραμένει στη μνήμη και στα αρχεία». Τα αθλήματα και ειδικότερα τα χειμερινά αθλήματα, η ορειβασία και η αναρρίχηση είναι ένα είδος ανθρώπινου δράματος και συμβολικού θέματος στις αθλητικές τέχνες. Μια μεγάλη κατηγορία αλληλοεπίδρασης είναι ο Αθλητισμός και η ζωγραφική, η αθλητική σκίτσογραφία, η γλυπτική, η φωτογραφία, η μουσική, η ποίηση, αθλητισμός η μόδα, ο σχεδιασμός κ.ά. (<http://www.sportsarts.gr.jp/>). Άλλη μεγάλη κατηγορία είναι αυτή που κάποιο έκθεμα από τα 15 ολυμπιακά χειμερινά αθλήματα, την ορειβασία και την αναρρίχηση τίθεται ως αρχαιακό στοιχείο, στοιχείο μνήμης και αποτίθεται σε Μουσείο (συμβατικό π.χ. στο Hokinokuni Mountain Climbing Art ή ψηφιακό π.χ. στο Sapporo Winter Sports Museum). Συμπεριλαμβάνονται επίσης στο πλαίσιο των αθλητικών Τεχνών οι τελετές έναρξης και λήξης σε αθλητικές εκδηλώσεις. Στους Ασιατικούς Αγώνες παρουσιάζονται εκθέματα τέχνης (art exhibits) και στα εθνικά Πρωταθλήματα, όπως και σε παγκόσμια Πρωταθλήματα πραγματοποιούνται σχετικές με το άθλημα εκθέσεις αθλητικών Τεχνών (sports arts). Συμπέρασμα. Ο Αθλητισμός και ειδικότερα τα 15 χειμερινά ολυμπιακά αθλήματα, η ορειβασία και η αναρρίχηση αποτελούν σημαντικό κίνητρο έμπνευσης για τις Τέχνες, όπως

καταγράφεται στην Ιαπωνική Ένωση αθλητικών Τεχνών και μπορεί να λειτουργήσει ως καλή πρακτική για την Ελλάδα.

3. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ

1. Τσοσουνίδης, Α. (1999). Η Αθλητική αγορά εργασίας: Γερμανία - Ελλάδα. Παναγιωτόπουλος Δ., (Εκδ.): Το αθλητικό Δίκαιο στον 21^ο αιώνα, Αθλητική Δραστηριότητα κατ' Επάγγελμα, σ. 222-241. Τρίκαλα.

Σκοπός της μελέτης αυτής είναι να παρουσιάσουμε μέσα από πρόσφατες έρευνες τα κύρια χαρακτηριστικά της γερμανικής αθλητικής αγοράς εργασίας και να τα συγκρίνουμε με αυτά της Ελλάδας. Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής δείχνουν την τεράστια ανάπτυξη του Αθλητισμού. Κύριο συμπέρασμα της μελέτης αυτή είναι ότι όσο η διαφορά της σχέσης ειδικού - μη ειδικού (λειτουργική ή θεσμική) είναι μεγάλη τόσο υπάρχουν σαφή προφίλ επαγγελματιών. Ωστόσο προβλέπεται να ισχύει γενικότερα στην ελεύθερη αθλητική αγορά παροχής υπηρεσιών, το ότι οι ευκαιρίες απασχόλησης και αμοιβής θα είναι σχετικά καλές με τη μορφή όμως της απασχόλησης (Jobs) με σύντομη διάρκεια, μερική απασχόληση με ελαστικό ωράριο, με έντονο ανταγωνισμό, ενώ ισχύει ο αποεπαγγελματισμός στους αθλητικούς συλλόγους και η ύπαρξη έμμισθων ερασιτεχνών.

2. Τσοσουνίδης, Α. (2000). Η Παιδαγωγική Διάσταση του Ελεύθερου Χρόνου. Σύνδεση με το Σχολείο. Αυγερινός Χ. (Εκδ.): Σχολική Φυσική Αγωγή, σ. 147-160, Τρίκαλα.

Σκοπός της μελέτης αυτής είναι να απαντήσουμε μέσα από βιβλιογραφική έρευνα στα κύρια ερωτήματα: αν θα πρέπει να συνδεθεί η Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου με τη σχολική Παιδαγωγική, αν ο Ελεύθερος Χρόνος μπορεί να αποτελέσει μια νέα επιστήμη; και αν μπορεί να δημιουργήσει μια νέα αγορά εργασίας. Θα παρουσιάσουμε ένα ολοκληρωμένο μοντέλο προσέγγισης της επιστήμης αυτής, συστηματοποιώντας τα επιμέρους ερευνητικά αντικείμενά της, τις μεθόδους έρευνας και την χρησιμοποίηση των γνώσεών της. Τα αποτελέσματα της μελέτης ανάδειξαν ότι ο Ελεύθερος Χρόνος είναι το αντικείμενο μίας νέας σύνθετης επιστήμης με κύριο συστατικό την Παιδαγωγική Διάσταση και ερευνητικές περιοχές: τον Τουρισμό / Συγκοινωνίες, τα Μ. Μ. Ε. / Επικοινωνία, τον Πολιτισμό / Πολιτιστική παιδεία, τον Αθλητισμό / Παιχνίδια και την Κατανάλωση / Διασκέδαση. Η έρευνα του Ελεύθερου Χρόνου κατηγοριοποιείται ως έρευνα: του χρονικού ισοζυγίου, του χρόνου ζωής, των στυλ ζωής και του μέλλοντος. Ο Ελεύθερος Χρόνος δημιουργεί μία δυναμική νέας αγοράς εργασίας, που κύριο χαρακτηριστικό έχει τις πολλές ευκαιρίες απασχόλησης σε παροχή κυρίως υπηρεσιών, την ελαστικότητα του ωραρίου, τον έντονο ανταγωνισμό προσόντων, τη μη κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων και τα λίγα νέα επαγγέλματα. Τα κύρια συμπεράσματα είναι ότι, η έντονη διαφοροποίηση και πολυπλοκότητα της κοινωνίας, που περνάει μέσα από την εξειδίκευση και τη σύνθεση παραδοσιακών γνωστικών περιοχών σε νέες, θα πρέπει να περάσει τόσο στην Πανεπιστημιακή και Επαγγελματική Εκπαίδευση όσο και στην αγορά εργασίας με καταγραφή των προφίλ σύγχρονων επαγγελματιών κάτω από το πρίσμα των εξειδικευμένων γνώσεων και νέων αναγκών.

3. Tosunidis A. (2001). Comparison of self- and time management of national coaches in Germany and Japan. In Japanese-German Center Berlin, Hoppner, I. (Eds.): The Impact of Reform on Japan. Proceedings of the Conference of the European Japan Experts Association at Berlin. Volume 4, pp. 111-116. Berlin, Germany.

Μετάφραση τίτλου δημοσιεύματος: Σύγκριση του Αυτομάντζμεντ και Μάντζμεντ του Χρόνου των Εθνικών Προπονητών στη Γερμανία και Ιαπωνία.

Many Coaches and especially National coaches have often difficulties professional tasks in the available time to finish. Routine task, minor task and administrative works exhausted them and take too much of their working time. Time pressure, pressure for performance, stress, neurosis determinate the rhythms of work, reduce the satisfaction from the work, reduce the time for the family, for relax and leisure. They cannot catch the important deadline and have oversized desk. Result it's the reduction of effectiveness and efficiency. The purposes of this study were to analyze the Self- and Time-Management of National-Coaches in Japan and Germany. Especially the study

analyzed: The image of the National-Coaches work in Japan and in Germany in relation with the load of time of activities and tasks, The Time Losses of Time-Management functions (setting goals, Planning, Decision, Organization / Execution, Controlling, Information and Communication) and The Time-Wasters in the work of the National-Coaches. Data was collected through writing standard questionnaires. It was used also bibliography- / document analysis also oral structural and unstructured Interviews. The research evaluation became with SPSS-Program. The study has the following conclusions: The work of National-Coaches is absolutely comparable to the work of manager. Various and many tasks are included in the work of National-Coach. Many National-Coaches work with inefficient and ineffective Techniques of Time Management. Activities with small popularity are related to evaluation with a lot of time pressure. The experience of National-Coaches has not statistically significant of influence with the existence of time losses and time-Wasters.

4. Τοσουνίδης, Α., (2002). Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου με έμφαση στον Αθλητισμό και στην κινητική Αναψυχή στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Καψάλης, Κ., / Κατζίκης, Α. (Εκδ.): Σχολική γνώση και Διδασκαλία στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Παναπιστημίου Ιωαννίνων. Παράρτημα Αρ. 8. Τόμος 2, σ. 362-379. Ιωάννινα.

Σκοπός της μελέτης αυτής είναι να παρουσιάσουμε μέσα από τη βιβλιογραφική έρευνα τη διεπιστημονική προσπάθεια προσέγγισης του Ελεύθερου Χρόνου συστηματοποιώντας τα επιμέρους αντικείμενά της, τις μεθόδους έρευνας και την χρησιμοποίηση των γνώσεών της στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και να καταγράψουμε τις βασικές αρχές της Κοινωνικοπαιδαγωγικής Διδακτικής Μεθοδολογίας του Ελεύθερου Χρόνου, στον Αθλητισμό και στην κινητική Αναψυχή, και πώς αυτές μπορούν να εφαρμοστούν σε σχέση με την προσπάθεια κινητοποίησης της κοινής γνώμης για την άριστη οργάνωση και διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα της μελέτης αναδεικνύουν, ότι ο Ελεύθερος Χρόνος είναι το αντικείμενο μίας νέας διεπιστημονικής Επιστήμης με κύρια αντικείμενα: τον Τουρισμό, τα Μ. Μ. Ε., τον Πολιτισμό, τον Αθλητισμό και την Κατανάλωση / Διασκέδαση, ενώ η έρευνα του Ελεύθερου Χρόνου κατηγοριοποιείται ως έρευνα: του χρονικού ισοζυγίου, του χρόνου ζωής, των στυλ ζωής και του μέλλοντος. Δημιουργεί μία νέα δυναμική ένταξης των διαφόρων δράσεων, που λειτουργούν ήδη στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, ώστε το Σχολείο να δίνει και Παιδαγωγική Ελεύθερου Χρόνου και να έρθει σε επαφή με την κοινωνία. Η υιοθέτηση όλο και περισσότερων αρχών της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου και της εμπνευστικής – παρακινητικής (animative) Διδακτικής και Μεθοδολογίας προσδίδει περισσότερο Ποιότητα στην Εκπαίδευση και την εθελοντική Δράση. Τα κύρια συμπεράσματα της μελέτης εστιάζονται στο ότι, η εφαρμογή στην εκπαιδευτική διαδικασία των βασικών αρχών της κοινωνικής Αγωγής (π.χ. ολυμπιακής Παιδείας, κ. ά) και της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου είναι το κλειδί της επιτυχίας για κινητοποίηση των μαθητών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, αλλά και τη δημιουργία νέων ποιοτήτων στην Εκπαιδευτική διαδικασία.

5. Τοσουνίδης, Α., (2003). Ολυμπιακό Πνεύμα – Εθελοντισμός – Πανεπιστημιακός Αθλητισμός. Στο Συνέδριο με τίτλο «Ολυμπιακό Πνεύμα και Εθελοντισμός». Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης. Ινστιτούτο Επιμόρφωσης. Ημερομηνίες επιμόρφωσης: Ναύπλιο 12-14/3, Θεσσαλονίκη 19-21/3, Αθήνα 26-28/3.

Στην εργασία αυτή προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε διεπιστημονικά το Ολυμπιακό Πνεύμα, τον Εθελοντισμό και τον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό μέσα από την Επιστήμη του Ελεύθερου Χρόνου. Στη προσέγγιση αυτή θέλουμε να αναδείξουμε την Κοινωνικοπαιδαγωγική Διάσταση του Ελεύθερου Χρόνου στον χώρο του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού και την σύνδεσή του με το Ολυμπιακό Πνεύμα και τον Εθελοντισμό. Παρουσιάζει τις βασικές αρχές της Παιδαγωγικής Διδακτικής Μεθοδολογίας του Ελεύθερου Χρόνου και πώς αυτές μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία μιας νέας κοινωνικής αντίληψης στη χώρα μας μέσω της ανάπτυξης νέων μορφών συλλογικότητας, εθελοντικής δράσης, Ολυμπιακού Πνεύματος και Φιλαθλητισμού.

6. Tosunidis A. (2004). Japan and its neighbors according to Sports and Tourism. In: Japanese-German Center Berlin, Hoppner, I. (Eds.): Japan and Its Neighbors. Proceedings of the Conference of the European Japan Experts Association (EJEA) at Stockholm / Sweden. Volume 5, pp. 81-94. Berlin, Germany.

Μετάφραση τίτλου δημοσιεύματος: Ιαπωνία και οι γείτονες τις σε σχέση με τον Αθλητισμό και τον Τουρισμό.

Japanese society passed through a period of rapid economic growth and came to a point, where the countries of Europe and North America requested the shortening of Japanese working hours (Harada, 2004, 63). As a result, the Labour Standards Law was revised and the new short-hours policy named *jitan-seisaku* in Japanese was enforced. As a result, working hours were shortened and a gradual descent to a standard 1,800 hours target had begun. Since then, the traditional feeling of guilt that the Japanese have harbored about taking time off is buried and the value system on governing work and leisure has changed. As Japan changes from a society that placed economic growth at its core to a mature society that pursues a better quality of life, finding a creative balance between work and leisure will become an important issue. Intercultural awareness and personal friendships fostered through tourism and sports are a powerful force for improving international understanding and contributing to peace between Japan and its neighbors - all the nations of the world. As continuous in this process the more leisure time and the creative balance between work and leisure translate to better quality of life through more participation in sports and tourism. Sports and tourism in the "leisurely" 21st century combine fostering international peace and understanding with the economic development and international trade.

7. Τσσουνίδης, Α., (2004). Ιστορική εξέλιξη του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών στη Φλώρινα από τη δεκαετία του 1920 έως σήμερα. Στο Ανδρέου, Α., (Εκδ.): Φλώρινα 1912-2002. Ιστορία & Πολιτισμός. Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας του Α.Π.Θ, σ. 603-626, Φλώρινα.

Στην εργασία αυτή θα ερευνησουμε την Ιστορική εξέλιξη του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών στη Φλώρινα και συγκεκριμένα στους τομείς του Αθλητισμού, Πολιτισμού, Τουρισμού, Διασκέδασης και Κατανάλωσης, από το μεσοπόλεμο (δεκαετία 1920) έως σήμερα. Η μελέτη αυτή βασίζεται στη βιβλιογραφική έρευνα και σε στοιχεία από δευτερογενείς και πρωτογενείς πηγές. Οι πρωτογενείς πηγές προέρχονται από μαρτυρίες μαθητών /-τριών και δασκάλων εκείνης της εποχής, σημερινών γονέων, παππούδων ή γιαγιάδων. Επίσης, με έρευνα πεδίου σε δομημένο ερωτηματολόγιο με μαθητές Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου (N= 153) στη Φλώρινα επιχειρείται η ανάλυση του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών σήμερα. Η στατιστική επεξεργασία των ανώνυμων ερωτηματολογίων έγινε με το SPSS και αποτέλεσε τμήμα μιας μεγάλης έρευνας που πραγματοποιήθηκε στο Νομό Φλώρινας σε αστικές, ημιαστικές και αγροτικές εκπαιδευτικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Αμύνταιο, Πρέσπα κ.α.) στα πλαίσια επιμορφωτικού προγράμματος ΠΕΚ (2001) και στο Νομό Καστοριάς (2002) στα πλαίσια προγράμματος Αγωγής Υγείας. Μέρος των αποτελεσμάτων παρατίθενται ως συγκριτικά στοιχεία των δραστηριοτήτων του Ελεύθερου Χρόνου των μαθητών του παρόντος με τα στοιχεία του παρελθόντος. Ο Ελεύθερος Χρόνος των μαθητών σήμερα έχει ποσοτικά και ποιοτικά αλλάξει. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδωσαν μία ποσοτική και ποιοτική ανάπτυξη σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητες των μαθητών, και τα αρνητικά αποτελέσματα της σημερινής καταναλωτικής κοινωνίας στην οργάνωση του Ελεύθερου Χρόνου των παιδιών. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν τον περιορισμένο Ελεύθερο Χρόνο, την άτυπη σχολειοποίησή του, την περιορισμένη συμμετοχή σε οργανωμένες μέσω αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων δραστηριοτήτων Ελεύθερου Χρόνου, την αυξημένη συμμετοχή στο κατηχητικό, την αυξημένη προτίμηση σε εξωτερικές, αυθόρμητες, συλλογικές κινητικές και παιγνιώδης δραστηριότητες, την μεγάλη συχνότητα σε δραστηριότητες με συναναστροφή με άλλους (φίλους, οικογένεια). Η έρευνα έδειξε επίσης της αυξημένη τηλεθέαση των 2 ως 4 ωρών το Σαββατοκύριακο και την παρακολούθηση αθλητικών εκπομπών, περιπετειωδών ταινιών και τηλεπαιχνιδιών, την έντονη επιθυμία για περιπετειώδη και χιουμοριστικά εξωσχολικά βιβλία και για κυρίως ξένα και μοντέρνα ελληνική μουσική. Συμπερασματικά η έρευνα αναδεικνύει την αναγκαιότητα εισαγωγής στο σχολείο της Αγωγής του Ελεύθερου Χρόνου με στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας οργάνωσης και της διάθεσης του Ελεύθερου Χρόνου με σκοπό την προσωπική αυτοπραγμάτωση, αλλά και την

ανάγκη οι φορείς που σχετίζονται με τον ελεύθερο χρόνο των μαθητών να γίνουν πιο ευέλικτοι, να ικανοποιούν τις ανάγκες και επιθυμίες των μαθητών και να προσφέρουν πέρα από την ποικιλία, μια αυξημένη ποιότητα στις υπηρεσίες που σχετίζονται με τον Ελεύθερο Χρόνο των μαθητών.

8. Τσσουνίδης Α., (2006): Πανεπιστημιακός Αθλητισμός: κίνητρα – ενδιαφέροντα και προσδοκίες των φοιτητών (-τριών). 1^ο Πανελλήνιο Forum Πανεπιστημιακού Αθλητισμού της Ε.Α.Τ.Ε. Πρακτικά Συνεδρίου, Επιμέλεια: Παπαδημητρίου Δ. σ. 66-75, Αθήνα.

Οι υπηρεσίες του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού και της Αναψυχής, που λαμβάνουν χώρα στον ελεύθερο χρόνο των φοιτητών (-τριών), θα πρέπει να βασίζονται στις ανάγκες, στα κίνητρα, στα ενδιαφέροντα, τις προσδοκίες, και τις επιθυμίες των φοιτητών, έτσι ώστε να τις ικανοποιούν όσο είναι δυνατόν σε μεγαλύτερο βαθμό. Ο σκοπός αυτής της έρευνας είναι, αφού περιγράψει τα χαρακτηριστικά του Ελεύθερου Χρόνου στον οποίο καλούνται οι φοιτητές (-τριες) να κάνουν χρήση και να απολαύσουν τις υπηρεσίες του πανεπιστημιακού αθλητισμού, να περιγράψει τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των φοιτητών (-τριών). Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας μπορεί χρησιμοποιηθούν τόσο στην παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου, ως πρακτική εφαρμογή της μεθόδου του συμμετοχικού σχεδιασμού, για να προκληθεί η μέγιστη συμμετοχή των φοιτητών (-τριών) και να βελτιωθούν οι υπηρεσίες του ιδρύματος, όσο και στον σχεδιασμό του προφίλ αυτών που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους προγράμματα. Συμπερασματικά η συμμετοχή των φοιτητών (-τριών) στις διάφορες αθλητικές ή κινητικές δραστηριότητες του πανεπιστημιακού αθλητισμού κάθε ιδρύματος, αποτελεί έναν ακόμα παράγοντα δέσμευσης – αξιοποίησης ενός τμήματος του Ελεύθερου Χρόνου των φοιτητών (-τριών), αλλά εκλαμβάνεται ταυτόχρονα και ως ένδειξη της σχεδιαστικής συμπεριφοράς των φοιτητών (-τριών), τόσο των δραστηριοτήτων όσο και του χρόνου τους.

9. Κασκάλης Θ., Τσσουνίδης Α., (2006): Η χρήση και αξιοποίηση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων ενός εκπαιδευτικού δικτυακού τόπου από τον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό. 1^ο Πανελλήνιο Forum Πανεπιστημιακού Αθλητισμού της Ε.Α.Τ.Ε. Πρακτικά Συνεδρίου, Επιμέλεια: Παπαδημητρίου Δ., σ. 97-106, Αθήνα.

Ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός στην Ελλάδα και στο εξωτερικό θα πρέπει να στοχεύει στην ικανοποίηση των αναγκών, των ενδιαφερόντων και των επιθυμιών των φοιτητών (-τριών). Με δεδομένο ότι η Τριτοβάθμια εκπαίδευση έχει το βασικό χαρακτηριστικό την μεγαλύτερη εξοικείωση των μελών της με την χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή και το διαδίκτυο ή αυτό είναι το ζητούμενο με τα διάφορα προγράμματα (κοινωνίας της πληροφορίας), η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων μέσω ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων αποτελεί στρατηγικό στόχο, τόσο στην απλή μορφή της δήλωσης μαθημάτων – δραστηριοτήτων, υπηρεσιών που προσφέρει ο Πανεπιστημιακός Αθλητισμός, όσο και της παιδαγωγικής διάστασης μέσω της μεθόδου του συμμετοχικού σχεδιασμού για την κινητοποίηση και δημιουργία νέων υπηρεσιών Πανεπιστημιακού αθλητικού εκπαιδευτικού περιεχομένου, όπως και στην καθαρά επιστημονική ερευνητική δράση του Πανεπιστημιακού αθλητικού εκπαιδευτικού έργου. Στην εργασία αυτή επιχειρείται η γνωριμία με το ηλεκτρονικό περιβάλλον ερωτηματολογίου και περιγράφονται τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα από την χρήση και αξιοποίηση του ηλεκτρονικά, δικτυακά προσβάσιμο φιλικού online περιβάλλοντος ερωτηματολογίων rhpESP, που προσφέρεται μέσω του εκπαιδευτικού δικτυακού (<http://www.nured.uowm.gr>). Επίσης παρατίθενται οι εμπειρίες χρήσης του περιβάλλοντος του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου στους φοιτητές (-τριες) στα πλαίσια του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού και μια σειρά από έρευνες που διεξήχθησαν με συμβατικό και ηλεκτρονικό τρόπο. Συμπερασματικά η εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος αποδεικνύονται πολύτιμα στην χρήση του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, ενώ η προσφερόμενη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης της έρευνας μπορεί να ενθαρρύνει την εκτεταμένη έρευνα. Τέλος η απλοποίηση και η αύξηση της διαισθητικότητας του περιβάλλοντος με την χρήση νέων τύπων ερωτήσεων, ώστε να συμπεριλάβουμε νέα μέσα στις ερωτήσεις (φωτογραφίες, βίντεο, ήχο, κ.ά.), μπορούν να συμβάλουν στην ευρεία χρήση του περιβάλλοντος αυτού και στον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό.

10. Τσσουνίδης Α. (2007): Στάσεις και στερεότυπα των μαθητών Δημοτικού του Νομού Φλώρινας για τον ελεύθερο χρόνο. Συνέδριο με θέμα «η Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας». Σχολή Επιστημών Αγωγής. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Πρακτικά Συνεδρίου, Επιμέλεια: Καψάλης Γ., Κατσίκης Α., σ. 1466-1476. Ιωάννινα.

Η διαπίστωση των στάσεων και των στερεοτύπων των μαθητών είναι χρήσιμη, γιατί συμβάλλει στην κατανόηση του ποσοστού διάδοσης ανάμεσα στους μαθητές των τρεχουσών αντιλήψεων και απλουστεύσεων που σχετίζονται με το πολυσύνθετο φαινόμενο του ελεύθερου χρόνου και την παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου και πως αυτή θα συνδεθεί με την σχολική παιδαγωγική στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μεθοδολογία: Υποκείμενα της μελέτης, ήταν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα 161 μαθητών της Δ', Ε' και ΣΤ' τάξης αστικών, ημιαστικών και αγροτικών σχολείων του Νομού Φλώρινας. Χρησιμοποιήθηκε ένα ερωτηματολόγιο για την συλλογή των δεδομένων και το SPSS 12.0 for Windows για την στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων. Αποτελέσματα: Από την έρευνα προκύπτει η αντίληψη ότι «ο ελεύθερος χρόνος δεν μου φτάνει και θέλω και άλλο» συνδέεται με το φύλο ($\chi^2=6,233$, $p=.013$, $\phi= .202$). Φαίνεται πως οι μαθητές έχουν αυτή την αίσθηση περισσότερο από τις μαθήτριες. Επίσης προκύπτει η αντίληψη ότι «δεν έχω ελεύθερο χρόνο» συνδέεται στατιστικά σημαντικά με το επάγγελμα του πατέρα ($\chi^2=11,907$, $df= 5$, $p=.036$, $\gamma=-.194$). Φαίνεται πως οι μαθητές που το επάγγελμα του πατέρα τους είναι δημόσιος υπάλληλος έχουν περισσότερο ελεύθερο χρόνο. Ο αριθμός των μαθητών, οι οποίοι απάντησαν ότι βοηθούν τους γονείς τους στο σπίτι ή στη δουλειά, διαφοροποιείται στατιστικά σημαντικά ως προς το επίπεδο μόρφωσης της μητέρας ($\chi^2=18.58$, $p=.005$, $\gamma= -.41$). Ένα σημαντικά αποτέλεσμα που καταδεικνύεται είναι ότι η περιοχή της εκπαιδευτικής μονάδας ($\chi^2= 13,140$, $df=6$, $p=.041$, $\gamma= ,356$) επιδρά στον βαθμό αυτοδιάθεσης των παιδιών. Μαθητές οι οποίοι φοιτούν σε αστικές εκπαιδευτικές μονάδες δείχνουν ότι έχουν στατιστικά σημαντικά λιγότερη ανάγκη βοήθειας στη διαμόρφωση του ελεύθερου τους χρόνου. Επίσης τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν μια στατιστική σημαντική διαφοροποίηση του βαθμού του προγραμματισμού του ελεύθερου χρόνου από το επάγγελμα του πατέρα ($\chi^2= 26,396$, $df= 15$, $p= ,034$, $\gamma= ,133$). Αξιοσημείωτο είναι ότι από τους περισσότερους μαθητές, 58,7 % (88 στους 150), ο ελεύθερος χρόνος θεωρείται ως χρόνος μάθησης (είτε κινητικά, είτε γνωστικά), ανεξάρτητα από το φύλο, τον τόπο κατοικίας και το επάγγελμα και τη μόρφωση των γονέων. Η δήλωση «αποφασίζω οι γονείς μου τι να κάνω» ελέγχει τον αυτοπροσδιορισμό των μαθητών, μια και σε αυτή την ηλικία η οικογένεια καθοδηγεί και επιβλέπει σε μεγάλο βαθμό τον ελεύθερο χρόνο των παιδιών. Επιπλέον τα παιδιά αυτής της ηλικίας, ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα, εξαρτώνται στις μετακινήσεις τους από το πρόγραμμα των γονέων τους. Συνολικά διαπιστώνεται ότι τα 2/3 των ερωτηθέντων μαθητών δηλώνει υψηλό βαθμό ευχαρίστησης στον ελεύθερο χρόνο και το 1/3 δηλώνει χαμηλό βαθμό. Ο βαθμός ανίας και παθητικότητας στον ελεύθερο χρόνο των μαθητών ερμηνεύεται ως αδυναμία και ανικανότητα σχεδιασμού σε σχέση με τους ιδιαίτερους χωροχρόνους και δημιουργεί επιτακτικά την ανάγκη να συμπεριληφθεί η αγωγή ελεύθερου χρόνου στα προγράμματα του σχολείου, έτσι ώστε ο μαθητής να μπορεί να αναπτύσσει ικανότητες προγραμματισμού και οργάνωσης σε σχέση με τους ιδιαίτερους χωροχρόνους του. Από τη σύγκριση του ελεύθερου χρόνου και του σχολείου προκύπτει πως η το 44,2% (65 στους 147) των μαθητών, που απάντησαν, δεν αντιλαμβάνεται αυτούς τους δύο τομείς ζωής τους ανταγωνιστικά παρά συμπληρωματικά όσον αφορά την ικανοποίησή τους. Αυτό σημαίνει ότι στη συνείδηση των περισσότερων παιδιών (55,8%) σήμερα σχολείο και ελεύθερος χρόνος δεν μπορούν να συνυπάρξουν αρμονικά και να συμβάλουν στην ευχαρίστησή τους.

11. Τσσουνίδης Α., (2007): Αξιολόγηση των βιβλίων Φυσικής Αγωγής Γ' και Δ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου. Συνέδριο με θέμα «η Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας». Σχολή Επιστημών Αγωγής. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Πρακτικά Συνεδρίου, Επιμέλεια: Καψάλης Γ., Κατσίκης Α., σ. 399 - 348. Ιωάννινα.

Η μελέτη αυτή αποσκοπεί στην αξιολόγηση των βιβλίων της Γ' και Δ' τάξης Δημοτικού Σχολείου στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (βιβλίο εκπαιδευτικού και μαθητή). Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε ήταν η καταγραφή των εκθέσεων των αξιολογητών και τα κριτήρια αξιολόγησης για το βιβλίο του εκπαιδευτικού σχετικά με τις γενικές οδηγίες, τις διδακτικές προτάσεις, τις πηγές, το εποπτικό υλικό, τις προτάσεις αξιολόγησης συνάδουσες με τα αναφερόμενα στα Δ.Ε.Π.Π.Σ –

Α.Π.Σ. Επίσης, ελήφθησαν υπόψη τα κριτήρια αξιολόγησης για το βιβλίο του μαθητή σχετικά με το περιεχόμενο, τη δομή – οργάνωση, την παιδαγωγική και διδακτική καταλληλότητα, τη λειτουργικότητα και την αισθητική του εικαστικού μέρους, καθώς και την τεχνική αρτιότητα. Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε η διαφορά της ποιοτικής και ποσοτικής αναβάθμισης των βιβλίων της Φυσικής Αγωγής για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση σε σχέση με την προηγούμενη διαδικασία συγγραφής σχολικών βιβλίων. Σε επίπεδο ποσότητας για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής αυξήθηκαν τα διδακτικά βιβλία (βιβλίο εκπαιδευτικού και μαθητή, δημιουργία τριών διαφορετικών εκπαιδευτικών πακέτων ανάλογα με τις τάξεις, Α' – Β', Γ' – Δ' και Ε' – ΣΤ'). Αναδεικνύεται η ποιοτική αναβάθμιση της διαδικασίας κρίσης – ελέγχου των εκπαιδευτικών βιβλίων με τη συνεχή αξιολόγηση τμημάτων (τέσσερις αξιολογήσεις) και του συνόλου των βιβλίων (τελική αξιολόγηση) από ομάδα αξιολογητών (μέλος Δ.Ε.Π., Σχολικό Σύμβουλο και Εκπαιδευτικό), καθώς και την τυχαία επιλογή βάση κλήρωσης των αξιολογητών από τους πίνακες κατάταξης. Καταγράφεται η έντονη χρήση της οριζόντιας και της κάθετης Διαθεματικής προσέγγισης διαφόρων εννοιών στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής στην Γ' και Δ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Η κάθετη προσέγγιση υποδηλώνει πώς εμφανίζεται η έννοια μέσα στο ίδιο το μάθημα της Φυσικής Αγωγής και στα περιεχόμενά του (π.χ. στους χορούς, στη μουσικοκινητική, ψυχοκινητική αγωγή, στο άλμα τριπλούν, στην περιστροφή στο μονόζυγο κ.ά.). Η οριζόντια προσέγγιση υποδηλώνει πώς παρουσιάζεται η έννοια στα υπόλοιπα μαθήματα. Φυσική, Βιολογία, Εικαστικά, κ.ά., ώστε με αυτόν τον τρόπο ο μαθητής να δημιουργήσει ένα πυκνότερο εννοιολογικό πλέγμα σε ό,τι αφορά στην έννοια και να έχει μια συνολικότερη αντίληψη της χρήσης της. Στη διαδικασία επιλογής των αξιολογητών η προβλεπόμενη από την προκήρυξη στον τύπο δημιουργία καταλόγου «μαχόμενων» εκπαιδευτικών με αυξημένα προσόντα μεταβλήθηκε σε κατάλογο εν ενεργεία εκπαιδευτικών χωρίς βασική προϋπόθεση την κατοχή «συναφών αυξημένων προσόντων – μεταπτυχιακού, διδακτορικού», οπότε με κλήρωση επιλέχθηκαν οι εκπαιδευτικοί, που θα αξιολογούσαν τα εν λόγω διδακτικά βιβλία. Το βασικό μειονέκτημα της διαδικασίας είναι ότι δεν εφαρμόστηκε, από έλλειψη χρόνου η προβλεπόμενη δειγματοληπτική χρησιμοποίηση – παρουσίαση στην τάξη του βιβλίου του εκπαιδευτικού και του μαθητή από μέλος ΔΕΠ ή από σχολικό σύμβουλο. Βασική επίσης αιτία της πίεσης χρόνου ήταν ο κακός συντονισμός της συγγραφικής ομάδας. Ωστόσο συμπερασματικά η όλη διαδικασία της συγγραφής των νέων βιβλίων της Φυσικής Αγωγής της Γ' και Δ' τάξης Δημοτικού Σχολείου κρίνεται ικανοποιητική παρά τα διαδικαστικά, οργανωτικά και χρονικά προβλήματα, αφού για πρώτη φορά υιοθετήθηκαν στοιχεία ποιότητας σε όλα τα στάδια διαχείρισης του έργου.

4. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΙΤΩΝ

1. Zarotis, G., Athanailidis, A., Tosunidis, A., Katsagolis, A., Lagerstom, D. (2003). *Geschichte und Zukunft des Fitness-Sport. Gesundheitssport und Sporttherapie* 1, 15-18. Μετάφραση τίτλου δημοσίευσης: **Ιστορία και Μέλλον του Αθλητισμού Ευεξίας.**

Στην εργασία αυτή γίνεται μια αναδρομή στην ιστορία και στο μέλλον του Αθλητισμού Ευεξίας. Παρουσιάζεται η χρονική διαδρομή της διαμόρφωσης του εμπορικού κλάδου των κέντρων Ευεξίας, η μετάβαση από τη διαμόρφωση του σώματος στον αθλητισμό Ευεξίας, τα χαρακτηριστικά της σύνδεσης των μελών, η ανάπτυξη του μοντέρνου κλάδου των κέντρων Ευεξίας και οι προοπτικές του. Από τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής διαπιστώνεται ότι, η Ευεξία, το σχηματισμένο σώμα και η σωματική ικανότητα επίδοσης δεν είναι ένα νέο εύρημα του σύγχρονου κόσμου, αλλά είχε σημαντική σημασία ήδη και σε προγενέστερους πολιτισμούς. Ο σημερινός επαγγελματικός κλάδος των κέντρων Ευεξίας, ο οποίος ξεκινάει από τη στοχευμένη γυμναστική, την προπονητική δραστηριότητα με κατεύθυνση την υγεία, τη Διάπλαση του σώματος και την αμερικάνικη αγορά των κέντρων Ευεξίας, παρουσιάζει μια ανάπτυξη δυναμική, μερικές φορές εκρηκτική και με σταθερή διεύρυνση σε περιεχόμενο. Η διάσταση του σώματος και στο παρελθόν ήταν, αλλά και μερικές φορές ακόμα και σήμερα έρχεται στο προσκήνιο, μπορεί κάποιος στο παρόν, όχι μόνο λόγω της δραματικής γενικής σωματικής μειωμένης κινητικότητας, να διαπιστώνει μία κατεύθυνση έντονη προς την υγεία και τη ολότητα. Ως συνέπεια αυτών πραγματοποιείται μια φανερό διεύρυνση των προσφορών που προσανατολίζονται σε ομάδες - στόχους και μία βελτίωση, τόσο στις υποδομές

και στο εύρος των προσφορών, όσο και στην ποιότητα της εξυπηρέτησης. Ιδιαίτερα στην περιοχή της συνεχόμενης μη σωματικής δραστηριοποίησης των ανθρώπων, πρέπει μελλοντικά να δοθεί μεγάλη σημασία σε ένα στοχοθετημένο και μεθοδικό σχέδιο, όταν κάποιος θέλει να προλάβει μια εγκατάλειψη εξαιτίας μίας ψυχοσωματικής υπερφόρτωσης. Εξαιτίας αυτού του λόγου θα πρέπει οι προσθήκες με ολιστική κατεύθυνση και κατεύθυνση υγείας - ευεξίας να τύχουν μια μεγάλη σημασία στη μελλοντική αγορά των κέντρων Ευεξίας.

2. Zarotis, G., Tosunidis, A., Athanailidis, A., Pappas, C., Lagerstom, D. (2003): Gesellschaftlicher Wertewandel und Auswirkungen auf Sport, Gesundheit und Körperthematization. In der Zeitschrift: Gesundheitssport und Sporttherapie, 19 Jg., H. 6, s. 220-223.

Μετάφραση τίτλου δημοσίευσης: Αλλαγές κοινωνικών αξιών και επιδράσεις αυτών στον Αθλητισμό, την υγεία και τη σωματικότητα.

Στη μελέτη αυτή θ' αναλύσουμε πώς οι συνεχόμενες κοινωνικές αλλαγές επηρέασαν άμεσα ή έμμεσα όλους τους κοινωνικούς θεσμούς και το σύστημα των κοινωνικών αξιών. Το κοινωνικό φαινόμενο του Αθλητισμού δεν έμεινε ανεπηρέαστο από τις αλλαγές αυτές και οι πάντα προστιθέμενες νέες αξίες επέδρασαν στις λειτουργίες του, οι οποίες συνέβαλαν ολοένα και περισσότερο σ' ένα νέο Οργανωτικό και Διοικητικό σύστημα. Στο χώρο αυτό προστέθηκαν συνεχώς νέες δραστηριότητες και προγράμματα άσκησης του σώματος, όπως για παράδειγμα η Αεροβική, το Jogging, προγράμματα άσκησης για ευεξία κ.λπ. Όλα αυτά αποβλέπουν στην υγεία, στην πρόσκτηση βιωμάτων, στην επικοινωνία και τη διασκέδαση των πολιτών μιας κοινωνίας. Έτσι, οι αλλαγές αυτές οδήγησαν σε μια νέα απειλή και μείωση πολλών παραδοσιακών αθλημάτων, διότι στις μέρες μας επιδιώκονται δραστηριότητες, οι οποίες είχαν σαν στόχο την ελάττωση και προστασία από τις αυξημένες λιπαυτικές, την καλή σωματική εμφάνιση, την εξισορρόπηση του ατόμου (πνευματικό και σωματικό έργο), τη βελτίωση των σωματικών ικανοτήτων για εργασία, δηλαδή, την επικράτηση νέων αξιών στο σύγχρονο Αθλητισμό με την προβολή και συμμετοχή του ίδιου του σώματος. Την υγεία σήμερα την επηρεάζουν αντίρροπες δυνάμεις, δηλαδή, από τη μια πλευρά οι θετικές επιδράσεις της εξέλιξης για μια καλύτερη ποιότητα ζωής, η αύξηση του πλούτου, οι διευκολύνσεις στο χώρο εργασίας κ.λπ., και από την άλλη η τεχνική και βιομηχανική εξέλιξη που δημιουργήσε αρκετά μεγάλα και σοβαρά προβλήματα στην κινητικότητα όχι μόνο των παιδιών, αλλά και των εργαζομένων, έτσι ώστε να γίνονται περισσότερο υποκινητικοί. Με την αλλαγή των αξιών σε κοινωνικό επίπεδο, ακολούθησε και ένας άλλος τρόπος ζωής και συμπεριφοράς. Η προστασία και η προώθηση της υγείας είναι ένα από τα κύρια προβλήματα της εποχής μας. Αυτή είναι και η προϋπόθεση για τις επιδόσεις του ατόμου σε μια κοινωνία απαιτητική και έντονα ανταγωνιστική, στην οποία η σωματική υγεία και γενικότερα η εικόνα του σώματος αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία. Εάν το ανθρώπινο σώμα δεν λειτουργεί καλώς, τότε η κοινωνική του αναγνώριση γίνεται δύσκολη και προπαντός η ένταξη του στις κοινωνικές και παραγωγικές διαδικασίες είναι προβληματική. Συνεπώς, το υγιές σώμα βοηθάει το άτομο στην αναζήτηση της ατομικής και κοινωνικής καταξίωσής του. Σε ένα υγιές σώμα υπάρχει η τάση να θέλει ν' ανταποκριθεί στις νέες αξίες, στη νεανικότητα, στην ευεξία, να είναι καλλίγραμμα και λεπτό και γενικά να είναι ένα αθλητικό σώμα. Ένα ικανό για επίδοση και υγιές σώμα εκλαμβάνεται ως μέσο για αυτοπροσδιορισμό και εμφανίζεται το ίδιο ότι είναι ικανό ν' αντισταθεί στα προβλήματα που συναντάει συνεχώς στη σύγχρονη κοινωνία.

3. Tosunidis A. (2003): Volunteerism – Olympic Spirit – University Sport. 2nd Symposium European University Sport Association (E.U.S.A.), Hraklio- Creta. In: [www.eusa-unisport.org /events/seminars](http://www.eusa-unisport.org/events/seminars).

The aim of this paper is to show that the interdisciplinary approach of Olympic spirit, Volunteerism and University sport with the view of Leisure Science try to show the Social pedagogic Dimension of Leisure Time in University sport in relation to the Olympic spirit and Volunteerism. It also has to do with the basic principals of pedagogic Leisure Time and how they can help to establish new social perceptions for Greece through the development of new ways of "team work", voluntarism, Olympic spirit and sportsmanship. The research of this study shows that the Olympic spirit and Voluntarism correlate with the pedagogic leisure time in the time and in the content. The leisure time is one new interdisciplinary science with basic research objects: Tourism

– Transportation, Median – Communication, Culture, Sport – Games and Consume – Entertainment. There is a need of the modern society for pedagogic framework, in which play, education, entertainment, recreation and communication are connecting in a creative, enjoyable and productive synthesis which gives knowledge, voluntarism, team-work, cultural development, ability to develop movement, critical thought for the reality and improvement of experiences. The pedagogic of Leisure time is a bridge between school education and social pedagogic and social medicine (body, emotional and mental health, recreation, rehabilitation e. g).

4. Παππάς, Χ., Τσσουνίδης, Α., (2004): Η συμβολή του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού στον Πολιτισμό, στον Τουρισμό και στην Οικονομία για την ανάπτυξη της Ηπείρου. Μία εμπειρική πιλοτική έρευνα στο Παράδειγμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Συνέδριο του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου για το Μέτζοβο με θέμα «Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Ηπείρου». Επιμέλεια Πρακτικών. Ρόκος Δ., (2007), σ. 460-476. Μέτσοβο.

Στην εργασία αυτή προσπαθήσαμε να διερευνήσουμε τη δυνατότητα σύνδεσης του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού, μέσα από μια ποικιλία προγραμματισμένων κινητικών ή αθλητικών δραστηριοτήτων, με τον Τουρισμό και τον Πολιτισμό στην περιοχή της Ηπείρου. Για το θέμα αυτό συμβουλευθήκαμε Προγράμματα, που εμφανίζονται σε άλλες χώρες, τα οποία συνδέουν τις υπαίθριες κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες, τις δραστηριότητες αναψυχής, τον Οικοτουρισμό και τον Τουρισμό, που έχει σχέση με την Πολιτιστική Κληρονομιά μιας περιοχής και την Ανάπτυξή της. Στις χώρες αυτές η εν λόγω σύνδεση με τον Πανεπιστημιακό Αθλητισμό έχει γίνει προ πολλού. Το φυσικό περιβάλλον και η πολιτιστική κληρονομιά της Ηπείρου, η οποία προσφέρεται ως ένας ειδυλλιακός τουριστικός προορισμός, θα πρέπει συστηματικά, μέσω του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού, να γίνει γνωστή στο φοιτητόκοσμο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Με την ευχάριστη βιωματική γνωριμία η περιοχή θα μπορέσει ν' αποκτήσει μελλοντικούς εν δυνάμει τουρίστες, αλλά και «πολλαπλασιαστές – διαφημιστές» με Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, πού θα μεταφέρουν τις ευχάριστες νεανικές αναμνήσεις στην μελλοντική οικογένειά τους ή στον κύκλο τους. Η επένδυση στην εφαρμογή ενός μακροχρόνιου, συστηματικού, μικτής μορφής χρηματοδότησης Προγράμματος και συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων, που θα αναφέρεται στις/στους φοιτήτριες (-τές) του Πανεπιστημίου, θα δώσει στο άμεσο μέλλον κίνητρα για την επίσκεψη μεγάλου αριθμού τουριστών. Στις χώρες, Αγγλία, Γερμανία και Γαλλία έχουν αναφερθεί οι λειτουργίες του Αθλητισμού, που συνδέονται και είναι σε αλληλεξάρτηση με τον Τουρισμό και αυτό επισημαίνεται από τις επίσημες ιστοσελίδες των Ομοσπονδιών του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού των χωρών αυτών. Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, όπου και αναφερόμαστε, κάναμε μια πιλοτική έρευνα χρησιμοποιώντας το εργαλείο του ερωτηματολογίου σε πρωτοετείς φοιτήτριες (-τές) (N=72) σχετικά με τις κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες, καθώς και το ενδιαφέρον τους για την πολιτιστική κληρονομιά και τις δυνατότητες αναψυχής, που προσφέρει η περιοχή για την καλύτερη αξιοποίηση του Ελεύθερου Χρόνου τους. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι φοιτήτριες (-τές) προτιμούν περισσότερο τις μαζικές δραστηριότητες αναψυχής (77,8%), παρά τις παραδοσιακές αθλητικές δραστηριότητες με μορφή αγώνων (36,1%). Ως δραστηριότητες κατά τον Ελεύθερο Χρόνο τους αυτό που θα έκαναν πιο ευχάριστα ήταν: «να ακούνε μουσική» (x= 2,92), «να κάνουν παρέα με φίλους» (x= 2,87), «να κάνουν εκδρομές – ταξίδια» (x= 2,77), «να πηγαίνουν κινηματογράφο, θέατρο» (x= 2,66), «να πηγαίνουν για ποτό και χορό» (x= 2,61) και «να αθλούνται» (x= 2,49). Κύρια κίνητρα έχουν την γενική βελτίωση της φυσικής κατάστασης (x= 4,82), την ειδική γύμναση για διαμόρφωση του σώματος (x= 4,27), τη γύμναση για αδυνάτισμα (x= 4,23) και την γύμναση για ευχαρίστηση και χαλάρωμα (x= 4,22). Οι πρωτοετείς φοιτήτριες (-τές) περισσότερο επιθυμούν μαζί με ορισμένες κινητικές και αθλητικές δραστηριότητες, που γίνονται σε κλειστούς χώρους ν' ασχολούνται παράλληλα και με υπαίθριες κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες αναψυχής, ώστε μέσω αυτών να έρχονται σε επικοινωνία με το φυσικό περιβάλλον και τον πολιτισμό. Προτιμούν δραστηριότητες, όπως είναι οι εκδρομές (68,1%) και ενδιαφέρονται για την παροχή Προγράμματος διατροφής (45,8%). Συμπερασματικά, μέσω του Πανεπιστημιακού Αθλητισμού μπορούν να προγραμματισθούν και να ικανοποιηθούν οι αυξημένες ανάγκες, οι προσδοκίες και οι επιθυμίες των φοιτητριών (-τών) με υπαίθριες κινητικές ή αθλητικές δραστηριότητες, και δραστηριότητες αναψυχής, που με αυτές θα συνδέεται και η ανάπτυξη του Τουρισμού, του Πολιτισμού και της Οικονομίας της περιοχής της Ηπείρου.

5. Τσσουνίδης Α., Παππάς Χ., Λιόλιου Λ., (2008): Δείκτες Ποιότητας του Εκπαιδευτικού έργου στο χώρο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού. Περιοδικό των Αθλητικών Επιστημών, Οργάνωση του Αθλητισμού. Τόμος 6, τεύχος 1, σ. 77-82. Σπάρτη.

Στη μελέτη αυτή επιδιώκουμε να προσδιορίσουμε τους Δείκτες Ποιότητας του Εκπαιδευτικού έργου στο χώρο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού και να εξετάσουμε τις δυνατότητες εφαρμογής τους. Για τον προσδιορισμό αυτό θα χρησιμοποιηθούν τα μοντέλα των Δεικτών Ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που υλοποίησε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και αυτό που προτείνει το Υπουργείο Παιδείας της Σκωτίας. Τα αποτελέσματα αυτών των μελετών έδειξαν ότι υπάρχει μεγάλη συνάφεια των Δεικτών Ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου σε ό,τι αφορά την Παιδαγωγική διάσταση της Φυσικής Αγωγής, ενώ στο χώρο του Αθλητισμού στον κερδοσκοπικό τομέα και στον Αθλητισμό υψηλής επίδοσης, οι Δείκτες Ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου εμφανίζουν μειωμένη εφαρμογή. Επίσης, εμφανίζεται εκτεταμένη εφαρμογή του Μάνατζμεντ Ολικής Ποιότητας στο χώρο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού, καθώς και η υιοθέτηση πολλών στοιχείων της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου. Επιπλέον, θα συζητηθεί η δυνατότητα χρησιμοποίησης κάποιων στοιχείων Ποιότητας που προέρχονται από εθελοντικούς αθλητικούς φορείς ή αθλητικές ή μη αθλητικές κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.

6. Zarotis G., Athanailidis I., Tosunidis A., Mastrogiannopoulos N. (2017). «Drop-Out in Fitness-Sport. Comparing the general relevance of reasons for quitting». In: *TRENDS in Sport Sciences*. 24(4):175-181, (ISSN: 2299-9590),

http://www.tss.awf.poznan.pl/files/2017/vol%2024%20no%204/5_Zarotis_TSS_2017_424_175-181.pdf

Aim of Study. The central question of the present study is how strong are the various reasons for abandoning activities in a fitness studio. And to what extent these reasons differ from one another in terms of importance for the drop-out decision. We also examine whether there are typical priorities in the drop-out justification and which reasons are used, in a statistically significant way, more or less or not at all. **Material and Methods.** A total of 225 people, who had terminated their contract with a fitness studio, were questioned. The survey was conducted as a telephone inquiry about their actual decision. The study was conducted in a health-oriented fitness centre in East Cologne. The fitness facility was opened in 1994 and has a size of 1,100 square metres. **Results.** At the time of the study, the gym had up to 1.151 memberships. Among them, 59% of the members were women and 41% were men. The average age of the respondents was 43.5 years. The average duration of membership added up to 4.4 years. Overall, it is found that only a few of the reasons offered in the survey are also indicated in significant frequency as important for the quitting decision. **Conclusion.** With the exception of membership costs, these reasons have nothing to do with studio conditions, but rather, apart from the mentioned health problems, mainly address issues of time scheduling and prioritizing the training in relation to other areas of life. The data show that the various quitting reasons were clearly evaluated differently by the respondents, and that there was apparently little generalized information on the motives of the quitting decision.

7. Tosunidis A., (2018). «Ανάλυση του περιεχόμενου των μαθημάτων που σχετίζονται με τα χειμερινά αθλήματα, ορειβασία, αναρρίχηση στα ΤΕΦΑΑ της Ελλάδος και στο Γερμανικό Πανεπιστήμιο Αθλητισμού της Κολωνίας».

Στην μελέτη αυτή αναλύεται το περιεχόμενο των μαθημάτων που σχετίζονται με τα χειμερινά αθλήματα, την ορειβασία και την αναρρίχηση και αναφέρονται στον οδηγό σπουδών των ΤΕΦΑΑ της Ελλάδος και του Γερμανικού Πανεπιστημίου Αθλητισμού της Κολωνίας. Αναλυτικότερα εξετάζονται οι οδηγοί σπουδών των Ελληνικών ΤΕΦΑΑ του Αριστοτελείου, Δημοκρίτειου και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, καθώς και του Γερμανικού Πανεπιστημίου Αθλητισμού της Κολωνίας. Η Χιονοδρομία και κυρίως τα Αλπικά αγωνίσματα - “κατάβαση” και το Σκι δρόμων αντοχής διδασκονται ως μαθήματα επιλογής και ως προαπαιτούμενα μαζί με την ορειβασία – αναρρίχηση για την ειδικότητα χειμερινά αθλήματα. Σε επίπεδο γνώσεων ασφάλειας για την χιονοδρομία, ορειβασία και αναρρίχηση στα μαθήματα δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα, ωστόσο θα πρέπει να υπάρχει βιωματική γνώση με συγχρονα όργανα (GPS, κ.α.). Στον γερμανικό Πανεπιστήμιο Αθλητισμού διδάσκετε η ενότητα “Χιονοδρομικά αθλήματα με παιδιά” και σε αυτή την κατεύθυνση είναι ενδιαφέρον για μελέτη η ιστοσελίδα για τα χειμερινά αθλήματα στα σχολεία του

Ινστιτούτου χειμερινών Αθλημάτων και Οικολογίας του Γερμανικού Πανεπιστημίου Αθλητισμού της Κολωνίας. Η πολυπλευρικότητα του αντικειμένου σε Αθλήματα χιονιού, πάγου και άλλα δίνει τη δυνατότητα για επαγγελματική ενασχόληση τόσο σε επίπεδο σχολικού ή εξωσχολικού αθλητισμού όσο και στο πλαίσιο του αθλητισμού ελεύθερου χρόνου και αναψυχής. Στην κατεύθυνση του αθλητισμού ελεύθερου χρόνου και της χειμερινής αναψυχής οι λευκές και πράσινες εβδομάδες για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια) και ο δεσμός του “χειμερινού κοινωνικού τουρισμού” είναι δυο καλές πρακτικές ώστε οι δάσκαλοι του σκι και οι συνοδοί να είναι εκπαιδευμένοι καταλληλα απο τα ειδικά πανεπιστημιακά τμήματα για αυτές τις δράσεις. Ωστόσο η πολυπλευρικότητα του αντικειμένου πρέπει να διευρυνθεί σε εκπαιδευτικό επίπεδο στα 15 ολυμπιακά χειμερινά αθλήματα αλλά και σε κάθε είδους χειμερινής άθλησης και αθλήματα περιπέτειας (π.χ snowshoeing, backcountry σκι, ρολλερς σκι, inline rollers skates with , κ.ά) ή προετοιμασίας της (π.χ. Nordic Walking, σκοποβολή, ορεινή ποδηλασία). Επίσης στην Ελλάδα στο ΤΕΦΑΑ-ΑΠΘ υπάρχει και η ειδικότητα Υπαίθριες Αναψυχικές Δραστηριότητες και Αθλητικός Τουρισμός, όπως και στο Γερμανικό πανεπιστημίο Αθλητισμού της Κολωνίας η ειδικότητα Χειμερινά αθλήματα περιπέτειας.

8. Tosunidis A., (2018). «Σύγκριση του Μάνατζμεντ του χρόνου και του Αυτομάνατζμεντ των εθνικών Προπονητών των χειμερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων με τους εθνικούς προπονητές των θερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων στην Ο. Δ. της Γερμανίας και Ιαπωνίας». (υπο δημοσίευση).

Σκοπός αυτής της μελέτης ήταν να αναλύσει τους εθνικούς Προπονητές των χειμερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων με αυτές των θερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων στην Ο. Δ. της Γερμανίας και Ιαπωνία σε σχέση με τις: α) 8 Περιοχές δραστηριοτήτων του εθνικού προπονητή – τις 49 εργασίες - καθήκοντα σύμφωνα με Holz / Gahai 1986, 1988, που συστηματοποιεί τα καθήκοντα – δραστηριότητες του προπονητή στον αθλητισμό υψηλής επίδοσης, σε σχέση με το χρονικό φορτίο τους. β) Τις 7 κατηγορίες χρονικών απωλειών των λειτουργιών διαχείρισης χρόνου (απώλειες χρόνου στην στοχοθεσία, στον σχεδιασμό, στην απόφαση, στην οργάνωση, στην έναρξη της εργασίας, στην υλοποίηση, στην πληροφόρηση και επικοινωνία) (Seiwert 1989). γ) Τις 9 Δραστηριότητες (Επαγγελματικά ταξίδια, Αγώνες, Προγραμματισμός όλων των δραστηριοτήτων, Επιμόρφωση, Πραγματοποίηση – καθοδήγηση και έλεγχος της Προπόνησης, Συντονισμός - Μάνατζμεντ, Αξιολόγηση - Ανάλυση, Οργάνωση - Διοίκηση, Συζήτηση με αθλητές ή με άλλα άτομα και δ) Τους 42 κλέφτες του χρόνου (Mackenzie / Maldo 1984, Seiwert 1989). Η έρευνα έγινε 1992/1993 σε 36 και 64 εθνικούς προπονητές σε Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και Ιαπωνίας, με 41% και 53% συμμετοχή στην συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και 22 (17,2%) εθνικούς προπονητές απο 12 χειμερινά αγωνίσματα και 78 (82,8%) εθνικούς προπονητές θερινών αθλημάτων απο την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και την Ιαπωνία. Αποτελέσματα: Με την ανάλυση του φάσματος των καθηκόντων του εθνικού προπονητή σε σχέση με την χρονική επιβάρυνση τους, διαχωρίζονται σε τρεις ομάδες: στις κυρίες παραδοσιακές αρμοδιότητες “Σχεδιασμός – πραγματοποίηση – καθοδήγηση και έλεγχος της προπονητικής και αγωνιστικής διαδικασίας”, ακολουθούν οι δραστηριότητες “Συντονισμός - Μάνατζμεντ”, “Αξιολόγηση - Ανάλυση”, “Οργάνωση - Διοίκηση”, “Επιμόρφωση” και “Υποστήριξη – Φροντίδα” και τέλος οι “Δημόσιες σχέσεις” και η “παρόδοση μαθημάτων”. Απο την σύγκριση δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εθνικών Προπονητών των χειμερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων με αυτές των θερινών Ολυμπιακών Αθλημάτων. Σημαντικά στατιστικές διαφορές έδειξαν οι εθνικοί προπονητές των θερινών αθλημάτων ($x= 2,38$) που έχουν πολύ συχνά περισσότερα επαγγελματικά ταξίδια ($p < .005$) από τους συναδέλφους τους στα χειμερινά αθλήματα ($x= 1,64$), άρα και περισσότερο χάσιμο χρόνου. Οι εθνικοί προπονητές των θερινών αθλημάτων ($x= 2,44$), που απάντησαν το ερωτηματολόγιο, δηλώνουν, ότι στατιστικά σημαντικά πολύ πιο συχνά αντιμετωπίζουν τις “ίδιες επαναλαμβανόμενες δυσκολίες σε ορισμένες εργασιακές καταστάσεις” ($p < .01$) σε σχέση με τους συναδέλφους τους στα χειμερινά αθλήματα ($x= 1,86$) και ότι δεν εκτελούν “παρόμοια μικρά καθήκοντα ως παραγωγή σε σειρά” ($p < .03$) ($x= 3,08$). Σχετικά με την έρευνα των κλεφτών του χρόνου ένας στατιστικά σημαντικός ρόλος ($p < 0.04$) για την εμφάνιση εξωτερικών κλεφτών χρόνου παίζει ο τύπος της Ομοσπονδίας των ερωτηθέντων, αλλά όχι για τους εσωτερικούς κλέφτες του χρόνου. Γενικά αποδεικνύεται ότι οι εθνικοί προπονητές των χειμερινών αθλημάτων ($x= 1,81$) είναι

λιγότερο πιθανό να έχουν εξωτερικούς κλέφτες του χρόνου σε σχέση με τους εθνικούς προπονητές των θερινών αθλημάτων ($x= 2.04$).

Ωστόσο, η μονομεταβλητή ανάλυση των 42 κλεφτών του χρόνου έδειξε ότι «η συγκέντρωση στην επείγουσα ανάγκη» ($x= 2,90$) και «η υπερβολική δέσμευση» ($x= 2.18$) δηλώνονται στατιστικά σημαντικά συχνότερα μεταξύ των εθνικών προπονητών των θερινών αθλημάτων σε σύγκριση με τους συναδέλφους τους των χειμερινών αθλημάτων ($x= 2,40$) και ($x= 1,75$). Αντίθετα, ο κλέφτης του χρόνου "μη υπαρξη προθεσμιών" εμφανίζεται στατιστικά σημαντικά πιο συχνά στους εθνικούς προπονητές των χειμερινών αθλημάτων ($x= 2,00$) σε σύγκριση με τους συναδέλφους των θερινών αθλημάτων ($x= 1.58$).

5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Τσσουνίδης, Α. (1999). Σημειώσεις Προγράμματος Περιφερειακού Επιμορφωτικού Κέντρου (Π.Ε.Κ.) Κοζάνης. Τίτλος: Παιδαγωγική του Ελεύθερου Χρόνου. σ. 33. (Βλ. Βεβαίωση Σ 1).

2. Tosunidis, A. (1999). Σημειώσεις ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ροδού ως Λεκτορας 407. Τίτλος: Μεθοδική και Διδακτική της Φυσικής Αγωγής στο Δημοτικό Σχολείο με κατεύθυνση την παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου. σ. 94. (Βλ. Βεβαίωση Σ 2).

3. Τσσουνίδης, Α. (2000) Σημειώσεις Α.Π.Θ. - ΤΕΦΑΑ. Τίτλος: ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΚΑΙ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΤΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ. σ. 30. (Βλ. Βεβαίωση Σ 3).

4. Τσσουνίδης, Α. (2000). Σημειώσεις Προγράμματος Περιφερειακού Επιμορφωτικού Κέντρου (Π.Ε.Κ.) Κοζάνης & Ιωαννίνων. Τίτλος: Υγιεινή του Ελεύθερου Χρόνου. σ. 52. (Βλ. Βεβαίωση Σ 4).

6. ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

1. Tosunidis, A. (1997), *Zeitmanagement von Nationaltrainern aller olympischen Sportarten in der Bundesrepublik Deutschland und in Japan. Eine Studie zum Zeitmanagement von Nationaltrainern. Dissertation. "Το Μάνατζμεντ του χρόνου των εθνικών Προπονητών όλων των Ολυμπιακών Αθλημάτων στην Ο. Δ. της Γερμανίας και Ιαπωνία"*. Μία μελέτη του Μάνατζμεντ του χρόνου των εθνικών Προπονητών". Διδακτορική Διατριβή, στην Deutsche Sporthochschule Κολωνίας, Γερμανία. σ. 198.

Σκοπός της διατριβής ήταν να εξεταστεί η χρησιμότητα του Αυτομάνατζμεντ και Μάνατζμεντ του χρόνου στο επάγγελμα του εθνικού Προπονητή μεταφέροντας και συστηματοποιώντας γνώσεις από την Επιστήμη του Μάνατζμεντ. Συγκρίνει επίσης το Μάνατζμεντ του χρόνου των εθνικών προπονητών όλων των Ολυμπιακών Αθλημάτων της Γερμανίας και Ιαπωνίας. Καταγράφει τις αρμοδιότητες και τη χρονική επιβάρυνση των προπονητών, τις αιτίες που χάνετε χρόνος ως προς τις λειτουργίες του Αυτομάνατζμεντ και τις απώλειες χρόνου ως προς την προέλευσή τους. Εξετάζονται στατιστικά με τη βοήθεια του προγράμματος SPSS, οι σχέσεις των παραπάνω παραγόντων με διάφορες μεταβλητές, όπως τη χώρα / την αθλητική δομή, το φύλο, την ηλικία, την προπονητική εμπειρία κ.τ.λ. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν την αυξανόμενη συνθετότητα του επαγγέλματος του εθνικού Προπονητή, που τον αναγάγει σε Μάνατζερ του Αθλητισμού υψηλών Επιδόσεων. Επιστημαίνεται επίσης η αναγκαιότητα χρησιμοποίησης των γνώσεων του Αυτομάνατζμεντ και Μάνατζμεντ του χρόνου από τους Προπονητές. Αποδεικνύεται, ότι υπάρχει μια άλλη ορθολογική συναίσθηση του χρόνου, μια άλλη διαμοίραση του χρόνου (PASCALÉ – ATHOS 1981), ή υποκειμενική αίσθηση του χρόνου (AGRICOLA 1990), η οποία εκφράζεται όχι μόνο με την ως συναίσθηση της ταχύτητας, αλλά ακόμη και ως παιδαγωγική ρύθμιση του Ελεύθερου Χρόνου. Αυτό σημαίνει για το Μάνατζμεντ του χρόνου και το Αυτομάνατζμεντ, ότι δεν πρόκειται για

ένα απόλυτο δεδομένο, αλλά προσδιορίζεται κοινωνικά και πολιτιστικά. Ισχυροί καθοριστικοί παράγοντες σε σχέση με τις απώλειες του χρόνου βρέθηκαν ότι είναι το φύλο, η ηλικία, η εμπειρία, τα προσόντα και ο βαθμός επιτυχίας. Ενώ οι παράγοντες όπως το είδος της απασχόλησης, η εκπαίδευση, η οικογενειακή κατάσταση, το είδος της Ομοσπονδίας και το μέγεθος της στενότητας του χρόνου έχουν μια μικρή καθοριστική επίδραση. Η ύπαρξη εσωτερικών και εξωτερικών «κλεφτών του χρόνου» εμποδίζει στατιστικά, έναν στόχο στο λιγότερο χρόνο ιδανικά να επιτευχθεί. Οι εθνικοί προπονητές έχουν σε σύγκριση με άλλες επιβαρυνμένες χρονικά ομάδες (π.χ. Μάνατζερ επιχειρήσεων, γραμματείς, γυναίκες υπαλλήλους κ. α.) γενικά ίδιους «κλέφτες του χρόνου». Αυτοί είναι η «προσπάθεια, πάρα πολλά με μία φορά κάνω», «ανικανότητα, να πω όχι», «προσωπική έλλειψη οργάνωσης» και «κουραστικές συζητήσεις». Έτσι, επιβεβαιώνεται η αρχική υπόθεση στη μελέτη αυτή ότι στην εργασία των εθνικών προπονητών – όπως και στα άλλα επιβαρυνόμενα επαγγέλματα – εμφανίζονται «κλέφτες χρόνου», οι περισσότεροι των οποίων δημιουργούνται ασυνείδητα από το ίδιο το άτομο (MACKENZIE / MALDO 1984). Αν οι «κλέφτες του χρόνου» δημιουργούνται από το ίδιο το άτομο, τότε η αντιμετώπιση τους γίνεται με αλλαγή της συμπεριφοράς από το άτομο. Η ανάλυση των απωλειών του χρόνου δείχνει ότι υπάρχουν κυρίως ελλιπείς τεχνικές Μάνατζμεντ του χρόνου και Αυτομάνατζμεντ στις λειτουργίες του σχεδιασμού, λήψης απόφασης, καθώς στην πληροφόρηση και επικοινωνία. Η αύξηση της συνθετότητας των χρονικών συστημάτων πιέζει το σύστημα του Αθλητισμού υψηλής επίδοσης.

2. Τσσουνίδης, Α. & άλλοι (1987). Σκι δρόμων αντοχής στην Ελλάδα (Τεχνική, Προπονητική, Διατροφή, Ψυχολογική υποστήριξη, Τέστς). Πτυχιακή Εργασία στο Τ.Ε.Φ.Α.Α. Θεσ/νίκης. σ. 273.

Σκοπός της εργασίας είναι να μεταφέρουμε από τη διεθνή βιβλιογραφία γνώσεις για την τεχνική, προπονητική, διατροφή, ψυχολογική υποστήριξη και χρήση διαφόρων τεστ. Γίνεται ανάλυση της διαδικασίας κινητικής μάθησης στον τομέα της τεχνικής μέσω των νέων ευρημάτων στον χώρο του αθλήματος. Αποτέλεσμα είναι ο προσδιορισμός των παραπάνω παραγόντων, ως σημαντικών που θα βοηθήσουν να βελτιωθεί ο Αθλητισμός υψηλής επίδοσης στο σκι Δρόμων Αντοχής στην Ελλάδα.

3. Tosunidis, A. (1991). Zeitmanagement und Selbstorganisation von Nationaltrainern im Skilanglauf. Studienbegleitende Hausarbeit. Titel: Staatlich geprüfter Trainer an der Trainerakademie e. V. des Deutschen Sportbundes. Köln.

Μετάφραση εργασίας: «Μάνατζμεντ του χρόνου και Αυτοοργάνωση των Εθνικών Προπονητών στο Σκι Δρόμων Αντοχής». Συνοδευτική των σπουδών εργασία. Τίτλος: κρατικά εξετασμένος Προπονητής από την Ακαδημία Προπονητών της Γερμανικής Ένωσης Ομοσπονδιών. Κολωνία. Σύνολο σελίδων 49.

Σκοπός της μελέτης αυτής είναι να εξετάσει προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εθνικοί προπονητές στο σκι Δρόμων Αντοχής στην Ελλάδα και Γερμανία ως προς τον χρόνο και την αυτοοργάνωση τους. Τα αποτελέσματα τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα εφαρμογής γνώσεων Μάνατζμεντ του χρόνου και Αυτομάνατζμεντ, ώστε οι εθνικοί προπονητές στο σκι Δρόμων Αντοχής να έχουν μεγαλύτερη αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα στην ολοκλήρωση των σύνθετων και ποικίλων καθηκόντων τους.

4. Tosunidis, A. (1991). Zeitökonomie: Zeit, Zeitbudets, Zeitsysteme. Fachgebiet Freizeitpädagogik an der Deutsche Sporthochschule Köln. Note 2. S. 40.

Μετάφραση Διατριβής: «Οικονομία του Χρόνου: Χρόνος, χρονικό Ισοζύγιο, χρονικά Συστήματα». Μεταπτυχιακή Διατριβή στη γνωστική περιοχή της Παιδαγωγικής Ελεύθερου Χρόνου του Αθλητικού Πανεπιστημίου της Κολωνίας. Βαθμός 2. Σύνολο σελίδων 40.

Στην μελέτη αυτή περιγράφονται τα βασικά χαρακτηριστικά της Οικονομίας του Χρόνου. Αναλύεται η έννοια του χρόνου, του χρονικού ισοζυγίου και απαριθμούνται τα χρονικά συστήματα. Τόσο από κοινωνιολογική άποψη, όσο και από την επιστήμη του Ελεύθερου Χρόνου η ευελιξία του χρόνου εργασίας και εξαιτίας αυτής και η ευελιξίας του Ελεύθερου Χρόνου δημιουργεί στη σημερινή «γύρω από το ωρολόγι κοινωνία» την έντονη ανάγκη του χρονικού συγχρονισμού των χρονικών συστημάτων. Καταγράφεται η διάρκεια του Ελεύθερου Χρόνου του ατόμου μέσα από

βιβλιογραφική έρευνα και ποιες λειτουργίες έχει ο Ελεύθερος Χρόνος στη σύγχρονη Δυτική κοινωνία σε βασικές ομάδες – στόχους του ενδιαφέροντος τον Αθλητισμού Ελεύθερου Χρόνου. Τα βασικά αποτελέσματα της μελέτης είναι ότι πληθαίνουν οι συγκρούσεις μεταξύ των χρονικών συστημάτων, η κοινωνία μας γίνεται μια κοινωνία γύρω από το ωρολόγι ή κοινωνία των εν συνεχεία 24ωρων ωρών και εν τέλει γίνεται λόγος για την Οικονομία του Χρόνου και τον «Ορθολογικό υπολογισμό της χρονικής αποταμίευσης». Επίσης, αναδεικνύεται το ολοένα αυξανόμενο ποσοστό των χρόνων αναμονής και των χρόνων που καταναλώνει το άτομο για να μεταβεί από και προς τον τόπο της εργασίας του. Καταγράφεται η διαφορά που έχει ο υποκειμενικός υπολογισμός του χρόνου από το άτομο σε σχέση με την αντικειμενική μέτρηση και πως θα πρέπει να αναπτυχθεί μια «συνειδητοποίηση του χρόνου» με την εφαρμογή βασικών αρχών του Μάνατζμεντ του χρόνου και του Αυτομάντζμεντ.

7. ΑΔΗΜΟΣΙΕΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Tosunidis, A. (1991). Zeitmanagement und Selbstorganisation von Landes- und Bundestrainern. «Μάνατζμεντ του χρόνου και αυτοοργάνωση των Εθνικών και Ομοσπονδιακών προπονητών». Προδιδακτορική εργασία στην γνωστική περιοχή της Παιδαγωγικής του Ελεύθερου Χρόνου στο Γερμανικό Πανεπιστήμιο Αθλητισμού της Κολωνίας, (Deutsche Sporthochschule), Γερμανία. σ. 18.

Η μελέτη αυτή περιγράφει τα γενικά ερωτήματα και του στόχους που τίθενται σε μία έρευνα σε σχέση με το Μάνατζμεντ του χρόνου και το Αυτομάντζμεντ στο επάγγελμα του ομοσπονδιακού Προπονητή και του Προπονητή των κρατιδίων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Αναλύει την κοινωνιολογική σημασία του χρόνου και την εργασιακή επιβάρυνση του προπονητή σε σχέση με την επιστήμη του Μάνατζμεντ (Διοίκησης), περιγράφει τις λειτουργίες του Μάνατζμεντ του χρόνου σε σχέση με την επιστήμη του Μάνατζμεντ και τις αιτίες για τις ελλείψεις του Μάνατζμεντ του χρόνου στο επάγγελμα του Ομοσπονδιακού Προπονητή στην Γερμανία. Τέλος περιγράφει την σχεδίαση της μελλοντικής έρευνας μέσω της αποσαφήνισης των μεθοδολογικών ερωτήσεων και των επιμέρους ερευνητικών ερωτήσεων – υποθέσεων.

Sportwerbung von griechischen Sportverbände. Στα πλαίσια του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών της Αθλητικής οικονομίας έρευνα με θέμα: "Διαφήμιση από την πλευρά των ελληνικών αθλητικών Ομοσπονδιών".

Σκοπός της εργασίας ήταν να καταγράψει βασικές παραμέτρους του Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ που εφαρμόζουν όλες οι Ομοσπονδίες Ολυμπιακών αθλημάτων στην Ελλάδα το 1992. Τα αποτελέσματα δείχνουν έλλειψη σύγχρονης τεχνογνωσίας σε ζητήματα αθλητικού Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ καθώς έλλειψη ειδικού προσωπικού.

Vergleich der Bewertung von Zeitfressern bei der Trainerarbeit in Japan und in der BRD. Σύγκριση του υπολογισμού των κλεφτών του χρόνου στην εργασία του Προπονητή στην Ιαπωνία και Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Στα πλαίσια των σπουδών μου στο Nippon College of Physical Education Τόκιο, Ιαπωνία. σ. 26.

Η εργασία αυτή καταγράφει την επαγγελματική εικόνα των εθνικών προπονητών όλων των ολυμπιακών αθλημάτων στην Ιαπωνία και Γερμανία. Καταγράφει δε και τα βασικά χαρακτηριστικά του Αυτομάντζμεντ και του μάνατζμεντ του χρόνου, που εφαρμόζουν οι εθνικοί προπονητές και ειδικότερα δημιουργεί το προφίλ των κλεφτών του χρόνου που υπάρχουν στην εργασία των Προπονητών. Η μελέτη αυτή χρησιμοποιεί από την διεθνή βιβλιογραφία τα μοντέλα των κλεφτών του χρόνου από τους Μάνατζερ επιχειρήσεων και με την χρήση πρωτογενής έρευνας μέσω συνεντεύξεων και ερωτηματολογίου συγκρίνει του εθνικούς προπονητές στην Ιαπωνία και Γερμανία. Τα αποτελέσματα της μελέτης καταδεικνύουν τον ημιεπαγγελματικό χαρακτήρα της απασχόλησης του εθνικού προπονητή και την αναγκαιότητα εφαρμογής γνώσεων Αυτομάντζμεντ και Μάνατζμεντ του χρόνου.

8. ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

04-07/1997 έως 2008: Χρησιμοποίηση της Διδακτορικής Διατριβής ως κύρια βιβλιογραφική πηγή στα πλαίσια του Σεμιναρίου (H22) με θέμα «Βιώματα χρόνου: Χρόνος, συνειδητοποίηση του χρόνου και συμβίωση με τον χρόνο» στο Χειμερινό Εξάμηνο του Ινστιτούτου της Επιστήμης του Ελεύθερου Χρόνου του Γερμανικού Αθλητικού Πανεπιστημίου της Κολωνίας και του καθηγητή Δρ. W. Tokarski. (Βλ. Πρόγραμμα Σεμιναρίου).

9. ΒΙΒΛΙΑ

Τοσουνίδης, Α. (2020): Εισαγωγή στην Επιστημη του Ελεύθερου χρόνου με εμφαση στην Παιδαγωγική του εξωσχολικού νεανικού Αθλητισμού. E-Book (PDF). σ. 157. Ιωάννινα. [ecourse.uoi.gr/mod/resource/view.php?id=80753](https://course.uoi.gr/mod/resource/view.php?id=80753) ISBN: 978-618-00-2105-9.

10. ΜΕΤΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ (CITATIONS) ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ:

Scholar Google: Παραθέσεις: **73**   h-index: **3**   i10-index: **1**
<https://scholar.google.com/citations?user=ACdYaulAAAAJ&hl=el>

ΣΥΝΟΛΙΚΑ:

1. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΠΟΣΙΑ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΣΧΟΛΕΣ	5
2. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΙΤΩΝ	79
3. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ	11
4. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΙΤΩΝ	8
5. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	4
6. ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ	4
7. ΑΔΗΜΟΣΙΕΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	3
8. ΒΙΒΛΙΟ	1